

מורה חדש (אוי קלט)
עמוד יומי בלתי מכלולי בשפה ההיגריית.
העורך: ד"ר א. מרדכי האמרי; דוד שן
המוציא לאור: מורה חדש בע"מ, ח"א, רח' הנגב 11.
שנה ל"ז. XXXVII. 67010101.
Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNO.
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
SCHON DEZSO. - Kiadó: Mizrach
Chadas Ltd., Tel-Aviv, Rehov Hanegev
(volt Schlesinger) 11. sz. Telefon: 67677.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Merényletet kíséreltek meg Perzsia miniszterelnöke ellen

A meggátolt fanatikus pap Husszein Alához vágta a revolverét

Teherán (UP). — Tegnap merényletet kíséreltek meg dr. Husszein Ala perzsa miniszterelnök ellen. A miniszterelnök az egyik teheráni utcában résztvevő Ajatulla Kasani szélsőséges muzulmán vallási vezető, a hét elején meghalt fiának emlékére rendezett istentiszteleten, amikor a tömegből revolverrel rá akartak löni. A közelben állók észrevették a merénylő szándékát és megakadályozták a revolver elcsúszásában. A merénylőnek azonban arra még ideje volt, hogy a revolvert Husszein Alára dobja.

DULLES BESZÁMOLT EISENHOWERNEK A KÖZELKELETI HELYZETRŐL ÉS GENFRŐL

Amerika hivatalosan közölte az érdektelt államokkal, hogy támogatja Eden kiegészítési javaslatát

Washington (STA és UP). — John Foster Dulles külügyminiszter tegnap Genfben hazaérkezett és azonnal Gettysburgba utazott, hogy jelentést tegyen Eisenhower elnöknek a genfi konferenciáról, valamint a közelkeleti helyzetről. Politikai körökben biztosra veszik, hogy a nagyfontosságú találkozón, amelyen Herbert Hoover helyettes államtitkár is részt vesz, teljesen új álláspontra fog kialakulni az izraeli-arab viszállyal szemben.

hez kösse, amelyeket az Egyesült Államok véleménye szerint Izraelnek a körzet békéjének megteremtése érdekében feltételül meg kell tennie, a Sir Anthony Eden angol miniszterelnök által múlt héten tartott beszéd, valamint Dulles augusztusi javaslatai szellemében.

adott területi engedmények révén oldják meg. Anglia előre látta Izrael éles ellenállását az Eden-tervvel szemben, ugyanakkor azonban kellemes meglepetést keltett London hivatalos körében az az érdeklődés, amellyel az arab államok, főként Irák és Egyiptom fogadta az Eden-nyilatkozatot. A valószínűleg fokozott amerikai nyomás, valamint az a tény, hogy az arab államok hajlandók tárgyalásba kezdeni, azt a feltevést keltik, hogy a Közelkeleten végül is sikerül a „trieszti egyezmény”-hez hasonló megállapodást kötni.

nem egyszer közöttük már, hogy visszautasítanak minden olyan kompromisszumot, amely nem az 1947 évi felosztási határokon alapul. Most azonban olyan érdeklődést mutatnak Eden javaslatát iránt, hogy azt angol politikai körökben biztatónak tekintik.

Washington, (STA). Amerikai hivatalos körökben (Folytatás a 12-ik oldalon.)

Bulganin és Chruscsev angliai látogatásától remélik az újabb hidegháboru elkerülését

Molotov szerint a háborút csakis európai általános biztonsági szerződés megkötésével lehet elkerülni

Genf (UP). — A genfi konferencia kudarcát követően valószínűleg Anglia fogja megtenni az első lépést a feszült hangulat enyhítésére. Ezt a kísérletet tavaszszal fogják megtenni, amikor Nikolaj Bulganin marsall, Szovjet miniszterelnök és Nikita Chruscsev, a kommunista párt főtitkára Angliába látogatnak. Közben a még Genfben lévő nyugati küldöttségek körében azt hiszik, hogy Eisenhower közelépésére is szükség van.

európai biztonsági szerződés megkötésével lehet elérni. Nem engedhető meg, hogy Németország egyesítése során megsemmisítsék a Kelet-Németország által elért eredményeket és az sem lehetséges, hogy az egységes Németország a nyugati biztonsági szervezethez csatlakozzék — mondta Molotov.

Az Egyesült Államok és a Szovjetunió között, de abban biztosak, hogy a genfi konferencia teljes csődje az erópolitika visszatorzítást jelent, az általános leszerelésre irányuló törekvések helyett.

Kommunista kémszervezetet lepleztek a Libanonban

Lengyelország főkonzulját és egy újságírókat vádolnak a kémhálózat megszervezésével

Beirut (UP). A libanoni rendőrség közli, hogy kém-szervezetet lepleztek le, amelynek élén George Notkowsky Lengyelország főkonzulja állt. Az összes-küvéssel kapcsolatban letartóztatott Pierre Rafael újságíró, aki — a vád szerint — egy Beirut mellett kis faluban a diplomatával együtt szervezte meg a kémkedést. Pierre Rafaelnek az volt a feladata, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország beíruti nagykövetségeitől bizonyos okmányokat szerezzen be, amelyekhez a nagykövetségek dolgozó tisztviselőinek segítségével jutott hozzá.

nak libanoni tartózkodása sem volt törvényes, mert Libanon nem ismerte el az új lengyelországi rendszert, hanem a Londonban székelő emigráns szabad lengyel kormányt tart fenn diplomáciai kapcsolatot.

A mezőgazdasági munkások szakszervezete és a naranctertermelők között elmergesedett a viszálly, mert a termelők — mint már közöltük — nem hajlandók 10 százalékkal felemleni a narancesszüretelőket bérét. — Az esti órákban meggyezés jött létre az érdekeltek között és a narancesszüretelési munkálato országsszerte megindultak.

A genfi konferencia kudarcáról elsőnek az Atlanti-egyezmény tanácsának jövő hónapban Párisban összehívott ülésén fogunk beszámolni.

Felhők gomolyognak Izrael egén...

Gomolygó felhők borítják az ország egét. Nehéz tétlenség, ezért még idejében szerelje fel magát a kitünő minőségű Friedmann kályhákkal.

Minden kövéhez használjon Shavit.

December elsejétől 8-11.5 font lesz a napi bér az építőiparban

Az építőmunkások szakszervezete egyhangúlag határozta el a béremelést — Megindul a narancesszüret

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az építőmunkások szakszervezete tegnap egyhangú határozatot hozott a bérek felemeléséről. Ot év óta nem volt rá precedens, hogy valamely szakszervezet egyhangúlag döntött volna a munkabér kérdésében. — közölték tegnap a Hísztradrut vezetőségek közelálló körök. — A határozat értelmében december elsejétől kezdve a magas szakmai képesítésű építőmunkások napi bére 11 és fél font lesz (az eddigi 8.900 font helyett), a legacsonyabb szakmai képességgel rendelkezők pedig 8 font. A béremelés tehát 8 és 27 százalék között mozog.

A munkabér problémájának letárgyalását későbbi időpontra halasztották.

Itt fog kialakulni a Nyugat álláspontra, valamint annak lehetősége is, hogy további találkozás jöjjön létre a Szovjettel.

Az államelnök nem akar külön palotát

Rövidesen kiírják a pályázatot az új Kneszet-épületre

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). — Ben Cvi államelnök nem fogadta el az álláspontra, hogy Jeruzsálem új egyetemi negyedének közelében, egy dombtetőn építsék fel az elnöki palotát. Az államelnök ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy szívesebben látja rezidenciáját a lakosság körében, mint a városból ilyen távolos helyen. Mindezt egy újságírókonferencia keretében mondták el Robizottsági ülésén vett részt Genfben.

sági tisztje, amikor beszámoltak a Kneszet állandó épületének terveiről. Az építési költségeire 3 és félmillió fontot irányoztak elő. Néhány héten belül kiírják a Kneszet új épületének pályázatát, amelyben minden izraeli mérnök résztvehet. A pályázat határideje hat hónap lesz, a benyújtott tervek feletti döntés pedig további három hónapot vesz majd igénybe. Az épület elkészítését 3-4 éves időszakra tervezik.

70-90 millió font a pótköltségvetés

Nem lesznek új adók, vagy adóemelések

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). — A folyó évre szóló pótköltségvetésnek szándék a gazdasági miniszterek által elfogadott tervezetét tegnap már el is juttatták a kormány tagjaihoz és azt a vasárnapi minisztertanács napirendjére is felvették. Amennyiben a kormány jóváhagyja a tervezetet, valószínűleg rövid úton, talán már hétfőn, vagy kedden leteszi a Ház asztalára is.

emelt költségvetés fedezetét nem újabb adóemelés útján ajánlja a gazdasági miniszterek tanácsa előteremteni. A bevétel egyrészt a nemrég lényegesen felemelt vámokból és illedekekből, valamint a jövedelmi adó erőteljesebb behajtásából kívánják fedezni. Ugyancsak az állami bevételekhez csatlakoznak a gyűjtött pénzeket és számításba vették a múlt évi szárazság okozta károk fedezésére felajánlott segítséget is.

Felejthetetlen, jó férjem, imádott édesapánk

UNGÁR ÁRON

SIEKOVATASA

vasárnap, nov. 20-án d. u. 3 órákor lesz a zichron-meiri temetőben. (60-as autóbusz.)

Kinos beugratás az egymillió dolláros devizacsempészéssel kapcsolatban

Ismeretlen telefonáló a rendőrség nevében hamis híreket közölt a héber lapokkal

Tegnap reggel a héber sajtó nagyrészen az a szenzációs hír jelent meg, hogy a Tel Avivban leleplezett egymillió dolláros devizacsempészés vizsgálatával kapcsolatban őrizetbe vették Michael Curt, az ipari és kereskedelemügyi minisztérium külkereskedelmi osztályának egyik főtisztviselőjét, valamint David Wachsot, aki a hír szerint a telavivi Ellern Bank magasrangú tisztviselője. A tudósítást az ITIM hírügynökség a késő éjjeli órákban továbbította a szerkesztőségekhez és a lapok ennek alapján azt is közölték, hogy Jakob Bronsteint, Mose Ben Sault, Dov Jiszráelit és Niszim Sarabant, a devizacsempészés gyanúsítottjait, vizsgálóbíró elé vezették, aki 15 napos vizsgálati fogságot rendelt el ellenük.

A hír megjelenése a rendőrség gazdasági osztályát is

Sámir Slomo hal lára

Hatvanhat éves korában feltűnés nélküli, egyszerű és mégis drámai gesztussal elment Bornstein Sándor. A „Dorian”-on alijázott és fiával együtt ötvenegy esztendődtől az atlanti tópartban. De nem távozott a tópartból elkeresett ember gyanánt. Első naptól fogva munkához látott és minden anyagi eszköz nélkül ismét felépített egy hasznos életet. Olyan, amely nemcsak őt és családját elégítette ki, hanem javára vált munkaadóinak, akiknek becsült tanácsadója volt, valamint egy nagy rokonai és baráti körnek egyaránt.

Izraelben, ahol eleinte szűkös és végül is csupán szerény körülmények között élt, éppoly aktív és bőkezű segítő tevékenységet folytatott mint régen Aradon, ahol jómódú kereskedő volt. Bizott az emberek jobb érdekében, nemcsak pénz, hanem bizalmat is adott és nem csatlakozott. Így mondotta ő maga. Az emberek jellemük jobbik felét fordították felé, mert bizalma, határozott és józan tanácsa mindig szuggesztív volt. Ezt a legbüszkébb, legzsibóbb zsidó erényt fiatal korától űzte, az aradi Chevra Kadisa, az aradi hitközség, a Bné Brit páholy, az árvaház, a mezőgazdasági átképző-telep, az aradi zsidó iskolák és minden jótékony intézményen keresztül, az izraeli magyar zsidó élet minden hasznos megmozdulásáig, élete utolsó napjáig.

De a legfőbb erényen kívül más, egyéni bélyegző erény is díszítette. Mély zsidó érzése az aradi túlformált hitélet ellenreformatori harcával tette és kevesed-magával kiharcolta a legszebb, elhanyagolt és majdnem elfelejtett ritus újjáéledését és konzerválását. A cionizmusáról beszél ötvenégyéves korában vállalt kockázatos alijázása egy veszendő hajón és egész itteni élete, azzal együtt, hogy az első között héberre változtatta a nevét. Sokszor és jóízű humorral, egyszerű elbeszélő-készséggel mesélt a régi dolgokról. Sikerekről is; de nem büszkeségből, hanem a példadadás ösztöne folytán. Büszke csak a fiára volt, aki az ország külügyi szolgálatában dolgozik és iderépillt Londonból, hogy utolsó útjára kísérje atyját, akit vele együtt kísérték a kirját-sauli temetőbe az özvegy, testvérek, rokonok és a barátok sokasága. (g. s.)

alarmirozta, mert ott senki nem volt tudomása a lapokban közölt letartóztatásokról.

A rendőrség szóvivője a délelőtti órákban kijelentette, hogy Cur ellen soha nem folyt semmiféle vizsgálat, a devizacsempészéssel kapcsolatban ki sem hallgatták, David Wachs nevű embert pedig a rendőrség nem ismer és megállapították, hogy ilyen nevű személy sosem volt az Ellern Bank szolgálatában. Ugyancsak megcáfolta a rendőrség szóvivője azt a hírt is, hogy a devizacsempészés gyanúsítottjait vizsgálóbíró elé állították volna.

A tudósításokban szereplő személyek közül csak Bronstein és Ben Saul van őrizetben.

A rendőrség a reggeli órákban beidézte az ITIM hírügynökség szerkesztőjét, aki elmondotta, hogy szerdán este fél 10-kor egy ismeretlen férfi telefonon felhívta az ügynökség szerkesztőségét és azt állította, hogy ő a rendőrség szóvivője és a szolgálattevő riporter távollétében a gépirónéknak lediktálta a „rendőrségi közleményt”, amely a valótlán adatokat tartalmazta. Az újságíró, aki később visszatért a szerkesztőségébe, nem kértelkedett a telefonáló személyazonosságában és anélkül, hogy a hírt ellenőrizte volna, az ITIM bulletinjén keresztül továbbította a szerkesztőségekhez. A szerkesztőségekben sem tartották szükségesnek az

ITIM tudósítását ellenőrizni és így a cikk a lapok nagyrészen napvilágot látott.

Az ITIM hírügynökség tegnap bocsánatkérő nyilatkozatot tett közzé, amelyben sajnálatát fejezi ki a hír közlése fölött.

Az Ellern Bank is nyilatkozatot adott ki, amelyben közli, hogy nincs David Wachs nevű igazgatója, ezt a nevet a bank nem is ismeri,

azonkívül pedig az intézetnek semmi kapcsolata nincs a bűnügyben szereplő személyekkel és az egész tranzakcióval.

Cho'on nem szerepel az új telefonkönyvben

Cholon város polgármestere a postaügyi minisztériumhoz intézett levelében panaszt emel az angolnyelvű új telefonkönyv szerkesztői ellen, akik „Cholon városát törölték Izrael térképéről.” Cholon város telefonhálózata ugyan a telavivi telefonközpontozóhoz van kapcsolva, annakidején azonban ígéretet kaptak a postahivatal kerületi mérnökétől, hogy a telefonkönyv főcímében Tel-Aviv és Jaffa mellett Cholon neve is szerepeljen, fog és külön rovatban fognak szerepelni Cholon telefonelérőit, hogy ezáltal megkönnyítsék a telefonhívást, ha valaki choloni számmal keres.

A polgármester azt kéri, hogy a sajtó alatt lévő angolnyelvű telefonkönyvben Cholon kapja meg a neki kijáró megfelelő helyet.

Minden amerikai ortodox rabbinak legalább egy évet kell Izraelben töltenie

New-York (ITA). — Az amerikai „Egyesült Hitközség”, az amerikai ortodox zsidók központi szervezete, amelynek másfélmillió tagja van az Egyesült Államokban és Kanadában, elhatározta, hogy nagy kulturális központot létesít Jeruzsálemben a Keren Kajem által rendelkezésére bocsátott telken. A szervezet minden tagjára évi különadót vet ki, hogy évenként 3 és félmillió dollárt fordít hasson izraeli tevékenységének kibővítésére és az

Amerika és Izrael közötti kulturális kapcsolatok fejlesztésére. Többek közt propagálni fogják az amerikai zsidók látogatását Izraelbe és az új kulturális központ egyik feladatát az lesz, hogy megismertesse az országot a látogatókkal.

Ugyancsak elhatározták, hogy a newyorki ortodox rabbiszeminárium minden növendékének ezentúl legalább egy évet kell töltenie Izraelben és ennélküli nem működhet, mint ortodox rabbi Amerikában.

Nem akarják kicserélni az Izraelben levő arab hadifoglyokat

Se Egyiptom, se Szíria nem válaszolt még az UNO-felügyelők kezdeményezésére

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Az izraeli hatóságok már napokkal ezelőtt felajánlották Egyiptomnak és Szíriának az UNO

felügyelőbizottságon keresztül, a hadifoglyosított. Giacomaggi ezredes, az izraeli-egyiptomi fegyverszüneti bizottság elnöke többször kísérelte meg, hogy Gohár ezredes, a bizottság egyiptomi tagja útján erre vonatkozóan választ kapjon az egyiptomi kormánytól. Izrael érdekei hajlandóan mutatkozik, hogy az UNO-tiszteknek megengedje az egyiptomi hadifoglyok meglátogatását. Giacomaggi ezredes azonban mind a mai napig egyik ajánlatra sem kapott választ az egyiptomi hatóságoktól.

Petach Tikván megaiakul a Magyar Kölcsonpénztár fiókja

A Petach Tikva és környékén élő magyarok lakosságát már régebben szorgalmazza, hogy be akar kapcsolódni a pénztár munkájába, amelynek központja Tel Avivban, a Bank Igud Lejiszráelit helyiségében van.

A pénztár fiókjának megalakítását Neuhauser Juda, Bleich Dávid, dr. Grotto Alexander és Kopec Vladimir gyógyszerész kezdeményezték, akik szerint a Petach Tikván és környékén lakó magyar jisiv tagjainak nagyrésze már annyira bekapcsolódott az ország gazdasági vérkeringésébe, hogy életképes bankfiókot hozzon létre.

Az alakuló gyűlés november 26-án, szombaton este fél nyolc órakor lesz Petach Tikván a Corso-kávéházban. A gyűlésen az országos igazgatóság tagjai is meg fognak jelenni.

Ugyanezt a taktikát követik a szíriaiak is, akik a közvetítő UNO-tisztek azt a választ adták, hogy nincs tudomásuk szíriai hadifoglyokról Izraelben. Hírek szerint Burns tábornok a napokban Damaszkuszba repül, hogy személyesen kísérelje meg a tárgyalásokat az Izrael által ajánlott hadifoglyosítási ügyben. Az UNO-felügyelőknek egyébként mindeddig nem sikerült bármilyen felvilágosítást kapniok a néhány héttel ezelőtt Gonén kibuc közeléből elrabolt Jákov Minzkovszki izraeli katona ügyében sem.

Sport

A hétvégi sportesemények legtöbb érdeklődéssel kísért programja a kétszeres izraeli kupagyőzelemért folytatott mérkőzés. A múlt hetéről elhalasztott összecsapásra a két ellenfél, a Hápoel Petach Tikva és a Makkabi Tel Aviv, a legnagyobb gonddal és körültekintéssel készült fel. A játékosoknak a közbeiktatott egyhetes kényszerpihenő semmiestre nem ártott, hiszen ennek egyrészt ismét a rannanai üdülőben töltötték, ami testi kondíciójuk feljavítására hasznos volt.

A Hápoel ezúttal elsősorban juthat a kupa védelmének sorába, ami bizonyára megokozza a játékosok küzdőkedvét. A Makkabi, amelyik eddig is gyakran szerezt meg a kupa védelmét, ebben az évben a bajnoki címet kénytelen volt ellenfelének átengedni, most legalább a kupagyőzelemmel szeretné önmagát és drukkereit némileg kárpótolni. A jaffai Hápoel-pályán délután 2.30 órakor kezdődő mérkőzésen nagy küzdelemnek lesznek tanúi a nézők. Előmérkőzést a Kerner-serleg döntőjéért játszanak 12.30 órai kezdéssel a Makkabi Haifa és Hápoel Chedera ifjúsági csapatai.

A kosárlabda sorolás a bajnokság végére hagyta a telavivi derbyt. A Makkabi Tel Aviv és Hápoel Tel Aviv mérkőzés nem dönti el ugyan a bajnokság sorsát, de mindig érdekes, színvonalas mérkőzést hoz. Ugyancsak helyi derbyt játszanak Jeruzsálemben, ahol a Makkabi és Hápoel kerülnek egymással szembe a bajnokság során. A Hápoel Cholon a Makkabi Haifát látja vendégül. Ezek között is nagy csata alakulhat, mert a haifai Makkabi mult heti szenzációs győzelmét a Hápoel Tel Aviv ellen, most reális fölénynek akarja bizonyítani.

A kézilabda bajnokságban a Hápoel Rehovot játszik a Makkabi Tel Aviv ellen, a Makkabi Cafon a Hápoel Tel Avivval és a Brit Makkabi Atid a Makkabi Petach Tikvával.

Az attéták egyfelől Haifán a sportnap keretében, másfelől a hagyományos Tábor-futásban kapnak versenyzésre alkalmat. A Tábor-futásra 350 versenyző nevezése érkezett be, köztük nagyszámúban az 50 éven már felül levő férfiak is. A legifjabb futó 15 éves. Ennek a versenynek az a negyedik évi megrendezése. Népszerűségét igazolja, hogy az első évben az ötvenet sem érte el a résztvevők száma, ezéven ennek már a hétézszeresét felelme. Ugyancsak versenyt rendez a Makkabi Cafon is a telavivi Makkabi-stadionban, szombaton reggel 9 órakor ifjúsági, valamint felnőtt férfi és női attéták részére.

Németország-Norvégia 2:0 A svájci labdarúgó világbajnokságon váratlanul és szerencsésen győztes német válogatott csapat a sorsozásból cím birtokában azóta sorozatos vereségekkel bizonyította be, hogy nem egészen megérdemeltül szerepel a címet. Tegnap végre sikerült hosszú idő után ismét győznie, de ellenfele, a norvég válogatott csapat, nem tartozik a labdarúgásban számon tartott jobb kvantitású csapatok közé. Ennek ellenére is csak nehezen harcolta ki a német csapat ezt a győzelmet.

Brit Ovidm Mizdakinm Bújjraizrael Idősebb Dolgozók Szövetsége közleményel:

Felhívjuk az összes kispári és háziipari szakmához tartozó tagjainkat, akik az egyelőre Telavivban felállítandó közös foglalkoztató (javító, készítő) műhelyben elhelyezkedni akarnak, hogy mielőbb írásban vagy személyesen jelentkezzenek az esetleges szerzői jogi kérdések feltüntetésével. Minden iparágban átképző- és továbbképző tanfolyamokat szervezünk; érdeklődőknek a kívánt szakma megjelölésével kérjük, jelentkezésüket.

Építész-mérnök azonnali állást kaphat. Könyvek és egyéb kereskedelmi cikkek terjesztésével, valamint biztosítási ügyekkel foglalkozni szándékozókat, továbbá agilis tag-szervezőket — jó kereseti lehetőséggel — keresünk. Saját érdekében jelentkeztek minden munkavállaló, értelmiségi és fizikai dolgozó, férfi vagy női tagjaink sorába. Szövetségünk leveleine: T.-A., POB. 9045. Iródnánk: Geula 5. (Hotel Savoy különterme), ahol minden hétköznap délutól 10-12-ig és délután 5-7-ig hivatalos órákat tartunk. Telefon: 4222.

Mindenkinek saját fényképezőgépe!

Ez az a cél, amelyet a Foto Brenner maga elé tűzött. Fényképezni nagyon könnyű és egy gép már nagyon olcsón kapható. A kiadás egyszerű, az öröm egy éltet át tart. Gépek és betanítás:

Három évi börtönt kapott a Rámá Aviv betörője

A rendőrséget és a szociális hatóságokat okolja, hogy nem engedték visszatérni a polgári életbe

A telavivi járásbíróház három évi börtönrre ítélte Klepper Fülöp 34 éves gyémántcsiszoló, betöréseslopás miatt. A vádlott beismerte, hogy 1955 április elsőjén betört a Rámá Aviv szálló egyik szobájába, ahonnan 270 font készpénzt lopott el, azonkívül 1955 április 3-án újból betört a Rámá Aviv szálló egyik vendégszobájába lopási szándékkal.

Klepper elmondotta a bíróságon, hogy miután előbbi bűncselekményeiért letöltö-

te a rámért négy évi börtönbüntetését, nem tudott a polgári életben elhelyezkedni, mert a rendőrség állandóan a nyomában van és majdnem minden betörés alkalmával letartóztatják. Készségbeesésében újabb betörésekkel próbálkozott, miután súlyosan csúszott a kiszabadult rabokat segítő bizottságban, valamint a város szociális osztályában, amelyek nem tették lehetővé számára, hogy új életet kezdjen, ezért nyomorában ismét a bűn útjára lépett.

Német fotóriporter jött Izraelbe az Air France első teheráni járatával

Az új vonal Luddon keresztül kapcsolatot teremtett a Távolkelettel

Az Air France repülőársaság tegnap megnyitotta Páris-teheráni vonalát Luddon keresztül. Izraelből 35-én utaztak a repülőgéppel a Távolkelet felé, főleg Ausztráliába. A menetrend szerint a repülőgép minden hét csütörtök hajnali két órakor érkezik Izraelbe és egy óra múlva folytatja útját Teherán felé. Teheránban a Távolkelet felé utazó utasok a társaság másik gépére fogak átszállni és folytatják útjukat Karacsiba, Bangkokba, Szajgonba és Tokióba. A Teheránba érkező repülőgép minden hét csütörtökön este 6 órakor érke-

zik vissza Izraelbe és egy óra múlva indul Páris felé. Dieter Strop a „Kölnische Neue Illustrierte Zeitung” fotóriportere, lapja megbízásából, kététheti tartózkodásra Izraelbe érkezett az Air France repülőgépén. Dieter az Air France repülőársaság Frankfurt és Izrael közti vonalának megnyitása alkalmából hívta meg, hogy résztvegyen az első repülésen. A német fotóriporter az ország fejlődéséről és lakosainak életéről fog felvételeket készíteni, miután Nyugat-Németország lakosságát élénk érdeklődést támaszt Izrael iránt.

Haifai utmutató

RAMAT HADAR Club — Szálloda
Haifa — Kármel-hegy
A londoni **GAMAU**-csoporthoz tartozó és a nagy műsor

Paplan A specialista: **Schwarz** Izsó (Temesvár)
Agynemü? Haifa, Herzl 67

AKAR lakást, házat, telket, üzlethelyiséget, raktárt, műhelyt
VENNI, BÉRELNI, ATADNI, ELADNI?
DIJTALANUL, SAJÁT AUTOVAL MUTATJA BE
Kaufman E. ingatlan-iroda, Haifa, Balfour 28. Tel. 2966.

Kereskedelemi múlttal rendelkező, textil- és trikotázs-szakmában jártas, önálló
kiszolgálónőt.
— nyelvtudással — keresni kívánunk. Cím: „11/32” jelű, Grünberger hirdetőirodában, Haifa, Schapira 13.

Perez Stein Nagy választék esernyőben, kesztyűben, kiegészítőben.
HAIFA, HERZL-U. 14.

Menyasszony! A LEG modernebb esküvői ruhát, kepet, koszorúfátyolt és női divat-ruhaszalon
„Pepi” Haifa, Jolag-u. 4

Haifai mozi-műsor:
GAL-OR: Nappal: péntek, vasárnap, hétfő
KARJAIBAN A VILÁG
Kedd, szerda, csütörtök: VIASZHAZ
Este: DANY WILLSON DALA

MAY: POMPEI BUNEI
ORAH: GYENGEDEN FORDITSD A KULCSOT
AMFITEATRUM: HOGYAN KELL NAGYON-NAGYON NÉPSZERŰNEK LENNI — (színes)

PEER (Tel. 2232): PURPLE PLAIN — (színes)
ARMON: HATSÓ ABLAK — (színes)
EN-DOR: Szombat, vasárnap, hétfő: A NILUS KIRALYNOJE
Kedd, szerda, csütörtök: VISSZA A PARADICSOMBA

HADAR (Tel. 2509): Szombat, vasárnap, hétfő
NEM TITKOLOM A MULTAM
Kedd, szerda, csütörtök: EDESTESTVÉREK
ORION: BEACHHEAD — (színes)

A lakosság összetétele megváltozott - a Kneszeté nem

120 mandátumból 96 a vatikoké - A képviselők 62.5 százaléka orosz, vagy lengyel

Irta: Barzilay István

Közhangyá vált már az a megállapítás, hogy Izrael társadalmi hatalmas változásokon megy keresztül. Kezdetben, amikor a tömeg-alijja a ciprusi és németországi tábortáborokat hozta az országba, és a középeurópai zsidók tízezrei érkeztek, ez a változás nem volt strukturális, hanem csak mennyiségi. Megdagadtak a keretek, olfáborok és mábárak teltek meg zsufolásig, súlyos gazdasági problémák keletkeztek, de a jisiv összetétele nem változott meg lényegesen sem nyelv tekintetében - mert az új és régi alijja között a jiddis maradt a közlekedési nyelv, amíg az újak megtanulták héberül - sem pedig az emberek közötti érintkezés szempontjából, minthogy az új és régi olék nagy többsége is áskénáz zsidó volt.

Az áskénáz tömegalijja nem hozott változást a jisiv reprezentatív intézményekben sem. Az új tömegek minden nehézség nélkül elhelyezkedtek a jisivu pártokban; egyik-másik pártban még pozícióba is kerültek az új olék, a gáluti szervezeti keretek régi, kipróbált katonái, de az újak, ha lázadtak is, nem tehetek sokat azért, hogy az új alijja számarányának megfelelően jusson képviselők a közéletbe, a Kneszetben, a nemzeti intézményeknél és egyebütt. (Más volt a helyzet a közéleti tanácsoknál, ahol az új olévarosok nagyrésztben gyakran kerültek jövevények a polgármesteri és tanácsosi székekbe.) Az új oléknak bele kell törnie abba, hogy a pártban, amelyhez világnézeti és gazdasági helyzeténél fogva tartozik, már évtizedes hierarchia alakult ki és oda kell állania a sor végére.

A jemeni és iraki „katasztrófa-alijja”, a libiai zsidóság teljes alijja, majd a perzsa, most pedig az északafrikai tömegek befordása strukturálisan is megváltoztatta a jisiv arculatát. Teljesen más, az európaiktól erősen eltérő élet-színvonalat, kultúrívót, népszokásokat, sőt arcszint is hoztak magukkal a keleti olék. Különböző arab dialektusokban legfeljebb csak egymás között érintkeznek. Ősi szokásaikhoz annyira ragaszkodnak, hogy lehetőleg egy helyütt telepednek le. Megismertették velünk a szegénységnek és nyomornak olyan fokát, amelyhez hasonlóval a kelet-európai zsidóság legszegényebb zsidóutcáiban sem találkozhattunk. Másfelől

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
החלקה לתחלת השו"ת והשכלה

התחרות הכללית של העובדים העבריים

מועצה מועלי תל-אביב-יפו
רשות הוסידות להשכלה ותחלת השו"ת

A Dávid Renczről elnevezett

IVRIT ULPAN
a reggeli és esti órákban.

Tanulmányi idő - 5 hónap.

Az ulpán mellett: 1. Külön könyvtár a tanulóknak. 2. Ivrit tananyagok. Szaktanár. - Kényelmes feltételek. Az ulpán végzettjei állami bizonyítványt kapnak.

- Korlátozott létszám. Felvilágosítás és beiratkozás: T.-A., Bét Brenner (Brenner-u.), szoba 58., délelőtt 10-12, d. u. 5-7-ig. Jaffa, Hisztadruv-ház (Posta-közp.) 322-u., délután 5-7 óráig.

pedig - mint az iraki alijja törpe kisebbségének esetében - elhozták a jisivba a keleti méretű vagyonokat és életmódot, amely az arab pasáékhoz hasonlóan és kiabálón mutatja be, milyen mély szakadék választja el egymástól az arab országokban a polgári és népi rétegeket.

Ezekkel a problémákkal kezdődött a szöványok egybeforrasztásának feladata.

Ezek a tömegek is ellep-ték a pártokat. Ha nem mentek jöszántukból, a pártfunkcionáriusok gondolkodtak arról, hogy megkapják a tagkönyvet. A pártok „keleti tagozatokat” szerveztek, sőt altagozatokat is. Minden valamirevaló párt-nak van jemeni, iraki és marokkói „felelőse”, akik főleg a választások előtt fejtették ki lázas tevékeny-

séget. Ezek után azt hihet-te volna az egyszerű pol-gár, hogy a lakosság struk-turájával együtt megválto-zik a jisiv reprezentatív in-tézményeinek összetétele is. Közeledik az az idő, mikor a jisiv lakosságának több, mint a fele lesz keleti zsi-dó. Természetesen erre el kell tehát következnie an-nak az időnek is, amikor a keleti tömegek tért hódít-na az államot vezető fóru-mokban; a Kneszet tagjai-nak többségét is ők kell majd alakítsák, ha a többség a lakosság körében is kialakul.

A Kneszet jelenlegi ösze-tétele azonban még nem mutat eltolódást, sem az európai, sem pedig az arab államokból jött új alijja arányainak megfelelően. Az 1955 július 26-án lefolyt választásokon a megválto-zott strukturájú izraeli la-kosság ugyszólván semmi befolyással nem bírt a Kne-szet összetételére. Az a kö-rülmény, hogy egyik-másik párt kevesebb, vagy több mandátumot kapott, bizo-nyíthat ugyan bizonyos elé-gedetlenséget, de nem mu-tatja annak jelét, hogy az áll az éppen a Kneszet ösze-tétele ellen irányulna.

A július 26-ikán megvá-lasztott képviselők szármá-zási országok szerint a

következőképpen oszlanak meg:

Orosz-ukrán-balti	39
lengyelországi	36
Izraelben született	14
német-osztrák	13
keleti és szefárd	7
kanadai	1
kinai	1
magyarországi	1
romániai	1
arab és druz	7
összesen	120

Ezek szerint a Kneszet - a tömegalijja nyolcadik évében is - az orosz-lengyel vezetőréteg döntő befolyá-sát viseli magán, akik tag-jainak 62.5 százalékát képe-zik holott az összlakossá-gban való arányuk alig ha-ladja meg a 25 százalékot. Ugyanakkor a keleti alijja, amely ma már eléri a jisiv lakosságának majdnem a felét, hat százalékkal van képviselve benne.

Természetesen nem volna igazságos azt követelni, hogy a Kneszet máris hü-ségesen tükrözze vissza a lakosság származási statisztikáját, - de az sem igaz-ságos, hogy a „törzsi kép-viselet” annyira arányta-lan maradjon, mint a je-lenlegi Kneszetben. Főleg áll ez az olyan olétömege-re, mint a magyar és a román, amelyek egyenként 10 szá-zalékát képezik a jisivnak és a Kneszetben 1 százalé-kban sem jutottak képvise-léshez.

A lengyel-orosz alijja fő-lénye különösen a nagypár-tokban dominál. A Mápáj negyven képviselője között az arány a következő:

Orosz-ukrán-balti	24
lengyel	4
Izraelben született	6
német-osztrák	3
keleti	2
kanadai	1
összesen	40

A Mápáj parlamenti cso-portjának érdekessége, hogy a szábrék és a keleti olék egybekapcsolódnak benne. Az országban született 6 Mápáj képviselő közül kettő - Sitrit rendőrminiszter és Ráchel Cábári - keleti olék leszármazottjai és a keleti csoportokat is képviselik a pártban.

A Chérut 15 főnyi parla-mentári csoportjának ösze-tétele a következő:

Orosz-ukrán	4
lengyel	7
szábre	2
keleti	1
kinai	1

A keleti szefárd alijját Benjámin Arditi, az 1949-ben Szófiából alijjázott po-litikus képviseli a Chérut-ban; ott a revizionisták el-nőke volt. Ez a párt tehát, amely a szavazatok nagy többségét Tel-Aviv és a mábárak keleti szármá-zá-su tömegeitől kapta, -

Kishont Ferenc:

Kérlekaláссan

A hét egyik gomolygó, porózus estéjén felkerestem lakásán Szürszabó Gyuszi az Achád Háám utcában. Gyuszi még Mosonmagyaróvárról ismerem kadét-korából (együtt szolgáltunk Pécsen a hadtápnál), így hát nagyon örültünk, hogy így újból összejöttünk, kérlekaláссan. Letárgyaltunk bizonyos ügyet, majd fel-álltam, hogy sajnos már mennem kell Gyuszikám, mire ő marasztalt, hogy bocsáss meg ezer éve nem láttuk egymást, maradj még néhány perccel, felhajtunk egy stamperli kajofit hobokolt, édes öregem. Mondtam neki, ne is haragudj Gyuszikám, vár az asszony, kérlek-aláссan, a Bicaróban. Gyuszi nagyon sajnálta, hogy már szaladok, de azért udvariasan kikisért az előszoba-ajtóig.

Ott aztán leálltam.
- Bóvákása - mondta Gyuszi - parancsolj kérlek-aláссan.

- Nem, nem - szabadkoztam - csak utánad, Gyuszikám.

- Csak utánad öregem - így Gyuszi - otthon va-gyok.

- Viszont idősebb vagy nálam, kérlekaláссan - így én - csak utánad Gyuszikám...

Igy álldogátunk és topogtunk az ajtó előtt, vitakoz-ván afőlött, hogy melyikünk lépjen ki előbb. A magam részéről nagyon siettem, mert jegyem volt a marty-hoz, de nem akartam megbántani Gyuszi, mert tud-tam, hogy milyen érzékeny és amellettt tényleg idősebb is nálam.

- Nem, nem Gyuszikám - mondtam tehát és gyöngéden meglöktem a hátát - csak utánad.

- Csak utánad, öregem - reagált Gyuszi és meg-fogta balkaromat és erősen húzott kifelé - itthon vagyok.

- Viszont öregebb vagy nálam - feleltem és át-kulcsoltam jobbjammal a nyakát és irtózatossal erővel lendítettem az ajtó felé - csak utánad Gyuszikám.

- Itt... hon... va... gyok...

Igy nyüzített Szürszabó Gyuszi, mivel nem kapott levegőt, de aztán váratlanul gáncsot vetett és a földre vitt. Kétes kis csele következtében helyzetem megle-hetesen nehezzé vált, de az utolsó pillanatban sikerült megragadnom a nagy ebédőasztal lábát és így akadályoztam meg, hogy Gyuszi kimozdítsa helyzetemből.

- Nem, nem - rugtam a hasába - csak utánad Gyuszikám.

Bal kabátujjam teljesen ronggyá tépődött, de Gyuszi nadrágja is szétrepedt a varrásnál. Néhány másod-percig lihegve álltunk egymással szemben, aztán Gyuszi a levegőt át uszva rámvette magát. Rugalmasan félrehajoltam, úgy hogy Gyuszi átszakította a rabi-falat és a bárszekrénybe furódott.

- Csak utánad, öregem - hörgötte Gyuszi és egy súlyos barokk karosszékét hajított felém - itthon vagyok.

- Nem, nem Gyuszikám, csak utánad - üvöltöttem és megmarkoltam a súlyos esztigtyerítartót - mégis csak idősebb vagy kérlekaláссan.

A karosszék elrepült a fejem fölött és apró repe-szerekre zúzta a nagy falitükröt. Belevágtam a gyertya-tartót a lámpakörtébe és a fény mindjárt kialudt.

- En itthon vagyok, öregem - suttogta Gyuszi fe-nyegtetően a sötétben.

- De öregebb vagy nálam, Gyuszikám - sziszegtem vissza és a hang felé hajítottam az asztalt. Gyuszi fojtott nyögést hallatott, aztán elhallgatott. Kitapogat-tam az utamat hozzá, átnyaláboltam a holttestét és kigurítottam az előszobába. Természetesen elő t t e m, mert hiszen idősebb volt nálam, mint említettem volt kérlekaláссan.

nemkevésbé hanyagolta el

keleti olék szerephez jutta-tását, mint a többi jisivu pártok. A többi pártoknál is működnek ugyan keleti olékkal foglalkozó osztá-lyok, de tevékenységük leg-feljebb azt az „eredményt” hozta, hogy a „keleti” osz-tály felelőse bekerült a Kne-szetbe.

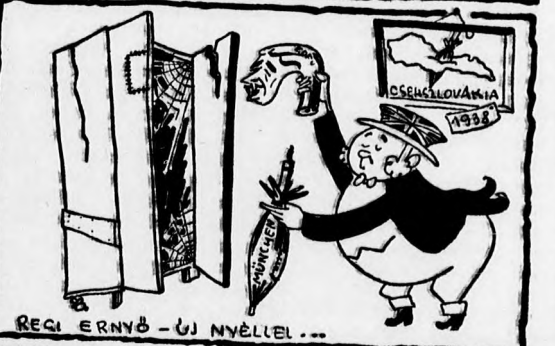
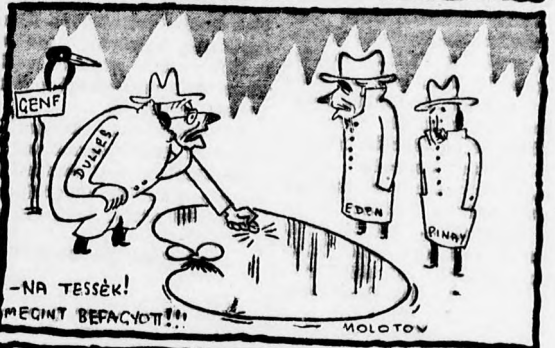
Az alijjacsoportok szerin-

ti összesítés mutatja leg-meggyőzőbb módon, hogy mennyire késik a fejlődés és hogy az új olétömegek milyen hosszú idő után jut-nak szóhoz az ország veze-tésében.

Alijják szerint a Kneszet összetétele a következő:

II. alijja (1918-ig)	10
III. „” (1925-ig)	39
A második világhá-ború végéig:	47
A második világhá-boru után	3
szábre	14
arab	7
összesen	120

Amint ez a felállítás bi-zonyítja, mégis mutatkozik valamelyes fejlődés abban az irányban, hogy az ujon-nan érkezett tömegek képvi-seletet kapjanak az állam törvényhozó testületében. Csakhogy ez a fejlődés, a dolgok természeténél fog-va, lassu. A jelenlegi Kne-szetben 50 képviselő van, aki 1925 és 1950 között ér-kezett az országba (közöt-tük csak 3 a második vilá-gháboru után). Nem számí-thattuk ki a pontos átlagot az összes képviselők „vetek-jéről”, de nem lehetünk messze az igazságtól, ha 20 évben állapítjuk meg azt az időt, ami ahhoz kell, hogy a sor végén álló új olé meg-hódítsa a pártkádereket és saját képére változtassa meg az állam életét irányí-tó közületek arculatát.

Divatbemutatónk
bebizonyította, hogy bel- és külföldi szövetekből készült

KABATOKAT
fantasztikusan szép modellekből álló, dús készletünkben választhat ki nálunk.

Jacob Englaender
TEL-AVIV, ALLENBY-UT 81. SZ.

Dzigan és Schuhmacher
ÚJ MŰSORA:

„Nesze neked, ne sirjál”

Péntek,	nov. 18. Haifa, Ora-terem
Szombat,	nov. 19. Tel-Aviv, Ohel-Sém, 6.30, 9.30
Vasárnap,	nov. 20. Rechovot másodsor
Hétfő,	nov. 21. Chedera másodsor
Kedd,	nov. 22. Jeruzsálem negyedsor és utoljára
Szerda,	nov. 23. Tel-Aviv, Ohel-Sém, 8.30
Csütörtök,	nov. 24. Afufa
Péntek,	nov. 25. Haifa, May-mozi
Szombat,	nov. 26. Tel-Aviv, Ohel Sém

ZENEÉLET

Haendel „Sámson” oratóriuma a színpadon

Migdal Áskalon az „Afri-dár”-társaság rendezésében ünnepi játékok keretében kívánta bemutatni Händel nagyszerű oratóriumának, „Sámson”-nak színpadi feldolgozását. A fesztivált, melyre a szereplők hónapok óta készültek, el kellett halasztani és így a Habimában egyetlen előadásra szorították annak bemutatását. A kórus, balett és szólistáknak egyetlen színpadi összpóba állott rendelkezésére, s annál csodálatosabb, hogy az előadás mégis imponáns hatást keltett. Arra a kérdésre, hogy vajjon Händel színpad nélküli zenedrámái, biblikus oratóriumi megkivánják-e a színpadi cselekmény kiegészítő illusztrálását, s a zene önmagában véve nem szemléltetőbb-e minden koreografikus képnél, nemigen tudnánk választ adni. Händel zenéje, — operáin kívül — minden hangszeres műve, olyannyira teátrális — a legjobb értelemben véve annyira drámai és monumentális, hogy tulajdonképpen nincs szüksége vizuális kiegészítésre.

De Gertrud Kraus, kiváló koreográfusnőnk mégis sok oly eredeti ötlettel vitte „Sámson”-t színpadra, hogy készséggel fogadtuk el ebben a formában is. Az izráéliek és filiszteusok csoportja már öltözékben is különbözött egymástól: előbbi fekete-szürke, utóbbi világos, tarka öltözetben jelent meg. Gertrud Kraus valóságos második partitúrát írt a műhöz, a zenei cselekmény mellé a koreográfiát: olykor négy-szólamuan vezette táncosait,

Solomon nagyszerű búcsúja

Aki egy valóban nagy művészt teljesen meg akar ismeri, — delibabot kerget. Olyan meddő fáradozás ez, mint kagylóval kimerni a tenger vizét. Solomon lírai költészetét előző feléletei alkalmával élvezhették már. Szombat esti második zongoraestje az Ohel Sém-ben bámulatos játéka ellenére sem volt oly ihletett, mint máskor, főképp Beethoven A-Dur szonátáját, (op. 101) játszotta feltűnően indiszponáltan és fáradtan. Nagyon szépek voltak Schumann Karneváljának egyes számai, melyet egészében inkább fátályozott, színes benyomások sorozataként fogott fel, semmint egy pezsgő vidámságu farsangi mulatság gyanánt.

Bartók Béla emlékhangverseny a zeneszerző halálának tizedik évfordulójára

Megemlékezünk egy nagy emberről, mert ez nekünk a megemlékezőknek nagyon a javunkra szolgáló kapcsolatot teremt a nagyemberrel. Feleszmélünk az igazi rokonságra és büszkék vagyunk egy kicsit, hogy milyen jó családból származunk. Mikor Einstein, vagy Thomas Mann meghalt, sokan úgy éreztük, hogy nagyon elárvultunk. És mikor tíz évvel ezelőtt meghalt Bartók Béla, sokan sirtunk és bevallom, köztük jómagam is. Mert Bartók nemcsak a magyaroké, hanem az egész világé. Nemcsak a zenészeké, hanem minden ember családjához tartozott.

Igy nagyon sok jó okunk lehet Bartókról megemlékezni. A muzsikust tudja, hogy mit veszített el Bartók halálában. Zenei vívmányait már sokan leírták és technikai kompozitórius ujtásáról nincs sok értelme egy rövid beszámoló keretében belül értekezni, különösen a nem-szakember számára. De lényeges minden-

máskor drámai módon illusztrálta a cselekményt, — egyes képei rendkívül erőteljesek, mások színesen mozgalmak voltak. Ilyen színpadi beállításnak egyetlen nagy veszélye, hogy olykor eltereli a zene-dramáról a figyelmet és a ballett-csoportok ténykedése kissé megzavarja az oratórium felépítésének hatalmas egységét. — Garay Ernő nagyvonalúan képviselte a vak Sámson tragikus alakját és meggyőző erővel érzékelte szenvedéseit, belső vívódását, lázadását és bukását. — József Polák, mint Manoach, de még sokkal jobban, mint a filiszteusok óriása, Harafa vált Sámson méltó ellenfeleivé, — és partnerevé. Rema Sámsonov, mint Delila, — Rivka Axelrod, mint Milha változó szerenósével működtek közre. — A színpadi képek Genia Berger izlését dicsérik. Fordhaus Ben-Ciszi vezénylete mellett, Händel monumentális kórusait az Izráél-Oratórium-énekkar tisztán és lendülettel szóltatta meg, de a karmester és alkalmi zenekara sem kivételben, sem szellemben nem voltak képesek követni a zenedrámámenetét. Mindenesetre reméljük, hogy a Habima megismétli a nagyszabású előadást, módot nyújtva annak tökéletesítésére. — Elsőrendű fontosságú volna Händel összes biblikus oratóriumait sorozatosan bemutatni nálunk. Filharmónikus Zenekarunk a jövő nyáron Fricsay vezényletével valószínűleg Judás Makabeust adja majd elő.

Másnap, vasárnap este aztán művésznők önmagát, — és vele együtt számos nagy kortársát múlta felül feledhetetlenül előadott Brahms D-moll versenyeivel, a filharmónikus zenekar 2-ik rendkívül bérleti sorozatában. Solomon meglepően új oldaláról mutatkozott be: előadása ezuttal telve szenvedéllyel, nagyszerű pátosszal, amellyel rendkívül gyöngéd, bensőséges lírával. Zongorahangja páratlanul gazdag árnyalatokban, — technikája fejnyesen csiszolt és a legmagasabb kultúra hordozója. — Enrique Jorda vezénylete alatt zenekarunk kitűnően játszotta Beethoven Egmontnyitányát.

Pataki László

Mint hogy magyarnak süly az előadók, mint a kö-zönség számára. Vincze Iona és Fenyves Lóránt tisztá stílusússal, teljes veler-zéssel muzsikáltak. Sokan emlékezünk Bartók sajátos zseniális zongorajátékára, ezért érdekes volt Vincze Iona zongorázására Bartók játéktílusára ismerni. Mégis, valahogy nem volt tökéletes szintézis két művésznök külön-külön nagy teljesítményében. Ez különösen a tónus-kvantum és a dinamikai kiegyensúlyozásra vonatkozik.

Kitűnő volt a Fenyves Lóránt és Alice-pár a hegedű duóban. Lehetőség, hogy előadásuk kiegyensúlyozottsága és világos plaszticitása a két vonóhangszer homogén hangkvalitásának is tudható be. Megérdemelt nagy sikere volt a tehetséges fiatal zongoristának, Lengyel Verának, a Bartók zongoraművekből az „Improvisation”, román colindákat (karácsonyi énekek), a népi témák komponált Rondó-t és a „Mikrocosmos”-ból a két bulgár táncot játszotta el. Zongoristánk biztos formá-érzékkel, pergő ritmussal és világos szólam- és harmóniavezetéssel zongorázik, játéka színes és temperamentumos.

Az estén fellépett énekesnő Lavanne Antónia kétség-telenül muzikális és értelmes előadó. Sajnos azonban hangterjedelme korlátozott és hangja kissé szintelen. Ez különösen a Szlovák Dalokban volt feltűnő, valamivel kevésbé a Nyolc Magyar Népdalban. Kétségtelenül Vincze Iona ragyogó zongorakísérete volt e dalokban is, ami a közönség érdeklődését lekötötte. Azt hisszük, hogy Lavanne Antónia inkább rádió- és hang-lemez szereplésre alkalmas.

A program összeállítása kissé szeszélyes és improvizált volt. Hiányzott például egy Bartók-vonós-énekes a mester legjellegzetesebb alkotásainak leg-tömörb megnyilvánulásából, amit az Izráéli Vonós-énekes (a két Fenyves, Pártos és Thelma Jellin) kitűnően eljátszhatott volna.

Hiányoztak Bartók rendkívül fontos a-capella kórusai, amit —viszont a Lusztig Kamarakórus tudott volna jól előadni. — Mégis nagy élmény volt egy estét Bartók muzsikájával eltölteni.

A. Uri Boskovich

A rovatvezető utóirata:

Teljesen osztva fenti cikk írójának kifogásait a műsor-összeállításra vonatkozólag, felvilágosításul közöl-nem kell, hogy technikai okokból nem volt megvalósítható az általa javasolt művek beiktatása. A Fenyves-kvartett „kormányválsággal” küzdött, régi brácsása elutazott, az új pedig csak olyan későn kezdte meg működését, hogy fenti időpontig egy nehéz Bartók vonósénekes betanulása lehetetlen volt. — Pártos Ödön, sajnos, másirányu súlyos elfoglaltsága miatt nem vállalt kamarazenét. — Ettán Lusztig októberben kezdte meg együttesével a próbákat és nem vállalkozott egy magyarnyelvű a-capella-kórus betanításának nehézségeire.

Hangverseny-Naptár:

- Nov. 19. szombat: Fenyves-vonósénekes (Múzeum, 8.30) — Beethoven-est — Collegium Musicum, (Béth Hámore, 8.45)
- Nov. 20. vasárnap: Filharmónikus zenekar, Hisztad-rut-bérlet (Ohel-Sém, 8.30)
- Nov. 21. hétfő: Filharmónikus Zenekar, III. széria 2. sorozat (Ohel-Sém 8.30)
- Nov. 22. kedd: Ella Goldstein zongoraestje (Ohel-Sém, 8.30)
- Nov. 23. szerda: Pnina Salzman zongoraestje (Múzeum, 8.30)
- Nov. 24: esütörtök: Filharmónikus Zenekar, Jeruzsálem, (Edison, 9 órákor)

December 1-én
szabászati kurzus
 kezdődik, kevésszámú hallgató részére.
 T.A., Ben Jehuda 81. **DELAN ILUS**
 Tel. 22332. dipl. szabásznő.

Irodalom · Művészet

A „Don Camillo” szerző je ujra szabadon

Giovanni Guareschi, világhírű olasz író, akinek leg-érdekesebb regényét, a „Don Camillo”-t — főleg annak filmváltozata révén — ma már a világ minden részében ismerik, szenvedélyes

G. GUARESCHI

politizáló, miként regénye-nek hősei.
 A Párma melletti szülő-falujában, Roncole di Par-

Van Gogh élete filmen

A híres holland festő rövid és tragikus élete (1853—1890) nemsokára filmre kerül, John Houseman produkciójában és Vincente Minnelli rendezésében. A film a művész életét realiztikusan szándékszik megörökíteni — ellentétben a „Moulin Rouge”-zal, amely Toulouse Lautrecről „regényes” életrajzot mutat be. A film készítői számára számos dokumentum áll rendelkezésre, többek között Van Gogh levelei és egyéb feljegyzései. Felhasználják Irving Stone, Van Gogh életrajzát (Lost for Life), amelyből azonban a filmrendező csak a reális alapokkal rendelkező eseményeket veszi át.

A filmet már forgatják Arlesban (Délfranciaország). Van Gogh arlesi házáat, amely a második világháború alatt elpusztult, erre az al-

Román parasztfiúból világhírű amerikai szobrász

Constantin Brancusi korunk egyik legnagyobb szobrászának tekintik. Első ön-áll retrospektív kiállítását a newyorki Guggenheim-Múzeum most rendezte meg a művész 79-ik születésnapjára. A hatvan szobor, négy évtized gyümölcse, csaknem mind absztrakt; üdőség és egyszerű elegancia jellemzi őket és a külföldi lakok egyöntetű véleménye szerint, a mai modern szobrászat legremekesebb alkotásai közé tartoznak. Már-vány, fa és fémlemez Brancusi kedvenc anyagai. A fémlemezrel már akkor kez-dett dolgozni, amikor azt még nem ismerték el szobrászati anyagnak.

Brancusi modern primitív művész. Inspirációját vagy a legegyszerűbb biológiai formákból, vagy a primitív népi művészetekből meríti, elsősorban a román népi legendákból, valamint az indián, egyiptomi és néger művészetekből.

Brancusi román parasztszülő gyermeké, ösztöndíjjal végezte a bukaresti képzőművészeti iskolát. Utána Párisba került és rövid ideig Rodin tanítványa volt, de nemsokára egyéni útjára tért át és ösztönszerűen az absztrakt művészet fel-vonódott. — Ezekkel az absztrakt formákkal, — szókta mondani, — melyekben hatolok be az emberi lényeg biológiai mélyseibe, mert az absztrakt kifejezési mód a tárgynak a legeredetibb formába való leegyszerűsíté-

m. g.

JIDDIS KOMÉDIA SZÍNHÁZ
 Igazgatók: LICHTENBERG — LIPMAN

A KÖZKEDVELT SZÍNŰMŰESZEK
MAX PERLMAN · GITA GALINA
 VENDEGJÁTEKA a 2. felvonásos zenés komédiában:
„Der amerikáner litvak”

Szombat, nov. 19. Tel-Aviv, Bét Hápoél, 2 előadás: 6.30, 9.15
 Vasárnap, nov. 20. Gadera
 Hétfő, nov. 21. Neez-Ciona, Nava-mozi
 Kedd, nov. 22. Ludd, Háchámisá-mozi, 6.30, 9

Premier: **Kopl Kive vert à tête**
 Zenés komédia, 2 felv., 5 képen. - Főszereplők:
MAX PERLMAN és GITA GALINA
 Szerda, nov. 23. Zichron-Jákov
 Csütörtök, nov. 24. Natanja, Saron-mozi
 Szombat, nov. 26. Tel-Aviv, Bét Hápoél, 6.30, 9.

Magyar-zsidó mártírok ékszerai a luddi vámnál

Irta: Sauber-Michájlovics Sándor

Az amerikai megszálló hadseregok nyomozói a dél-bajorországi Rothalmünster község közelében, egy erdő mélyén, lombos fa tövében elásva, ékszereket tartalmazó ládát találtak. Az ékszerek származását magyar nyelvű írott dedikációból állapították meg és nem volt nehéz kitalálni, hogy ezek magyar-zsidó mártiroktól származnak. A gyilkosok az elrabolt ékszereket az erdő mélyén rejtették el. — Dr. Roth Siegfried, a Zsidó Világkongresszus angliai főtárgyalójának intervenciójára és nagyszombati származású Ferenc Benjamin, a Frankfurt am Main-i IRSO vezérigazgatójának segítségével az ékszereladást sikerült végre a Cion-hegyi Emlékmúzeum számára megszerezni.

A múlt hét péntekén, amikor a luddi repülőteret vámvizsgáló, a ládikó kibontásánál megpillantottam a magyar-zsidó mártiroktól elrabolt jeggyűrűket, ezüst cigarettatartókat és különböző órák tömegét, önkéntelenül eszembe jutott reb Amram, akire már legalább 40 év óta nem gondoltam.

Reb Amram melédem volt Szolyván. Az első világháború elején Munkácsra költözött. Ezt nem az orosz invázió miatti félelmében, vagy jobb kereseti lehetőségek reményében tette. Ilyes mikor őt nem érdekelték. A háború őt nem nagyon izgatta.

Hadd háborúskodjanak Ézsau gyermekei, hisz máshoz úgysem értenek, mint a gyilkoláshoz. Jobb, ha egymással van bajuk és nincs idejük velünk törődni — mondotta többször.

Reb Amram azért hagyta el Szolyvát, mert a falu zsidó lakossága az orosz offenzíva elől elmenekült és a templom minjén nélkül maradt. Ebben sehogysem tudott beletörődni. Munkácsra is a gyerekek oktatásával foglalkozott. Lakbérőndjái nem voltak: a nagytemplom női karzatán rendezte be a cheder-t. Ott a csendőrszemere érte el, mikor az ő korosztályát is sorozni kezdték.

Reb Amram vallási túlbuzgóságáról volt híres és ezért szívesen bízták rá a gyerekek nevelését. Nála azonban az elemi tudományoknál sokkal fontosabb volt tanítványainak hitéletét. Sokat foglalkozott kabbalával és a 8—10 éves gyerekeket is bevezette a menyenyi titkokba. A nyelvtani szabályok nem voltak fontosak, de pontosan kellett tudniuk az angyalok nevét és rendeltetését. Még ma is emlékszem arra, hogy Adrániel angyal hatszázszernérfölddel magasabb társainál és minden kijelentésének tüzese mennydörgés a visszhangja. Mikor Mózes a mennybe szállt, Adrániellel találkozott, aki megkérdezte tőle, mi keresnivalója van az angyalok birodalmában? Mózes megrémült mennydörgős hangjától és sirni kezdett. Erre megszólalt az Úr:

— Ti angyalok mindig kötekedtek voltatok. Mikor a világot teremtettem, megakartátok azt akadályozni és most a Tóraadást akarjátok megzavarni? Hallván ezt Adrániel, bocsánatot kért Mózesától, kisérfőjül szegődött és útbárgazította a mennybe ösvényeken.

Különleges, szomorú, könynyeket fakasztó melódiával oktatta. Bevezetésül néhányszor nagyot sóhajtott, majd belekezdett:

— Oj, oj, oj, — mondja a szent Résit Chochmá, mikor a gyászoló közönség elhagyja a temetőt és a halott magáramarad, megjelenik a Dome nevű angyal és hármát út a sirra. A halott megérződik és az angyal felteszi az első kérdést: Hogy hívják? — Ha a halott tudja a zsidó nevét, akkor következik a másik kérdés: — Tisztességesen kereskedtél? Ha azonban, Istenem, nem tudja a héber nevét, Dome angyal kiveti a sirból és hetedhét tengeren túra hajtja és ott darabokra töri magát.

A Résit Chochma ezután pontosan felsorolja a különböző bűnökért kijáró büntetéseket, melyekhez mérten a pokolbajutás már megváltást jelent a lélek számára. De vannak olyan lelkék, amelyeket újra a földre küldenek és évszázadokon, sőt évezredekig át vándorolnak különböző élő és élettelen testekben, amíg végre megnyugszanak.

Reb Amram túlvilági bevezetőitől mély félelmet oltott szívünkbe és nem csoda, ha éjjel szorongva hánykolódtunk kis ágyainkban. A lélekvándorlásról százedekon keresztül nagy vita folyt tudósaink között. A Rámbám és rabbi Jehuda Hálevy nem foglalkoznak vele. Rabbi Szádjá Gáon élet-

sen harcolt a lélekvándorlás híte ellen, mely állítólag a második templom korában terjedt el a nép között. Arról is nagy vita folyt, hogy a zsidók a mohamedánoktól vagy a mohamedánoktól tanulták meg a lélekvándorlás titkait.

A vita eldöntetlen maradt. Az elmúlt pénteken, amikor megpillantottam a mártírok ékszereit, úgy éreztem, hogy reb Amramnak volt igaza. A lelkék százait láttam kiszabadulni a gondosan becsomagolt ládákban. A testek valahol megsemmisültek, de a lelkék továbbvándoroltak, amíg Izráel földjén nem kerültek nyugalomba.

Mindegyik karikagyűrű külön emberi tragédiának titkait rejti magában. Mikor tulajdonosaik ujjukra húzták, boldog jövőt reméltek és nem gondoltak a bekövetkező tragédiára. Azt hitték, hogy a gyűrűket gyermekeik fogják drága emlékként megőrizni. De mert a gyermekek is elpusztultak, a Cion-hegyi Múzeum fognak öröködni rájuk.

A gyűrűk formájáról következtetni lehet a tulajdonosokra. A széles karikagyűrűt idős nagymama hordhatta, mely megcsillant, amikor a gyertyagyújtásnál férvé kezével magához intette a szombat angyalait. A vastag férfi-gyűrűt, minden valószínűség szerint, jómódú magyar-zsidó gazda viselte, aki gyűrűs kezével

Jószívűen nyujtotta át az alamizsnát a közelébe vetődött szegény embernek. A majdnem drótszál vékony-ságú jeggyűrűt a menyasszony nyilván szegény véte-gényétől kapta, abban a reményben, hogy idővel értékes kövesgyűrű fog csillogni mellette. A remények a gáz-kályhák füstjével szálltak el és csak ez a vékony jeggyűrű maradt meg belőle.

Az órák márkájából azt is meg lehet állapítani, hogy nem gazdag emberek hordták őket. Egy arany sincs közöttük. Legtöbbje zsebo-óra. Ezek járása után indultak tulajdonosaik munkába, templomba, látogatóba. Az órák lapja elmosódott, a szerkezet megállt, mint az európai zsidó élet. Az ékszerláda kiváltásánál a vámos 28 és fél font vámot követelt értük. Hiába próbáltam megmagyarázni neki, hogy ezek nem kereskedelmi cikkek, hiába bizonygattam, hogy emlékek, csupán, szomorú emlékek, hatszáz ezer elpusztult mártírnak az emléke, a vámtisztviselő hajthatatlan maradt. A vámtörvényre hivatkozott.

Erre bekopogtam a vámvizsgáló szobájába, elmondottam neki miről van szó és hozzátettem, hogy nem fellebbezni jöttem a magas vámtarifa miatt, de azt akarom, nézze meg a tárgyakat és ha ő is úgy gondolja, kifizetem az illetéket.

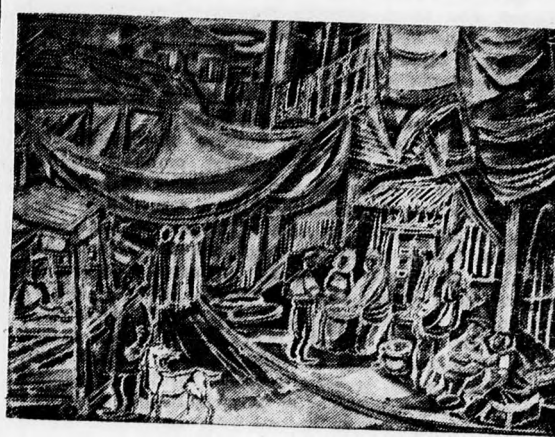
Az igazgató eljött velem a vámházba. Mikor ránézett az elrúvult órára és gazda nélkül maradt 80 jeggyűrű-re, elfordította a fejét, hogy könnyeit eltitkolja. Halkan csak annyit jegyzett meg: — Fizessen 16 piasztert — azután gyors léptekkel távozott.

Ugyáltszik, nemcsak a tárgyaknak van lelkük, hanem néha a vámgazgatónak is...

„Csirkefosztók a Meá Seárimban”

Stern Joszi képképzőművész kiállítása

Ha megkérdeznék valakitől Jeruzsálemben, hol van a Janai-utca, bizonyára igen kevés ember tudná megmutatni. Pedig nem messze van a postától, csak éppen úgy eldugták, hogy elég nehéz rátalálni. Ebben a jellegzetes mellékutcában, az 1. szám alatt, B. Urdang nevű angol-zsidó művészbarát asz szony, „Rina” szalonjában állandó képképzőművész kiállítást rendez.

Stern Joszi: JERUZSALEMI SUK

dön sem. Elete célját és tartalmát végül is abban leli, hogy külföldön és belföldön közvetít a művészet és a művészbarátok, általában a nagyközönség között. A „Rina”-szalon helyén valamikor raktár volt. Ha az ember ma ballag fel a keskeny, rozoga lépcsőkön, amelyeket az izléses futószönyeg esztétikusabbá tett, de nem szilárdabbá, éri, hogy valami nem mindennapi helyre vezetnek a léptei. A hely kétségkívül romantikus, hangulatos, s éppen ezért megfelelő hátteret és légkört ad az érdeklődőknek, aki kis időre átadja magát a művészet gyönyörűségeinek.

Az első kiállítás, amelyre a „Rina”-szalon a nagyközönség elé lépett, a bakonyi születésű Stern Joszi új festményeiből került ki. Ezekről a képekről Stern Joszi a következőket mondotta:

— Ugy tekintse ennek a kiállításnak az alkotásait: a képeket, mint egy vallo-mást, nyári naplót. 25 darab új rajz ez, amelyet most először mutatok be a főváros közönségének. Ennek a kiállításnak az anyagát nem viszem el az ország más részeibe.

— Egész évben tanítok. Rendkívül el vagyok foglalva. Tegnapi is éjféljé javítottam tanítványaimnak a rajzait. Ha az ember lelkiismeretesen akarja végezni, művészi nevelőmunkáját, akkor minden idejét ennek a célnak a szolgálatába kell állítani. Ezért nem jut időm arra, hogy tanév közben dolgozzam.

Meg kell jegyeznünk, hogy Stern Joszit 23 éves korában neveztek ki a Becélal Képzőművészeti Főiskola tanárává. A 30-tól még ma is jó messze van.

ráolja alakjait, mint a múltban. A derűs és komor színek, a realitáshoz tapadó vonalak mellett, megjelent most az együttérző testvéri lélek, amely meglát ugyan minden fonákságot, maradiságot, együgyűséget és mulatságosat, nem titkolja el, hogy mindez van, de szeretettel és megbocsátással fejezi ki.

Megállunk egy kép előtt, amelynek Stern Joszi ezt a címet adta: „Meá Seárimi csirkefosztók”. Mosolyog,

amikor emlékezik, milyen kis kaland fűszerezte ennek a festménynek az elkészítését.

— Javában rajzoltam ezeket a bizonytalan korú, de eléggé idős bucharai csirkefosztó-nőket a Meá-seárimi „suk” egyik pincéjében. Veszttemre azonban észrevettem s elkezdtek tiltakozni. Azt mondták, „szemmel megverem őket”, ahogy figyelem, hogy papíra vessem alakjuk, arcuk körvonalaikat, egyes vonásaikat. E „szemverés” ellen aztán a maguk módján védekeztek. Fejem fölött megfogatták néhányszor a még vérző csirkeket és rúcsukat, mire az arcom tele lett vérről és ruhám tollal. Elűzték, de később újra visszamentem, míg végre sikerült lerajzolni őket.

A „Strámlis zsidók” című kép szintén csak akadályokkal készíthetőt el.

— Arról akartak meggyőzni, hagyjam abba a rajzolás, nősiljek meg, éljek becsületesen, rendes életet s kezdjek el kereskedni, de a legjobban mégis azt tenném, ha „megtérnék” s beülnék egy jesivába tanulni.

A török hódoltság utolsó éveiben épült kis negyedek, a sajtóságos jeruzsálemi régi kőházak, s az igen mozgalmas, tarka „suk” életteljesen megrajzolva kerülnek a néző elé. A rajz volt mindig Stern Joszi nagy erőssége s erről bizonyosságot tett újabb alkotásaiban is. A „Macléva” völgyében szürkülő régi francia kolostorról készült képe tanuszkodik arról a magában álló művészi átlénygületről, ahogyan ez a Dunántúl született művész Jeruzsálem minden kövének a szerelmesévé vált s úgy jár s úgy látja ennek a városnak a jelenét és hétköznapjait, úgy huzza meg színes krétáival az összekötő vonalat a jelen és a múlt között, hogy magunk elé tudjuk képzelni, milyen lehetett Jeruzsálemben az élet akkor, amikor háromszor egy évben „Ole regelle” jött a nép Jeruzsálembé? Mit talált akkor maga előtt? Stern Joszi képei elhíthetik velünk: azt, amit „nyári napló”-jában megörökítette eredményesnek minősített.

Gervai Sándor

Gálili filmszalag (2)

A menekülő lép nyomában

Irta: Arad Gideon

Kirját Smoná lakossága pontos tükre az új alijáknak. Elmentek a témoniak, helyükbe jöttek az iráki, perzsa, tuniszi és marokkói zsidók. Természetes, hogy magyarországi, erdélyi, romániai és csehszlovákiai oléik is elvetődtek ide. Csak a lakosság kis töredékét képezik, de magyar szót már az autóbuzsmegállónál hallani.

A múlt hónapban azt mondták a statisztika, hogy egy-egy harmada a lakosságnak Perzsiából és Irákból származik, 15 százaléka jött Északafrikából, a többi pedig lengyel, középeurópai, óta persze változott a helyzet. Naponta hozzák egyenesen a hajóról a marokkói és algiri családokat. Bevonulnak a „pachonokba”, feliratkoznak a sikonlistára és megkezdik a munkát. Itt mindenki dolgozik. Kirját Smonában nincs munkanélküli. Pedig szükség lesz munkásokra, ha valóra válik Dov Joszef álma és a város mögött megindul a vasérc kifejtése. Most zárva vannak a tárnák, Belgiumban, Németországban vizsgálják az érc vastartalmát. Ha kedvező lesz az eredmény — tavaszra megindul a bányászat és Kirját Smona fontos helyet foglal majd el az ország gazdaságában.

Ma még nem város ez az út széleire odavetett bádogbódé és sikonnyelveg. Chal-szában azt mondják, hogy rövidesen a Felső-Gálili fővárosa lesz. Egyelőre csak épül, épül, gyors ütemben — és az izráeli építkezés minden hibájával. A három év előtt épült sikonházak falaiban hatalmas repedések mutatkoznak, a padlózat beállhatna a Luna-parkban hullámvadásznak, az alápok süllyedeznek — s mindent drága pénzén szállítja a Szelel Boné. A munkavetők panaszkodnak, hogy kevés a szakmunkás és az

új olék csak lassan tanulnak bele az itteni modern építkezési módszerekbe. A vállalkozó a szállítási nehézségekre és az alacsony árpanaszok miatt, a munkások pedig a bért keveslik — csak a lakók hallgatnak, mert a bádogbódék után ez a sikon is palotának tűnik.

A növegylet hidja Ahogyan Kirját Smona terjeszkedik, úgy apad a Chule-völgy másik nevezetessége is a láp. Amióta elkészült az új főcsatorna, rohamosan ömlik a víz a Chule tóba, szárad a mocsár, növekszik a termőföld. A völgy déli részében még felcsillag a víz a sűrű, zöld bozótkban. Északon pedig már felszántották az új földet, amelyről elűzték a lápot.

A mocsárterület közepén kikötött építenek a két hatalmas kotrógép és a munkások csónakjai számára. Kis pavillonban falitérkép ábrázolja a Chule száritási tervét, mutatja a csatornák és a hidak építését, a mocsár visszavonulását.

Sok más mocsarat lecsapoltak már a világ minden táján. Technikai szempontból nincsen semmi különös a Chule lecsapolásában sem. De a kis kikötő pavillonjánál falán függő tábla olyan valamiről számol be, aminek nincsen párja a világon. Másutt talán emléktábla hirdeti, melyik uralkodó, vagy miniszterelnök hajtotta végre a nagy lecsapolási tervet. A chulei táblán számok sorakoznak fel, amelyek a térfégy pontjaira vonatkoznak. A sorszám mellett a magyarázat: A 2. számú hidat a liverpooli zsidó növegylet ajándékozta. Az 5. számú csatornát a brooklyni jótékonyági testvériség adományozta. A 6. duzzasztógát az amerikai Hadassa

philadelphiai csoportjának ajándéka.

Nincs jobb mintaképe a „föld megváltásának”, mint ez a kis tábla. Így építjük az országot. A világ minden zsidójának meg van a része benne. Francia zsidók gyűjtötték össze a pénzt az egyik összekötőcsatornára. Lengyel-zsidó mérnök vezetése alatt jemeniták, irákiak, románok dolgoztak megépítésén. A csatorna viszi le a Chule vizét a Negev felé, az új marokkói telepéseknek. Északon pedig szábrók szántják a láptól elrabolt szűzföldet. Ez az épülő Izráel arcképe.

Tűz és víz találkozása Hatalmas gőzfelleg száll fel a lápból a szíriai hegyek felé. Néhány nap előtt még feketén gomolygott a füst — az égő tözeg füstje. Talán a nap égető tüze, talán eldobott cigarettavég gyújtotta fel, — ki tudja. Hetekig égett. A mérnökök törték a fejüket, és régi módon, vízzel oltják el a tüzet.

Vissza kellett engedni a mocsarat a keservesen kiszáritott területre. El kellett árasztani a tözeget, a mi szegényes szenünket. Jövére majd újból szárit-hatjuk a tözeget is, meg a mocsarat is.

Gátakat hánytak fel, utat nyitottak a víznek. Amikor a Chule vize talált a tűzzel, hatalmas sisterség töltötte be a levegőt, aztán a fekete füstfelhő elszállt Szíriába és fehérgőz takarta el a visszatért mocsarat. A Chule legyőz-le a tüzet, győztesen visszafoglalt egy darabka földet. De ez már csak a menekülő hadúr utolsó ellenállási kísérlete. Kijűdözik a mocsarat a Chule völgyéből, menekül a láp vize dél felé, ahol száraz és szom-

Illatszertár-ajándék bel- és külföldi áru nagy választékban
Sacher Károly ILLATSZERTÁRABAN
TEL. - AVIV. Piacello 23 Alkonyi postánál
(azélt Póstyén)

(66)

— Te mit gondolsz, Aba bácsi? Senkilem tudja megmondani neked, mikor engedik ki Jismáelt és Mailechet. De te tudod. Te azt is tudtad, hogy jön ránk ez a nyomorúság és beviszik őket.

Aba bácsi csak ingatja a fejét, nem ezt ő nem tudja. A sirás hozzátartozik a cőreszhez, amelyet meghirdetett, de ha hallgatnia kell, fáj neki. Szeretne menekülni előle, de vissza-visszatér hozzá. És ha bemegy Pestre, csak azért teszi, mert hallania kell a másik asszony sirását is. Naomi vezet a Megyeri Boltot és elnéz hetenként kétszer a tintagyárba és ha Izsák látja őt vagy Peszeli mama, erősnek mutatkozik. De Aba bácsinak elsírja magát.

— Látod, Aba bácsi, elvitték Mailechet, mielőtt megmondhattam volna neki, hogy újra anya lettem. Itt meg minden, amit ő elindított, mert visszük és erőszakoljuk. De semmisen fejlődik. Csak a gyermeke fejlődik odabenn és a másik odakint. Mondd, Aba bácsi, te mindent tudsz: mikor lesz végre Mailech odakint?

Aba bácsi csak lóbálja nagy, bozontos medvefejét és elmegey anélkül, hogy egy szó vigaszt mondott volna Naominak. Ő csak a cőresszel tud vigasztalni, hogy mindenütt van vagy lesz, de ez itt most nem vigasztal. A három csillag is oly távoli, az sem vigasztal. Naomi csak akkor hagyja abba a sirást, ha megmondanak neki, hogy Mailech kijön és hamar kijön. Ezt azonban nem tudja megmondani neki senki. Izsák és Dvóra néni és Akabi és Saje doktor és mindenki más, aki teheti, szaladgál fűhöz-fához. De hiába. Ez itt nem városi fogda, még csak nem is a csavargók és dologkerülők fogháza az akasztófás domb alatt, ez itt a császár börtöne a komor Újépületben s még a falakhoz se lehet közeledni anélkül, hogy a katonák dőfőre és lövésre kész szuronyos fegyverrel el ne riasszák. Dvóra mama hiába próbálta rábírní Uriel Gábort, hogy csináljon valamit, Uriel elhárító modulattal hajtogatta: „Nicht anrühren! Geduldig abwarten, bis die Sache abläuft.” Ha Gábor ily magas akcentussal németül beszél, keresztül-kasul németül gondolkodik, a császár fejével és Metternich kancellár fejével. Akiket ő is felbőszített a reformszinagógájával, mert azok ott fenn Bécsben, semmitől sem irtóznak annyira, mint a reformtől, amely minden egyéb rebelliónak a szülőanya. „Még szerencse, hogy Mailech nem maradt meg a reformszinagógában, mondja, de ha most kiállunk érte és a cimborájáért, azt mondják ránk, mi zsidók támogatjuk a forradalmi szellemeket.”

Aba bácsit, aki mindezt tudja, bőszi a dolog és miközben bejárja a gettót és a bajt hirdeti a szegényeknek is, ellátogat a Rakpiacra és a bankárok háza előtt hallatja sötét jóslatait:

— Mert aranyat-aranyra raktok és ha segíteni kellene a szükségben levő testvért, az aranyhalom és a kereszt alá bujtok, szórólápatra szedem a fiaitokat és tüzeslapátra azokat, akik ittmaradtak. Nem fog használni sem az arany, sem a kereszt.

Aba bácsi hazamegy és otthon találja Jismáelt. Csak hat hétig tartották benn, aztán kiengedték, mint egy hülye kalapot, aki semmiről a világon nem tud, még talán arról sem, hogy ő maga csinálta azokat a lázító kalapokat. Kicsit hülyére is verték és négy szép fogát kiütötték alsó jobb állkapcsából vállatás közben és mialtt szembesítették Mailechhel, akinek pedig a társaként szerepelt. Ő nem tudta, hogy a Kossuth szerkesztő úrnak szállított tinta Közzabadság-tinta volt és hogy Kossuth és a rebellisek kalapja azért viselte a belés két oldalán az SZ-K-jelzést, mert a Szabad Köztársaságot kívánta hirdetni, ahányszor jobbfelé vagy balfelé meglengették. Ő azt se tudta, milyen bélyegzővel numerálták a boltban a kalapjait, a bélyegzőt se látta soha. Arról se tudott, hogy az ifjak a meyeri gyár középső raktárhelyiségében tartották volna titkos összejöveteleiket és a leveleket se látta, amelyeket néha Lovassy, néha más ifjú hozott Kossuthtól, aki K. L. aláírással szerepelt és titkos jelekkel írta volna utasításait. Az egyikre Mailech a szembesítésnél azt vallotta, hogy a „meg. tgy.” nem a Megyeren tartott titkos gyűlést, hanem a meyeri tintagyárt jelentette, a „32 ktt.” pedig harminckét korszó tintát jelent és nem harminckét köztársasági tagot. Czuczor levelét se látta, amelyet a zsidó báróhoz írt és amelyet most Kossuthnál lefoglaltak. A szerzetes abban „sötét folyadékknak” merre nevezni a császár tintát. Mailech erre megjegyezte, hogy minden tinta sötét, mely tiszteltlenségéért Kulka lovag kétszer a jobbarcába öklözött. Kulka általában csak a jobbarcot pofozta, mintha csak

Féláron alul!

AZ ÚJ KELET OLCÓSÓ NOVEMBERI KÖNYVKIARUSÍTÁSA:

1. G Guareschi: Don Camillo kis világa	2.— font helyett 1.—
2. St. Zweig: Legszebb írásai	2.500 " " 1.750
3. Kishont Ferenc: Ige-Míge	2.— " " —.750
4. L. Moyzisch: A Cicero-ügy	1.500 " " —.750
5. Kishont F.: Akinek tolják a szekereit	—800 " " —.500
6. Kishont Ferenc: Nu?!	—750 " " —.400
7. Diamant Elemér: Canaris admirális	—400 " " —.300
8. Diamant Elemér: Sortüz Bét Naballánál	—400 " " —.250
9. Diamant Elemér: Tel-Aviv ostroma	—400 " " —.250
10. S. Guitry: Egy szélhámos naplója	—500 " " —.300

11.250 font helyett 6.250

Megrendelhető az ÚJ KELET telavivi és hálfaí kiadóhivatalaiban, valamint összes megbízottainál. Postai küldésnél —250 prutát számítunk fel.

6 Új Kelet 1955 XI 19

azt akarta volna elérni, hogy a delikvensei ugyanott és ugyanolyan ferdearcuak legyenek, mint ő maga.

Jismáel nagyon levert és szomorú. Nem a kapott verés miatt, azt fel se vennie, de azért, mert úgy kellett vallania, ahogy vallott. Mailech megeskette erre, nehogy ketten szenvedjenek a hibáért, amit kizárólag Mailech követett el azzal, hogy túlközel engedte magához Jasmint. Akiről most kitűdött, hogy Jaszlovitznak hívják és egyike a császári kémiroda mesterkémeinek és provokáló ágenseinek. Mailech bátran viselkedett, tartotta a gerincét és üzent is vele a szemével, amit most sokkal jobban megértett, mint amikor a fogdában találkoztak. Igaz, azóta jobban is összebarátkoztak. Azt üzent a többi között, miközben a mennyezetre emelte a tekintetét, menjenek el a legmagasabb helyre is és magyarázzák meg, hogy ártatlanul börtönöztek be.

Aba bácsi hallgatja Jismáelt és csak néha-néha tesz egy-egy megjegyzést:

— A Jóságos nem akarja, hogy a farkaskölykökből gidácskák legyenek.

Később még hozzátesszi:

— Kapjuk a verést, egyszer én, másszor te, harmadszor Mailech. Örülni kell, hogy fáj. Ahol fáj, ott érezzük a góluszt.

A végén már mélyen hallgat. Nem nagyon elégti ki a saját bölcsesége. Előveszi a Proféták Könyvét, kinyitja. Jesája negyvenkettedik fejezete nyílik a szeme elé. Nagy belső megdöbbenéssel olvassa, mint egy személyének szóló üzenetet:

Ime, a szolgám, akit választottam, magyarázza a népeknek a törvényt.

Nem kiált nem iármáz és nem hallatja szavát az utcán.

Elhivatlak és fogom a kezedet, megőrizlek és világgossá teszek.

Hogy megnyisd a vakok szemét, hogy a foglyot a tömlőből kihozd és a fogházból a sötétben ülőket.

Ejtel fekszik a fekvőhelyén és nem alszik. Merően gondolkodik. Neki ezt tudnia kellett volna. Es ahelyett, hogy kiáltott az utcákon és lármázott a Rakpiacra el kellett volna mennie, hogy megmagyarázza a törvényt azoknak, akik a kezükben tartják a börtönkulcsot. Azt a Cőresz kutya is tudta: odavezette hozzá Mailechet, aki kihozta a börtönből. Most mar tudja ő is. De hol kezdje, hogy megnyissa a vakok szemét?

Reggel már lóbálja a fejét. Kezd világgossá válni. Megmosdik, felteszi az imaköntöst és a teflint, imádkozik, megmossa a kezét, veszi göbös botját: „Gyerünk, Cőresz!” Elindul észak felé. Felhág a dombra, átgázol megáradt patakokon, megy-megy, ahogy megszokta a zsákkal a hátán, a rekedt kiáltással a száján. Most nincs rajta áruzsák és nem hallatja szavát. Némán halad és elszántan a nagy megbízatással a szivében és az agyában. Beszéli magának a nagyúrral Fótton. Izsák timár két évig gondolkodott, amíg rá merete szólni magát. Izsáknak nagypénz volt a zsebében és üzlet a tarsolyában, ami kellett a szőrenek. Náia csak nyolc forint van, hogy kifizesse a félelmi bért, mert ha most Jismáel is elköltözik, ő marad a házban egyedül és ő lesz a valóságos bérő. Bár a pénz meg a bérlet mellékes. Minden mellékes most, a fő, hogy beszéljen a nagyúrral, megnyissa a szemét a törvény és az igazság számára, és a nagyúr megnyissa a börtönajtót.

Átgázol a Kisvízen, elhalad a vizimalom mellett és künn van a jegyese-szegélyezte úton. Ez itt már Fót, a messziben látni a kastély öreg tornyát. Lódobogás hallik, valaki vágtatva jön lefelé. Maga a főúr. Aba az út közepére megy, magasra emeli a botját.

— Üzenetem van számodra, szőre.

A gróf lassít, megáll, döbbenet néz le Abára, kinek bozontos szakállában, ahogy most megemelte, kigyúlt a nap és vöröshejas szemében is ég valami. Telán a téboly. Elfogultan kérdi:

— Mit akar tőlem, öreg?

— Vedd kezembe a kulcsot és nyisd ki a tömlőcöt, amelyben az én Mailech fiam slynődik.

— Ki az a Mailech?

— A te zsidó, szőre. Ő gyártja a tintát Megyeren.

— A Mailech-fiú? — mondja a gróf kissé felocsúdvá meglepetésből. — Az, mint hallom, valamilyen összeküvésben vett részt.

— Miféle összeküvésben, szőre? Tintát készített és eladta.

— Nem mindegy-e, hogy Gábríel angyalnak adta-e el vagy Belzebub ördögnek? A zsidó árut gyárt és leszállítja.

— Kalapokkal is ő látta el.

— Azokat Jismáel fiam készítette. Az is be volt most zárva hat hétig. De mondó, nagyúr, bezártátok ti a szabót, aki annak az embernek a ruháit szabtá? A susztert, aki a cipőit csinálta? A boltost, ahol az ingeit és a nyakraválót vette? A hentest aki a húst szállította számára, a kocsmáros, aki a bort? És a szállásadó asszonyát, aki esténként megvetette az ágát? És bezártátok-e a malmost, aki a papirost adta el neki?

— Azt nem. De azok a kalapok rebellis-kalapok voltak. Jismáel csak kalapot készít. Puha kalapot, kemény kalapot, keskenyperműt, széleset. A kalap akkor lesz rebellis, ha a rebellisek viselik.

— En nem csinálhatok semmit ebben az ügyben.

— Hát kicsoda más, nagyúr? Ma még tettek az ország és a hatalom és a ti kezetekben a törvény.

— Ma még? — kérdi a gróf megütözköve.

— Holnapra az, akit ti felfogtatónak mondtok, kijön a börtönből és uralkodik rajtatok.

— Ki mondta ezt, zsidó?

— Senkise mondta nekem, én látom. És jön idő, amikor a ti fiaitok is egytől-egytig zsidók lesznek.

— A mi fiaink?

— Szaladnak országról-országra és nem lesz a tarsolyukban semmi egyéb, csak a mult és a kihűlt rang. És Mailech fiait és Jismáel fiait segítenek rajtuk.

— Miket beszél, öreg? — hüledezik a főúr, miközben a ló ficánkol alatta.

— Csak azt beszélem, amit beszélnem adattott. A ké-

mek és a besűgők, ezek a fizetett rágalmazók, hazugság-ból fonnak kötelet ártatlan emberek nyaka köré. Te azonban lásd meg az el nem csavart igazságot és értsd meg a törvényt. Vedd kezembe a kulcsot, nyisd meg a börtönt. Légy ember és tégy igazat, amíg teheted. Akkor a fiaid visznek magukkal valamit a száműzetésbe.

Sápadtan, hangtalanul ül a gróf türelmetlen lován. Kezdi-e felfogni, amit Aba mondott? Mintha már igenig bologatna. Erre Aba is megbölintja a fejét.

— Látom, megértéted, szőre.

Megfordul és megy lefelé az úton, a malom irányában. A főúr megfordítja lovát és visszaüget a kastélyba.

A baj az volt, hogy Aba még telítve lehetett a megbízatással, még dolgozott benne az üzenet, amit épp átadott a magas szőrenek. Már felelőn volt vissza Megyer felé, amikor észbe jutott, hogy lett volna még egy kis dolga. At kellett, hogy adja a bért a meyerpusztai lakásért. De ezt nem a grófnak adta volna, hanem a grófi irodában Havelka úrnak. Eredetileg is az volt a szándéka, hogy lefizeti a nyolc forintot és megkéri Havelka urat, jelentse őt be a magas purecnál. Hogy nem így történt, jobb is volt: úgy beszélhetett a szőrével, ahogy kellett. De most már bántja, hogy a bért elfelejtette, fordul vissza Fótára.

Hogy hamarabb ott legyen, letér az útról és átvág a dombos erdőn. Ismeri ezeket az ösvényeket, járt már erre zsákkal a vállán, Cőresz kutyájával a nyomában. Most nincs rajta teher és attól a nagy súlytól, amely nyomta, szintén megszabadult. Így jobb is lesz: ha utólag beszél a Havelka úrnak, az még külön megsérteti a szőret, aki megtudja, hogy ő maga is a gróf zsidója.

Ahogy így ballag, egy favágó paraszt jön vele szemben, baltával a vállán. Aba illedelmesen köszön. A paraszt morog valamit és tovább halad, míg eltűnik a tölgyek árnyékában. Pár pillanat múlva Aba fájdalmas vinnyogást hall. Hátranéz, a kutyája nagy látóköz sebel a fején a porban vergődik és nyöszörög. Odasiet, lehajol az ebhez, szól hozzá:

— Cőresz, Cőresz, drága jó barátom, ki csinálta ezt veled?

A baltás ember kiugrik a fa mögül, ahová rejtőzött és belevág Aba balvállába. És fojtottan mondja:

— En csináltam a kutyáddal, és veled is, kutya zsidó. Már térdel mellette és kutat a zseibeiben.

— Hol a pénz?

— Az a gróf pénze, az a nyolc forint, — nyöszörög Aba.

A vigyorgó parasztra néz és szemrehányóan mondja:

— Hogy fog neked az én sebem fájni egy életen át!

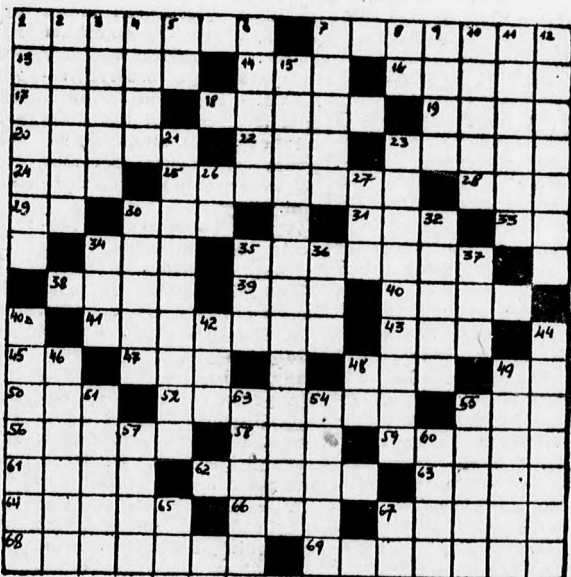
Hörög és elhalón mondja:

— Cőresz! Cőresz!

Es nem mond többé semmit.

(Folytatás kedden)

KERESZTREJTVÉNY NOVEMBER 18.

Vizsintes: 1. Egy új francia mozgalom, amelyik megtagadja az adófizetést, 7. Ilyen betegség is van, 13. Megzavarja egyensúlyát, 14. M. R. O. 16. A per ura, 17. Volt keverve, 18. Ezt az új világlátást szeretik, 19. Mozi, vissza, 20. Inyes falat, hainemű, 22. Halak mond, 23. Nemzője, 24. Menyasszony, 25. Nem a másik, 28. Vonatköz névmás, 31. Jökvedő, franciaul, 33. Jiddisül így csitítanak, 34. Híres filmszínésznek keresztneve, 35. Világhírű részeges festő volt, 38. Vissza, szó héberül, 39. L. D. A., 40. Női név, 41. Jó ha tudja, mit csinál a bal, 43. Főlművelő teszi, 45. A esonhártya felett van, 47. Kávé, 48. Híres nagybácsi neve, 49. T. P., 50. Az állam ingyenes kocsiosa, 52. Visszakozik, 55. E. H. O., 56. Regisztrált, 58. M-mel nagy törvényhozó, 59. Ozvegyember, héberül, 61. Vissza: magasan, 62. Dél-franciaországi város, 63. Távirati helyesírással gyilkolt, 64. Vissza: Híres ferencvárosi centercsatár

66. Olyan franciaul, 67. A Történelemlírás múzsjája, 68. Hangszer, 69. Félének.

Függőleges: 1. Szempillantást vet, 2. Északamerikai ló, 3. Vissza: volt albán király, névelővel, 4. Ilyen korbeli ember is van, 5. Műveltető rag, 7. Szakadt textil, 8. I-vel járom, 9. Öreg ember kísérelje, névelővel, 10. Nagy földi gyömböcs betűhánnyal, 11. Így mondják a gyerekek az óriást, — 12. Tömeg, 15. A francia himnusz szerzője, 21. A legnépszerűbb francia sajt, 23. A nagy finn eposz, 27. Vissza: minden ételben van, 27. I. G. I. 30. Repülőgépet, 32. Mór, 34. Szoknya, 35. Tréfa németül, 36. A rozoga autóbuss teszi, 37. Tűzoltó teszi, 40a. Pile, 42. B. S. E., 44. Hadsereg használja a folyamokon névelővel, 46. Vissza: francia tánc neve, 49. A színészek ennek papjai, — 51. B. T. E. R. A., 53. Sütemény, 54. Perel keverve, 55. A börtörzsidók mondják gyakran, 57. Szűke hébert, 60. Lyuk németül, — 65. Névmás, 67. Éb, latinul.

ÚJ KELET
PARTISZERVIZS NAPILAP

REJTVENYPÁLYAZAT
SZELVÉNY

1955 NOVEMBER 18.

Név: _____

Cím: _____

WILLY, a Hyde-park fekete profétája

Willynek hívják azt a nyurga, csillogó szemű fiatal embert, aki a londoni Hyde-park szabad politikai fórumának legnépszerűbb szónoka. Az afrikai Arany-part vidékéről jött. Mint a színes népek szervezetének szószólója, nemcsak országa, hanem Trinidad, Malajzi és kenyai testvéreinek nevében is beszél, amikor csontig ható gúnyal oroszozza az angolok képmutatását. Kifüggő angolokkal, nagyszerű retorikával és eredeti humorral veri el a port a Hyde parki hazai pályán összehozott londoniakon. Willynek semmi sem szent. Sem a parlament, sem a nagy-szerű angol intézmények, még kevésbé a tradíció tisztelete, hogy a krikett-ről és az időjárásról ne is beszéljünk. Az utóbbiról például — röviden úgy vélekedik, hogy Angliában azért rossz az időjárás, mert az angolok sokat beszélnek róla.

"Eleget tanultunk a hibáitokból"

Willy kedvenc témája és vesszőparipája a gyarmati angol kormányzat tisztviselői kara, amely „emberséges ségéből még sokat tanulhat a kánibáloktól” — és amely „még a civilizáltakat is megvadítja”.

„Ti inkább meghitt ellenségeket, mint meghitt barátokat szerettek magatoknak” idézi Willy Sir Gerald Kellyt. Mert Chaucertől Shawig Willy mindenkit idézni tud. S mindig a megfelelő helyen és ott, ahol a legjobb csattan.

— A brit érdekek a második világháború idején talán azonosok voltak országaink érdekével — mondja Willy. — Ti akkor fejtétek ragadtatok, mert nem akartátok, hogy Hitler döntse el, hogy miként éljétek. Most sem cselekedtetek másként, — és joggal —, ha egy idegen nagyhatalom próbálná rátok kényszeríteni politikai rendszeret.

— Nem is tagadtuk meg tőletek a segítségünket. Sem nyersanyagokban, sem emberben. Még azt is elismerem, hogy Ti tanítottatok meg bennünket arra, hogy nincs észszerűbb, mint a hitért cselekedni. Nos, — dühöngi Willy —, mi elég érettnék érezzük magunkat, hogy ne szoruljunk rátok saját országunkban. Mi már éppen eleget tanultunk hibáitokból. Most a saját hibáinkból is tanulni akarunk. Hagyjatok magunkra!

Gyarmati civilizálás és fajgyenyelőség

— Egyébként is, — kérdi gúnyosan Willy, — mire akartok még megtanítani bennünket? Talán arra, ahogyan Jimmy minálunk „civilizál”? Aki a hugomati ölegeti, miközben a B.B.C. kivánságmisszorán az „Oh, how I love you” lemezt küldi Devonban lakó feleségének születésnap ajándékként „soha el nem múló szeretettel”?

— Jimmy, Jimmy, mit szólnál ahhoz, ha feleségeddel együtt ugyanezt a lemezt küldenék neked Devonból az aranyparti Kintapoba, ahol mindenre ügyelsz, csak éppen a fajtisztaságra nem.

— Ti beszéltek faji egyenjóságáról? — tér át Willy egy másik témára. — Mindaz, amit erről papoltok, kö-

Irta: Benjamin Peled

zónságes hazugság. Még ebben is példát vehetnétek mitőlünk, mert mi egyformán szeretjük szökéiteket és barnáitokat. Majd ha egy generációval később, valamivel feketébb és gondorebb lesz a hajatok, el fogjátok ismerni, hogy az előnyére megváltozott angol jellem-ben az őszinteség erényét túllünk örököltétek.

Erre — Willy lelépett a szöszékről és a rá várakozó szöszével — kéz a kézben elindult a Marble Arch irányába.

Mert Willy a határos szin-padi trükkökhöz is kitűnően ért.

A londoni irek dalárdája

A Hyde-parki ingyenszínház második nagy száma a londoni irek dalárdája, mely nemzeti dalokkal „lép fel”, kétszer-háromszor hetenként. Megfigyeltük, hogy vannak, akik csak egy-egy strófát dudolnak el és továbbállnak. A legtöbbjük azonban végigéneklie az egész programot, sőt egy-két nótá között — úgy látszik, — még meg is beszél az angol katonai raktárak ellen elkövetendő támadás részleteit. A Scotland Yard kiderítette, hogy a Hyde-park Oxford-streeti bejáratánál esküdtek össze — dalban és szövegben — az I. R. A. (ír forradalmi hadsereg) tagjai, akik augusztus elején fegyverrel rablással szándékkal, sorozatos támadásokat intéztek az angol laktanyák ellen.

Nem egészen világos, hogy milyen feladatot tölt be a Hyde-parkban örködő rendőrszem. A rendfenntartás ugyanis minden angol legtermészetesebb magánügye, s így nyilván nem emiatt áll-dogál ottan Willy és társai hadat üzenhetnek az angol bírodalomnak anélkül, hogy a derék Bobby akár a fülebotját is megmozgatná. Összszeszűvést lehet szólni az orra alatt a titokzatosság legkisebb nyoma nélkül. Mégis, mi lehet az oka, hogy ez a kétméter magas rendőrhatalom nyugalmával asszisztál a „rendben rendetlenkedőknek”? Meglehet, hogy szabadságát tölti a Hyde-parkban, ahol Anglia bel-és külügyeiről, a hidrogén-bomba használatáról, a krisztusi tanításokról, a cigarettá adó járól és a morgantikus házasságról folynak végnélküli viták olyan korlátlanul szabad véleménynyilvánítással, hogy az minden más országban elképzelhetetlen. Legvalószínűbb, hogy éppen azt a szabadságot védi, amelyben senki sem ér bántódás, ha más véleményen van, mint a hatalom urai.

A tea-ivás szertartása

A kínaiak hosszú értekezéseket irtak, az angolok társadalmi intézményt csináltak a teázásból. Lin-Yu-Tang a „Tea és a barátkozás” című tanulmányában 21 alkalmat tart megfelelőnek teaivásra és hét esetben lebeszél róla. „Mindenesetre — mondja egy kis túlzással a „Hazám és népem” neves írója —, katasztrófális dolog gyermekesírás közepette, hangosan beszélő asszonyok és politizáló férfiak társaságában teázni. Mert a teaivás tökéletes élvezete csak a barátkozás,

a pihenés és a nyugodt tündetés atmoszférájában lehetséges” — állítja a bölcsekinai.

Az angolok kevésbé akkurátusan vélekednek a teázásról, mert ők abban a hét esetben is teáznak, amikor a kínai szakértők tea-absztinensek. Az a veszély sem felejtendő, hogy a teázás népszerűsége és politikizáló férfiak társaságában kell élvezniük „a legjobb égi és földi nedűt.” A teázás náluk kisebbfajta szertartás, amelyet éppoly tisztelettel és előírásokon bonyolítanak le, mint az őrségváltást a St. James palota, vagy a Whitehall előtt. A különböző legfeljebb csak annyit, hogy az előbbtől mindenki élvezi.

Ha ötöt üt az óra...

A „tea-time” szent fogalom és intézmény. Csak ötöt kell üssön az óra és otthon, a szállodák halljaiban, áruházaik éttermeiben, snack-bárokban, a Lyonsnál, színházban, moziban, a sportpályákon, vonatban és egyáltalán mindenütt — mindenki teázik. Ilyenkor kevesebben várnak az autóbuszra, a puldok előtt is megcsappan a forgalom, az újságárus is otthagyja a standját és még az utcai művész is, aki színes krétákkal fest naplementéket a járdára — az

A bécsi Staatsoper premierje

Az esemény, amelyre Bécs tíz éve várt és amelyért 10 millió dollárt fizetett, megvalósult alomra vált az elmúlt héten, amikor az újjáépített bécsi operaház megnyitotta kapuit.

Legalább 50.000 bécsi polgár, akiket ezer főnyi rendőrkordon tartott vissza, állott három órán át az ünnepélyesen kivilágított Staatsoper körül, hogy tanúja legyen a klakkbagy frakkba öltözött előkelőségek érkezésének és távozásának. A közönség körében akadtak még olyanok, akiket az esemény a Habsburg császárság fénynapjaira emlékeztetett. Az osztrák kormány intenzív reklámhadjáratát olyan látványosságot varázsolt a Ringstrassera, amely mellett Beethoven „Fidelio”-jának megnyitó előadása szűkszerűen csak másodrangú szerepet töltött be.

A kristály gyertyatartók fényénél, a virágerdőben, a diszbeöltözött jegyszedők és a ragyogó elegánciájú és szebbnél-szebb nők seregében Beethoven zord opuszának két rövid felvonása inkább a szünet volt, míg maga a szünet fő attrakcióinak lépett elő. Egy teljes órában keresztül a mezzóny 200 szmokingos fotóriporter uralta, akik olyan disztig-vált vendégeket fényképezhettek, mint John Foster Dulles amerikai külügyminisztert, L. E. Thompson ausztráliai, Clare Boothe Luce olaszországi nagykövete-t, Dimitrij Szesztakovics szovjet zeneszerzőt, Gian Carlo Menotti amerikai-olasz zeneszerzőt, a berlini születésű Bruno Waltert, a Staatsoper volt direktorát, Jeritza Máriát és Lotte

egyik kőköcskőbe párolgó teacsészét rajzol és aláírja „gone for tea” — elment teázni.

Az angolok talán azért szeretik ezt az italt, mert nem egy fontos történelmi eseményük fűződik a tea-hoz. A Boston Tea Party minden bizonnyal a történelem legdrágább tea-délutánja volt, amelynek következtében Anglia amerikai gyarmatai elszakadtak az anyaországtól. Pedig ez esetben az angol kormány, — hogy a kelet-indiai társaság teafőlölegén túladjon, — olcsóbban kínálta a teát Bostonban, a hollandok által csempészett árúnál. A csempészek sem ilték tétlenül es „hazafias” csoportok segítségével több hajórakomány teát kiöntöttek a Dorchester Beach vizébe. Ez a tea kis-kis erőse sikerült.

Mi a lin-yu-tangi recept szerint teázunk, vagyis olyankor, amikor hangulatilag is be voltunk állítva rá, de mindig a greenwichi időszámítás szerint. Soha olyan jól nem ízlett a tea, mint a glyndebourni opera-fesztivál szünetében. — John Gil-elgud ragyogó Shakespeare-produkciójának a „Sok hü-hó semmiért” első felvonása után, az oxfordi egyetemi város — a Bodleian könyvtár és a Sir Christopher Wren által épített sheldoni színház megtekintése között és amikor a mesebeli windsori kastélyból kijöttünk.

Azóta is sokszor teázunk, de csak Angliában értettük meg azt az újkori teafilozófust, aki mindig „elfelejtkezik a világ zajáról, ha teázik.”

Lehman, az opera volt sztárja.

Fidelio és a felszabadulás

Bár a társadalmi siker felülmúlt minden várakozást, sokan sajnálták, hogy a megnyitó est programjára a Fidelio tüztek ki. Az osztrák kormány eredetileg azért választotta a Fidelio-t (Mozart sokkal logikusabbnak mutatkozott „Don Giovanni”-ja helyett), mert az emberi szabadság utáni vágyakozása Ausztriának a felszabadulás utáni sóvárgását is tolmácsolta. De közbejött a felszabadulás, és az opera elvesztette politikai időszerepét. A családok érzése-hez hozzájárultak a fantázia nélküli diszletek, a konvencionális játékok és a Leonard játékos Martha Möd-nek nyilvánvaló indiszpozíciója. Az egyébként kitűnő együttes legkimagaslóbb tagjai voltak: a grandiózus és bajlóslatu Paul Schöffler (Pizarro szerepében), Anton Dermota (a megható Florestan) és Irmgard Seefried (mint a mélyszélesen emberi Marzelline). De a pálmát valószínűleg a bécsi filharmonikus zenekar vitte el, mely egyben a Staatsoper zenekara. „Leonora 3-ik sz. nyitánya” kapta az est egyetlen vastapsát.

Beépített televízió

Az előadást rádión és televízió egész Európában közvetítették. A világ nagy operaházai közül a Staatsoper az egyetlen, amely beépített televízió-studióval rendelkezik. A televíziós felvételt Herbert Graf, a Metropolitan Opera színrendezője ellenőrizte. Bécsben, ahol a televízió újdonság szám-ba megy, a készülékek rendelkezésére állnak 2 dollár belépődíjjal szedtek, míg a Forum mozi, amely direkt erre a célra különleges televíziós leadókészüléket szerelt fel teljesen megtelt zenerejónokkal, akik hét órát álltak sorba az esőben, hogy egytől három dollárba kerülő jegyüket megválthassák. (Newsweek)

MEZŐGAZDASÁG

ÜZENETEK:

Rovatunkban készségesen állunk olvasóink rendelkezésére gyümölcs-, virág- és konyhakerti munkálataik közben felmerült problémáik kapcsolatban.

*

Friedmann Smuel, Mosov Sápír: A lóhere (tiltán) és búkköny (bákja) vetőmag-ellátás terén mutatkozott hiány nemcsak önt, hanem az ország egész mezőgazdatisadalmát érzékenyen érintette. Az Uj Kelet már szeptember 28-iki számában felhívta a magyarajku gazdák figyelmét az őszi vetés-re szánt takarmány-vető-magellátás terén várható zavarokra.

A hivatalos forrásból származó közlemény nyomán, nem egy kisgazda változtat-ta meg, vagy módosította őszi vetéstervét.

Október 30-án megjelent közleményünkben részletesen foglalkoztunk a takarmányvetőmaghiány okozta problémákkal. A lóhere és búkköny pótlására tett ajánlataink a piacon kellő mennyiségben található, más pillangósvirágú növény (asz peszet, afunát den, chilba) vetőmagjainak figyelembe-vételével történt. Az ajánlott növények, úgy tápértékben, mint terméshozam-ban nem maradnak el a tiltán és bákja mögött.

Hiány esetén a vetőmag-vak igazságos és gazdaságos elosztása, — a gazdaságok által előzetesen benyújtott vetési tervek figyelem-bevételével — az Irgun Ovdé Fálchá és a földművelésügyi minisztérium megbízottjának javaslata és döntése alapján történtik.

A szabadpiacon „fekete” áron forgalomba kerülő tiltán- és bákja-mag forrásoként az egyes gazdaságok birtokában lévő sajáttermésű vetőmagvak, vagy a vetési tervek utólagos meg-változtatása által felszabadult és spekulációs célból piacra dobott vetőmagvak szolgálnak.

A több fejőstehénnel rendelkező gazdák körében egyre nagyobb helyet foglal el a mesterséges legelő (vetett és öntözött legelő) tartásának kérdése. Megállapítást nyert, hogy a legeltetés nem csökkentheti a tehének tejhozamát. Egy 5000 liter tejet adó tehénnek 3000—3500 durva táplálékot (chácir, miszpó, stb.) tartalmazó ételegységre van szüksége. Ebből legeltetés útján 1000—1200 ételegységet kap a tehén. Tehenként egy-egy és negyed dunám mesterséges legelőt kell vetnünk.

A legeltetés útján megtakarítjuk a kaszálás, a behordás és az ideiglenes raktározás költségeit

Mesterséges legelő vetésére az egyéves és az évelő Ryegrass (zun, Lolium, L. perenne), Hardinggrass, csenkesz (Festuca ov.), Ladinó tiltán, Rhodosi fű, stb. magvainak keverékét használjuk. A magkeverékeket a körzet, a talaj és az éghajlat figyelembevételével állítjuk össze.

*

M. Szeffü, Kfár Glücksohn: A beküldött zöldbalevelek teljesen hasznavehetetlen állapotban, megrot-hadva és penészesen érkeztek meg és így lehetetlen volt az egykori betegség, vagy kártevő, esetleg mind a kettő pontos mibenlétét megállapítani. Egyes leveleken azonban sikerült (valószínűleg permetlé okozta perzselés) nyomait felfedezni. A fenti megállapítást alaposan alátámasztja az a tény, hogy növényeit két százalékos (!) dithane-oidattal permetezte (így irta le-velében).

Nem tudjuk, hogy kitől kapott felvilágosítást, a dithane használatát illetően, de biztos, hogy helytelen és rossz utasítást kapott.

Már többször figyelmzettük olvasóinkat, hogy ügyeljenek a mezőgazdaságban használatos vegyjanyagok helyes alkalmazására. A dithane egy és fél — 3 ezrelékes oldatban használjuk permetezésre (150—300 gramot minden 100 liter vízhez). Egyébként minden vegyszer csomagolásán rajta van a pontos használati utasítás.

A beküldött leveleket további véleményezés végett eljuttattuk a növényvédelmi osztály szakértőjéhez, a kiktől a következő választ kaptuk:

„A hozzánk vizsgálatra eljuttatott zöldbalevelek hasznavehetetlen állapotban vannak. Kérjük, hogy vizsgálatra csakis zöld állapotban lévő növényi részeket juttassanak el hozzánk. Jelen esetben ajánlatos egész növény beküldése, mert a kö-zölt betegségi tüneteknek, gomba, fiziológiai, vagy biológiai betegségek egyaránt lehetnek az okozói. Nagyobb területen fellépő és laboratóriumunkban meg nem állapított azonosossági betegség esetén, szükség szerint, a helyszínre kiszállva folytatjuk vizsgálatunkat.”

Kérjük tehát, hogy tavasszal, ha zöldbaleveleket ismét megtámadja betegség, egész beteg növénypéldányokat juttasson el hozzánk véleményezés végett.

Erdekeit olvasóink figyelmébe ajánljuk a fenti üzenetet és kérjük, hogy növény- vagy növényi részek (falevelek, hajtások) beküldése esetén, a hozzá mellékelte levélben közöljék a növény fajtáját, korát, az esetleg már alkalmazott védekezési munkálatakat és egyéb észrevételeiket. (Például: „Hardy vajkörte”, 5 éves, nem lett permetezve. Még nem termett, út mentén áll, stb., vagy Bertellwax, május 1. vetés, kátszer lett kénporozva). Ugyanez vonatkozik a kalászosokra is.

*

Kirját-onói sikunkert-tulajdonos: A kiskert-tulajdonosok különleges problémáik sem kerültek el figyelmünkkel. November 11-iki számunkban a mezőgazdasági rovat keretében külön helyet szenteltünk a sikunkerti zöldfelületteményeknek és gyümölcsfáknak.

Virágokertjével kapcsolatosan feltett kérdéseire közöljük:

1. A gyeper (pászit) trágyázását október—novemberben érett istállótrágyával, vagy érett komposztrágyával végezzük. A trágyát, az előzetesen lenyirt és letisztított gyeper egyenletesen szórjuk szét. A téli esők szétáztatják a trágyát és belemossák a gyeper gyökereit közé. A trágya-maradványokat tavasszal gerebelyével, vagy vessző seprével távolítjuk el.

2. Ütethet: kardvirágot (szájpán, gladiolus) „száz-szorszépet” (Bellis per.), árvácskát (Annon vő Támár, Viola tric.), szegfűt (ciporen, Dianthus), oroszlánszájt, vagy tálkát (loá árje, Antirrhinum m.)

3. Vethet: szagosbúkköny (afuná réchánit, Lathyrus od.) kerítés mellé, vagy karróra felfuttatni.

4. Dália gumóit feltétlenül szedje ki. Ha a növény még zöldel, a szárát 30 centiméterre a gumók fölött vágja le. A gumókat száraz helyen raktározza el.

„KADIMAH” NYELVISKOLA, TEL-AVIV, BEN JEHUDA 74.

IVRIT — ANGOL — FRANCIA

Nov. 22-én új kurzusok kezdődnek: intenzív tanfolyamok felnőtteknek, kezdőknek és haladóknak. A nyelv gyors elsajátítása, stílus- és írás, nyelvtan, beszélgetés, irodalom, stb. Külön angol tanfolyamok diákoknak: 1.) a középiskolák 6. 7. és 8. osztályát végzőknek előkészítő vizsgákra, 2.) a 3. 4. 5. 6. 7. 8. osztályú népi iskolai tanulóknak, kezdőknek és haladóknak. Felvilágosítás és beiratkozás naponta, péntek kivételével, délután 9—12 óráig és délután 4—9 óráig.

Amióta kiéleződött a helyzet Izrael és Egyiptom között, mindkét oldalt valószínűleg elaraszották a külföldi újságírók, fotóriporterok és televíziós-rádióriporterok. Izraelben a felszabadító háború óta nem volt annyi idegen újságíró, mint most. Amerikából, Angliából, Franciaországból, Hollandiából, Ausztráliából, a Skandináv-államokból, Olaszországból, Törökországból, Nyugat-Németországból a nagy lapok ideküldték legjobbnak nevezett „haditudósítókat”, mert külföldön sokkal biztosabban vették a háború kitérését Izrael és Egyiptom között, mint a Közelkeleten és az érdekeltek két országban. Néhány nappal ezelőtt még csak úgy nyüzsgöttek az újságírók és herziái szállodák a külföldi újságíróhirességek körül.

Az egyik luxushotel bárjában három magasrangú diplomata ült több idevezényelt külföldi újságíróval, akiknek az egyik követségi ember ezt mondta:

— Tülségen jöttek, mert a nagy hadművelet Nicánánál már véget ért.

A második diplomata viszont így vélekedett:

— Tülségen jöttek ide, mert az, hogy béke lesz-e a Közelkeleten, vagy háború, csak később fog eldőlni.

Mire a harmadik diplomata megjegyezte:

— Tülségen és tülségen érkeztek... Tülségen a nicánai ütközethez és tülségen a „nagy ügyekhez”.

Sokan a világhírű újságírók közül el is utaztak már, mint például Septon Delmar, a londoni „Daily Express” elsőszámú politikai tudósítója, mert ezidő szerint nem vár drámai eseményeket ezen a világtájon. De óvatosságból a lap itt hagyta még egy másik híres munkatársát, David Bourchot „bizonyos időre”.

Az amerikai újságírók egy része is elutazott már, pedig amikor megérkeztek volt Luddra, igazgatótanács elnöke, hogy azonnal vigyék őket — a harctérre... Sokan rossz néven is vették, amiért az első napokban nem engedték őket Nicáná környékére, hogy helyszíni tapasztalatok alapján írják az eseményeket és nem a külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata alapján. Szemrehányást is tettek a héber újságíróknak, hogy Izrael nagyon rosszul csinálja a saját propagandáját és ezért hitte el a nemzetközi sajtó és közvélemény Kairó hazugságait, amelyek révén győzelemmé szepítette a nicánai vereséget.

Es ha már háborús szencziókat nem kaptak, egyes külföldi újságírók mégsem akartak üres kézzel elutazni és lerobogtak Szde Bokerba, hogy intervjú csináljanak a lábbadozó Ben Gurionnal. Csak hogy a svéd barakk ajtájában ott állott lángpallosu chérubként a miniszterelnök felesége és senkit sem eresztett be. A londoni „Daily Express” munkatársa, Bark meg is írta lapjában a maga esetét, amely állítólag a következőképpen zajlott le:

— Nem bánom, ha akár milyen messziről jön is, a férjemmel nem beszélhet! — jelentette ki Paula Ben Gurion a tőle megszokott amerikai határozottsággal. — Azért jött ide, hogy elmeneküljön az újságírók és a hivatali gondolai elől.

Erre az újságíró kerülő uton próbálkozott a szerencsével és magát a miniszterelnök feleségét akarta politikai nyilatkozatra bírni:

— Mi a véleménye Mr. Ben-Gurionnak, lesz-e háború?

— En csak vigyázok rá, de nem vagyok a szóvivője, — hangzott a válasz és az angol újságíró kénytelen volt dolgavégeztelenül visszatérni Tel-Avivba, hogy legalább a kudarcát megírja a lapjának.

A nicánai harcokról szóló egyiptomi „győzelmi jelentések” hatása alatt az összes arab államok üdvözlőleveleket küldtek Nasszer ezredeshez. Amint a „Dávár” írja, a gratulációk között volt Szaid el-Mufti transzjordán miniszterelnök is, aki köztudomásúan az Egyiptom-ellenes török-iráki szövetséghez való csatlakozás híve. El-Mufti távirata így hangzott: „Nagyon örülünk a győzelemnek. Kívánjuk önöknek teljes szívvel, hogy a jövőben még sok ilyen győzelmet arassanak.”

Azt mondják, — jegyzi meg a „Dávár”, — hogy Nasszer valószínűleg dührohambot kapott a transzjordán miniszterelnök „szerencsekívánó” sürgönyétől.

Hivatalos adatok szerint az egészségügyi minisztérium 4.090 működési engedélyt adott ki orvosok részére az állam kikiáltása és 1955 augusztus vége között. Ezek közül 2311 orvosnak már az angol mandátum idejéből volt gyakorló engedélyje, amelyet azután ki-cseréltek. Az újonnan kiállított praktizálási engedélyeket 1567 új olé kapta, míg 212 engedélyt a jeruzsálemi egyetemen végzett orvosoknak adtak. Izrael fennállásának 7 éve alatt 168 orvos halt meg és 38 kivánorolt. Ezek szerint tehát ez év augusztus 31-ikén 3884 véglegesített orvosnak volt működési engedélyje. Van ugyanis még 84 orvos, akinek az engedélyje nem végleges, mert még nem nyújtották be a minisztériumhoz az előírt okmányokat (eredeti diplomát, vagy hiteles másolatot) és 80 olyan orvos, aki most végzi a kötelező gyakorlati szolgálatot.

Az északi Negevben levő Tekumá mosávit és Száad kibucot, továbbá a jeruzsálemi korridorban fekvő Estáol szövetkezeti falut, az Askelon melletti Bét Sikká és Talmáj Jechiel településeket most kapcsolták be az országos villanyhálózatba. Ugyancsak megkapta a villanyt a Bét Seán völgyében fekvő Kfar Ruppín, a Készária helyén létesült Szdot Jám kibuc, a Járkóna melletti Adnim mosávit, a Sárón síkságon fekvő

Chaniél és Porát települések, a Rechovot melletti Kfar Jávne és a Beér Tuvia melletti Orot, továbbá a Gederához közeli Misor nevű szövetkezeti falu, Szde má és Miszgyáv Dov, valamint a Bét Dágon melletti Chemed és Tisbé-Gánót nevű település.

A közoktatásügyi minisztérium közlése szerint a jelenlegi tanévben 58 új elemi iskolát nyitottak meg az országban, amelyekből 43 világi és 15 vallásos állami iskola. A legtöbb új iskola, 13 világi és 3 vallásos iskola az északi Gáilban létesült, míg a délvideken 8 világi és 3 vallásos iskola kezdte meg a munkáját. Ugyanakkor négy világi és négy állami iskola más iskolákkal történt egyesítése folytán megszűnt.

A negevi Vádi Rámonban feleke márványt találtak, amelynek kitermelését már meg is kezdte a hasztruti Even Vászid vállalat. Ezzel kapcsolatban érdekes megjegyezni, hogy a Szolái Bonénak ez a leányvállalkozása év végéig 150 ezer dollárra fogja növelni az általa exportált márvány értékét. A múlt napokban a „Gefen” hajó 60 gálili nyers márványtömböt szállított Belgiumba 20 ezer dollár értékben, míg 2 kisebb csizott márványtömböt Svédországba és Dél-Afrikába exportált a cég.

Az izraeli márvány ránt, amelyet igen szép színei miatt főként épületek külső borítására használnak, a Banco di Roma brüsszeli fiókpalotáját kizárólag izraeli márvánnyal borították, olyan nagy a kereslet, hogy a termelés nem bír vele lépést tartani. Az Even Vászid a jövő évben ötszörösére tervezi emelni a márványkivitel és ha megkapja a német kártérítési szállítások keretében rendelt gépeket, az exportot a mainak a tisztesére lehet majd fokozni.

Kedden reggel indították el az első exporzállítmányt az ideai banántermésből Olaszországba. Ezt a 25 tonnás küldeményt, amelyet a Tuuva adott el, rövidesen újabb szállítmányok fogják követni. Összesen körülbelül ezer tonna banán exportjára számítanak a Földközi tenger mentén fekvő országokba, ahová az izraeli gyümölcsiparban egyik szakembere már kiutazott, hogy a külföldi importőrökkel megbeszélje a banán értékesítésére és helyes kezelésére.

Abból az alkalomból, hogy az állam meg akarja venni a tel-avivi kikötőtársaság, az Ocar Mifalé Jám részvényeit, különleges érdekeséggel bír a társaságtól már átvett jaffai kikötőről kiadott jelentés. A jelentésből kitűnik, hogy az 1954-55-ös üzletévben a jaffai kikötő bevételei hatszáz ezer fonttal haladták meg a kiadásokat. A kikötő munkatársainak teljesítménye, illetve forgalma 10,7 százalékkal emelkedett az előző évről szemben és több mint 70 százalékkal, amióta az állam vette át.

Külön érdekessége az évi jelentésnek az Efráim Dekelet igazgató által hozzáfűzött történelmi visszajelentés, amely a jaffai kikötő alapítását, a mai időszámítás előtti 960-ig terjed. A kikötő forgalmának fejlődéséről szóló tanulmányból kitűnik, hogy a rekordot Jaffa 1913-ban érte el, amikor 1341 hajó fordult meg benne (tavaly 139 hajó) összesen 1,176,481 tonna térfogattal (a múltévi 227 ezer 130 tonnával szemben.)

A kikötő forgalmára vonatkozó adatok 1885-ig nyulnak vissza, amikor kerekken ezer vitorlás és gőzhajó járt Jaffán összesen 459.344 tonna térfogattal.

Valószínűleg a héten befejezik a Beér Séva-Nevátim-Kurnub közötti új kisvívítést, amely 13 kilométerrel megrövidíti az utat Beér Sévától Kurnubba. Új öt és félméter szélességű új utat jobb közlekedést biztosít a foszfátbányák vidékéhez, valamint a most létesülő Dimona városához és a Holt-tengeri Szdomhoz. Eddig a Beér Séva és Tel-Jeruchám közötti régi uton kellett közlekedni és onnan még 111 kilométert utazni egy keskeny uton. Kurnubig, ami különösen teherszállításnál volt nehéz és kényelmetlen.

Már negyedik éve folynak az ásatások De Vaux francia szerzetes-tudós és M. Harding, a transzjordán állami régészeti hivatal vezetőjének irányítása alatt a Judeai sívalagban fekvő Chirbet Komran nevű helyen, a Holttenger közelében, ahol a közben világhírűvé lett bibliai őstekercesek megtaláltak. Mint ismeretes, ezen a helyen feltárták a kereszténység előfutárjainak tekintett esszénus szekta „kolostorát” is, amelynek déli részében napfényre került a közös nagyétkezőhelyiség, valamint egy nagy raktár evőeszközökkel. Ezen a nyáron a szekta lakóhelyét magában foglaló északi pomokat tisztították meg és ennek során többek között igen nagyszámú régi pénzt találtak eltemetve. A régi pénzek, amelyekből csak az egyik helyiségben ötszázaléknál több került elő, mind a keresztény időszámítás előtti első századból valók. Ugyancsak rábukkantak egy különös temetőre is, ahol agyagkorsókban elhelyezett állati csontokat találtak. Az ásatások során felnyitottak további négy sziklabarlangot, amelyek a régi időkben beom-

lott, de ezekben állítólag csak kevés írott tekercsrészek kerültek a kutatók kezébe. Ezzel szemben az innen nem messze eső Murbáat vádi egyik sziklabarlangjában nemrég igen nagy jelentőségű héber tekercset találtak, amelynek tartalmát azonban még titokban tartják.

Ugyanazon a napon, amikor Ben-Gurion miniszterelnök válaszolt Eden angol miniszterelnök ismeretes „kiegyezései” javaslatára, híre jött, hogy a libanoni rendőrség letartóztatta Menáchem Begin „A lázadás” című könyvének két arab fordítóját. A hír hallatára az Ecel egykori főparancsnoka a Kneszet büfféjében kijelentette, hogy táviratilag köszönetet küld a libanoni hatóságoknak, amiért megvédi a szerzői jogait (mert a két letartóztatott nem kapott engedélyt a földalatti mozgalmak történetét ismertető könyv lefordítására és kiadására), sőt honoráriumot is fog kérni.

Az illetékes körök már hosszabb ideje foglalkoztakja egy Diesel-motorgyár felállításának gondolata. A tervet előkészítésére létesített tanácsadóbizottság legutóbb arra az elvi elhatározásra jutott, hogy nem egyetlen üzemet kell felállítani, amely elejétől végig a Diesel-motorok minden alkatrészét gyártsa különböző mértékben, hanem több specializált üzemet létesítsenek, esetleg már létező üzemek bekapcsolásával, amelyekben láncrendszer alapján készüljenek a motorok összes alkatrészei. Arról van szó, hogy ebben az egymásra kapcsolódó üzemi láncon 7-8 gyár venne részt, amely 2500-3000 munkást foglalkoztatna és havonta 250-300 különböző méretű Diesel-motort állítana elő. A terv megvalósításának útjában most már el-sősorban megfelelő számú szakmunkás kiképzésén mú-

Hogyan merült fel a cseh fegyvervásárlás ötlete?

Nasser éjszakai interjúja a Time-Life hetilapok tudósítójával

Gamal Abdel Nasser az elmúlt héten megindokolta, miért vásárolt fegyvereket a kommunistáktól. Cáfolta, hogy háborút akar indítani Izrael ellen és általában úgy viselkedett, mint az az ember, akinek elég hosszú a kanala, hogy az ördöggel vacsorázhassék.

Azt mondják, hogy Solod, a Szovjetunió egyiptomi nagykövete, a világ legelső kereskedelmi ügynöke, — mondta Nasser Keith Wheelernak, a Time-Life tudósítójának egy, a házában tartott éjszakai interjú során, — „de ez nem egészen így van. A fegyvervásárlás az én ötletem volt. Két hónapon át haboztam, de végül is júniusban magamhoz hívtam Solodot és azt mondtam neki: „Adjon el nekünk fegyvert”. Őszintén szólva, nagyon meg voltam lepve, amikor igenlően válaszolt.”

„Ma, hogy megkötöttük a fegyverüzletet, azt mondják, hogy Izrael megelőző háborúra készül. De én már a február 28-i gázai támadásuk óta várom, hogy megtámadjanak. Különben nem vásároltam volna fegyvert és a pénzt megtakarítottam volna.”

„Ezek a fegyverek Egyiptom védelmére és nem az Izrael elleni támadásra szolgálnak. Nem közölhetem mennyi fegyvert van szűk-ségünk, vagy mennyit fogunk venni. Háborúban igen nehéz megvinni a határokat a védelem és a támadás között. Mint katonámban, csak annyit mondhatok, hogy minden attól függ, mivel rendelkezik a másik fél.”

„De nem gondolja, hogy ezzel a fegyvervételrel utat nyit az oroszoknak?” „Jelenleg nincsenek sem orosz, sem cseh technikusok Egyiptomban”, — válaszolta Nasser. Szakembereinket már régóta kiküldtük Csehszlovákiába tanulni. Egy részük már elvégezte a kiképzést tanfolyamot és már itt-hon vannak és továbbképzik a hazai személyzetet. A kiképzést és a karbantartást sajátmagunk fogjuk ellátni. Komolyan mondom: embereim kizárólag a szakkönyvek utasításai alapján képesek egyes repülőgépeket összeállítani.”

Az ezredes nem volt hajlandó nyilatkozni a tankokról, nehézfegyűkről, bombavetőkről és tengeraltatójáról, amiket a kommunisták állítólag szállítanak. „Mindenképp szeretném tudni, mi van abban a 133 lánában, amelyeket Alexandriában rakáltak ki”, mondta, miközben látszott rajta, hogy jól érzi magát a világ érdeklődésének középpontjában, — „de senki nem tudja és senki nem is fogja megtudni. Tör-némelmünkben először, a mi hadseregünknek is vannak titkai.”

Az interjú végén Abdul Nasser makacsul ragaszkodott az álláspontjához, miszerint Egyiptom nem csatlakozott le a vörösökhöz a Nyugat ellen és hogy a fegyvervétel nem jelenti azt, hogy az oroszok most áttörték a nyugati védelmi gyűrűt. Világháború esetén azokkal fogunk együttműködni, akik nekünk segítséget nyújtanak, akik nem érdekelnek megegyeznek a mi érdekeinkkel”, jelentette ki a diktátor. (Time)

Képeslap

A legeredetibb zenekritika egy szegedi újságon jelent meg. A zenei cikk írója a sporttudósító volt, aki a beteg zenekritikus helyett jelent meg a koncerten. A beszámoló így szól:

„Műkedvelők vonósnyegese Brahms műveit adta elő a városi színházban. Brahms vesztett.”

(Die Lupe, Bern)

A manila bíróság 24 rendbeli betörés lopásért vont a felelősségre Amado Manlapazt, aki ezzel a megoklással kérte Bienvenido Tan bíróit enyhé ítélet meghozatalára:

— Ha a rendőrségünk érne valamit, úgy már az első bűncselekmény után ártalmatlanná tett volna és megakadályozott volna a további bűncselekmények elkövetésében és az azokkal járó kellemetlenségektől. Így hát 23 bűncselekményért nem engem, hanem a rendőrhatalóságot kell okolni.

(Time, Csikágó)

Egy délafrikai ültetvényes, akinek természet majomsordák pusztították ki eredeti módon szabadult meg a kártevőktől. Két élő majmot fogott, ezeket feshérr festette, majd visszarendelte őket az erdőbe. A többi majmok, a két fehér állat láttára irítozatosan megijedtek és pánikszzerűen menekültek el a vidékről.

(Die Lupe, Bern)

Amikor a csikági bíróság tizenkét eskütette a verdik meghozatalára vonult vissza, kiderült, hogy — tizenhárom vannak. Újból igazoltatták az összes eskütetteket, melynek során kiderült, hogy a tizenharmadik, aki különösen exponálta magát a vádlott felmentése érdekében — maga a vádlott volt. A vádlottnak sikerült befurakodni az eskütettek közé, miután szemüveggel és bajusszal sikerült az arcát elváltoztatni.

(Time, Csikágó)

Benson Purdue, kanadai fizikus tovább fejlesztette Newton ismert szabadesési törvényét, melynek kiegészítésül ezt fűzte hozzá: „A szabadon eső tárgy úgy esik le, hogy a legtöbb kárt okozza.”

A kanadai fizikus tételének igazolásának közölte, hogy egy száz méter magas toronyból kísérletképpen száz darab vajaskenyeret dobott le és megállapította, hogy kilencvenkilenc kenyérszelet a vajazott oldalára esett.

A százalékarány biztosan még sokkal magasabb — jelentette ki Benson Purdue, — ha a vajaskenyerek értékes szőnyegekre esnek.

(Picture Post, London)

A Magyarországra bebo-csátott nyugati filmek közül nagy sikere volt a „Csak egy nyáron át táncolt” című svéd filmnek. Most, hogy a kommunisták egyre fokozódó dühvel szidják Nagy Imre volt miniszterelnököt és annak „új szakaszát”, az a hír járja, hogy a fenti svéd film mintájára, állítólag filmet készítenek, melynek főszereplője a volt miniszterelnök lesz, címe pedig: „Csak egy nyáron át ugrott...”

(Borsszem Jankó)

Egy amerikai zenekritikus ezt írta egy újonnan megjelent klasszikus zenét tartalmazó hanglezem sorozatról:

„Ez egyike a legszebb dolgoknak, amelyekre tét helyeztek, amióta Marilyn Monroe-t bárányhimlő ellen oltották.”

(Music Diary, Boston)

KALAPOT CSAK
Hesil Schwarcz-NAL
VEGYEN.
T.-A., Nachlat Benjamin 40.
TISZTITAS • JAVITAS.

Minőségi butorok
KOMPLETT SZOBAK
EGYES DARABOK
KARPITOZOTT BUTOROK
nagy választék — olcsó árak,
kényelmes részletfizetés

FINGER BUTOR
ALLENBY 6.

INFORMÁCIÓ
cégek és egyének pénz-
ügyi és privát helyzetéről.
T.A., Allenby 5L Tel. 62810.
GERSHON BEN

Bunkerlakók

Részlet Salamon Mihály-nak: „Keresztény” voltam Európában című most megjelenő riportregényéből.

Aztán napok múlva szomorúbb bunkerlakó jelentkezett a Vadász utcában. Nagy tömeg közepén álltam éppen, úgy dél felé, amikor valamelyik chalucunk egy vékony, bricseszadrágos, kockás inges, széles sárga szalaggal ellátott vadászkalapos férfit vezet hozzám és megkérdezi, hogy ismerem-e. Első percben nem tudok rájönni, ki lehet. Aztán jobban meggustálom a szeplős arcot és az apró, szomorú, nyugtalanul néző barna szemeket, — ilyen szomorú szemekkel csak zsidó ember nézett akkor a zavaros világba bele, — s akkor mindjárt felismertem a fiatalabbik Wittmann-t. Ő volt az, aki Chájim Kacsal együtt a törökbalinti vagonok kislakatását csinálta. Még emlékezünk az üzenetükre: „Mi voltunk?” — Hát te? — kérdelem tőle. Mi van veled, kis Wittmann s melegen szorongatom a vállát. De ő furcsa módon nem válaszol mindjárt. Szemét a földre szegezi, sokáig néz maga elé, majd egyszerre, minden, átmenet nélkül, egész testét megrázó nehézség fogja el. Leültetjük őt bent a nagyteremben, az ablak alatt. Nehezen tud érteni venni magán az utóbbi évek alatt sok kalandon és megpróbáltatáson átment cháverünk. Felcsúszott és két kislányával évek óta élte már a menekülők életét. Lengyelországban kezdte, szlovákiai bunkerben folytatta, aztán 1942-ben átvitt hozzánk Magyarországra. Itt, mint keresztény lengyel élt egy darabig, aztán ez a figura is rossz lett s akkor újabb iratokat szerezve, hónapokig egy nagy gyárban, mint keresztény munkás dolgozott. De aztán elkezdődött az ő korosztályának a behívása.

Más vidékre költözött, idősebb iratokat szerzett és járt szorgalmasan a Palamtot az alijja ügyében. Aztán jöttek a márciusi napok és több ismerős család együtt ők is bunkerbe vonultak. Ők félig lebombázott nagy törökbalinti házat bérlettel ki erre a célra. Katz Chájim, a felvidéki származású magyaros kinézésű chaluc a családjával együtt, mint pesti kibombázott foglalt el a lakást és látszólag csak ők egyedül laktak benne. De a következő éjszakán nagy titokban a többiek is beköltöztek a ház alatti pince helyiségébe. Utána néhány hétig tűrhették a sorsuk. Chájim ügyes ember volt, jól beszélt magyarul, az írásai kitűnőek voltak, — egy valóban létező felvidéki épületmunkástól szerezte meg bizonyos összegért, — s mint ilyen, korán reggel, munkabemelés ürügye alatt, minden nap beutazott Pestre, majd este a szükséges élelem beszerzése után, jól felrakodva érkezett mindig haza. A vonatrobantásra sokáig készülték, — minden éjjel figyelték a Pest felé menő hosszú, sötét vagonosorokat, — s akkor éjjel nagyon elővigyázatos munkával — a kis Wittmann csinálta már ezt a munkát Lengyelországban is, — néhány méterrel át meglazították a sínek. Az utóbbi napok eszéstől az alapéptímeny éppen azon a helyen alaposan ki volt mosva. Ennek dacára is, azt hitték, hogy a

munkát még éjszakák át folytatniok kell s ezért nagy csodálkozással látták hajnal felé, hogy a Bécs felől jövő üres vagonok a kritikus helyhez érkeve, a kanyar előtt óriási robbanással az árokba fordul. Az éjszakát rettenetes jankiáltások verték fel, a közeli házak álmából felvert lakói a töltés felé rohantak, ahol a mozdony és a széntároló kocsi sitergő lángoszlopokkal égtek. A kis Wittmann szomorú, sovány arcán még most is kísérteties káröröm jelenik meg, amikor visszaemlékezik a hajnali világosodó láthatárra, a májusi égen még hatalmas csillagok ragyognak és a felborult ég mozdony kormos lángjai az ég felé kigyóznak.

Napokig nem történik semmi sem. De aztán a környéken nagy csendőrségi és katonai nyomozás kezdődik. Egy éjszaka nagy zajra ébrednek lent a pincében, s

„Keresztény” voltam Európában — Salamon Mihály-nak a háborús Magyarország és a nyilas Budapest életéről szóló egyéni módon megírt 200 oldalas színes riportregénye november végén jelenik meg. Bolti ára 2.500 font. Külföldön 1.50 dollár. Megrendelhető az Új Kelet útján.

amikor reggel a sok mester séges akadályon át a lakásba felmerészkednek, azt üresen találják. Chájimék nincsenek ott. Es nem is kerülnek elő többé. Elvitték őket. A bunkerlakók között nagy pánik tör ki. Mi lesz, ha a kopók visszajönnek és alaposabb kutatásba kezdenek. A pince egyik zugában lázas munkával majdnem tökéletesen befalazzák magukat. Fent napokig emberi lépek zaja hallatszik le hozzájuk. És amikor a zaj végre elhallgat, egy éjszaka kimerészkednek. Általános a vélemény közöttük, hogy új tanyát kell keresniük. A következő éjszaka két fiatal szlovákiai férfi el is indul új bunker keresésére és másnap éjszaka jelentik, hogy Tétény határában, kiváló bunkerre akadtak. Az épület kívülről teljes rombenyomását kelti, de a pincerész, amely kívülről csak nagy ügyel-bajjal közelíthető meg, egyszerű állapotban van. Elhatározzák, hogy éjszakánként részletekben fognak átköltözni. A Wittmann-családnak az átköltözése a két kislánnyal utolsó éjszakára marad. De akkor a kisebbik leánya súlyosan megbetegszik. A kis 2-3 éves gyerek már a szlovákiai bunkerben, mint csecsemő tudgyulladással esik át. Azóta úgyszólván nem tudta magát összeszedni. A gyerek állandóan lázas az utóbbi időben és éppen a házban való kutatás idején volt a legnagyobb. Hogy a gyerek sirása nehogy elárulja őket, állandóan altatóval etetik. A kislány egészen aluszékony lett és miután nem tud táplálkozni, még jobban leromlik. Ugyanakkor az anya, aki eddigi vándorlásukon át a legkitartóbb volt, szintén összeroppan. Idéigleg már egy idő óta rosszul bírja és a gyerek baja végképpen leszedi a lábáról.

A társaság már mind odaát van az új bunkerben. Utolsó éjszaka a kislánynak magas láza van. A következő éjszakára halasztják el az átköltözést s a férfi hajtájában pokrócba csomagolva, ölébe veszi a gyermeket és elindul vele Pest felé megkeresni egy orvosbarátunkat, aki már kezelte a gyermeket azelőtt is. Az orvos a Király utca egyik csillogos házában lakik. A ház kapujában a kimerült embert a lázas gyerekekkel a házbizalmi fogadja nagy kiabálással: „Micsoda, maga zsidó orvoshoz akar menni?!” Persze, erről egészen megfeledkezett. Nagy igye-

kezettel fordul tehát ki a kapun és akkor hirtelen eszébe jut neki a Kertészutcai orvosi rendelő, amit a hitközség tart fenn. Oda indult és ott talál is egy orvosnőt, aki a gyereket kezelésbe veszi. Az orvosnő nézi-nézi a lefogyott pici gyereket és csak a fejét csóválja. Kórházban kellene elhelyezni, bár — megmondja — sokat már az se segít...

Délután van, vissza kellene már indulni, az asszony és a másik kislány egyedül vannak az elhagyott házban. A lázas gyerek görcsösen szorítja az apja ujjait. Az orvosnő injekciót ad a gyereknek, aztán kiüriti a szekrényben felfalható minden gyógyszerét s odaadja nekik. Felsegíti a gyermeket az apja ölébe és a kis Wittmann a forró kis gyermektesttel elindul a Rókus felé. A portás gyanusan végignézi őket, azt mondja, nincs hely, jöjjen reggel a gyerekekkel. Az apa szót fogad, elindul a villamos felé, esteledik éppen, késő éjszaka kerül haza a kies ház

„Keresztény” voltam Európában — Salamon Mihály-nak a háborús Magyarország és a nyilas Budapest életéről szóló egyéni módon megírt 200 oldalas színes riportregénye november végén jelenik meg. Bolti ára 2.500 font. Külföldön 1.50 dollár. Megrendelhető az Új Kelet útján.

pincéjébe. Reggel vissza akar menni a városba. Lefeksznek. Hajnalban nagy zajra ébrednek. Fenn a lakásban nagy szaladgálás és bútortolgatás. A kiabálásokból és rendezgetésből megtudják, hogy Tiszántúlról érkezett, úgylátszik valódi kibombázottak költöznek be a lakásba. Úgy érzik, hogy el vannak veszve, végérvényesen kelepcebé kerültek. Nincs más kiút, mint feljönni és megadni magukat sorsuknak. A férfi azonban gondolt egyet és nagy lelki erővel, több, mint 24 óraig tartó munkával egy hátsó kijáratot vág a pince falába. Mire a szabadabb telt nyilvánon keresztül meglátják az éjszakai csillagos eget, amely most nekik — ki tudja hányadszor életükben — megint a szabadságot jelenti, — meghal a kislány. — De nincs idő a tétovázásra. Az apa betakarja és vállára veszi a halott kislányt, kimászik az alacsony nyilvánon, az anya pedig kézenfogja a nagyobbikat és a másik kezében néhány cökmököt szorongatva, a sötét mezőkön elindul az ura és halott gyermeke nyomában. Egy bandukol a szomorú kis család, míg kora hajnalában a tétényi bunkerbe érkeznek. Ott az új bunker mellett temetik aztán el a kicsi halottat, a régi bunkertársak segítségével...

Es most itt ül előtünk a kis Wittmann és néz maga elé a földre kitartóan. Nézem a kis Wittmann-t, a vándorlásban és menekülésben elfaradt szerencsétlen zsidó testvéremet, nézem a magyaros vadászkalapját, a széles sárga szalaggal, hátul a madártollakkal, nézem a szörnyű európai farsang legmegrázóbb maskaráját...

Milyen változások várhatók a Hisztadrut bérpolitikájában?

Az orvosok, mérnökök, állami tisztviselők fizetésének felemelésével az 1955 évre megszabott bér-rögzítési politika csődöt mondott. Az elmúlt év végén a Hisztadrut központi vezetősége hosszas viták után leszögezte, hogy az alapfizéseket 1955-ben nem fogják felemelni, az alkalmazottak pedig csak két úton növelhetik bevételeiket: 1. A drágasági pótlék révén. 2. A termelékenység fokozása útján, vagyis termelési prémiumok révén. Ezt a koncepciót nem az elmúlt évben fogalmazták meg először. 1953-ban fagyasztották be első ízben az alapbéréket és azóta nem történt komoly kísérlet a bérpolitika revíziójára. Ha 1956 küszöbén mégis úgy tűnik, hogy a Hisztadrut revidálni készül az elmúlt években alkalmazott bérpolitikáját, úgy ennek indító okai nem annyira gazdasági, mint inkább politikai jellegűek.

A nyáron lezajlott választások nem idéztek elő ugyan földcsuszamlást, azonban tény, hogy a Mápáj, az állami és a Hisztadrut legnagyobb pártja veszített erejéből. Ez a jelenség a Mápájban belülről természetesen legkomoly aggodalomra adott okot. A pártforumok, melyek a választási eredmények kiértékelésével foglalkoztak, arra a konklúzióra jutottak, hogy a kudarc egyik okát a párt szakszervezeti politikájában kell keresni. Azonban a Mápáj a mai napig sem találta meg azt a szakszervezeti vonalat, amely a párt minden rétegét kielégíthetné. Nem szabad elefjeltenünk, hogy a Mápájban a nagy munkásrétegek kivül a dolgozó intelligenciának jelentős rétege is csoportosulnak, sőt nem kevés az önálló kisiparosok és kiskereskedők száma sem. Nem csoda tehát, tehát, hogy a párt nehezen találja meg a megoldást a szakszervezeti kérdésekre. Jellemző, hogy az összes „lázdó akciók” és „vadásztrajkok” élén Mápáj-tagok állottak és annak a furcsa jelenségnek lehetünk szemtanúi, hogy ugyanazon a pártban belül a tagok egy része a hivatalos szakszervezeti vezetőség mögé sorakozott fel, másik része a „barikádok másik oldalán” harcolt.

A Mápáj fiatal gárdájához tartozók közül sokan már a múlt évben azt kérték, hogy a párt ne hozzon egyöntetű a nemzetgazdaság összes ágaiban foglalkoztatottakat kötelező határozatokat, hanem tegye szabadabb a szakszervezeti harcot. E felfogás szerint az alkalmazottak a nemzetgazdaság olyan ágai, amelyek kibírják a bérémelet, a szakszervezet segítségével azt amugy is ki harcolják. A bérérfagyasztás tehát csak a „gyenge” gazdasági ágakra vonatkoz-

Irta: Feltman Jozsef

zék, amelyek nem bírják ki a fokozottabb termelési költiséget. A javaslat nem talált visszhangra a párt vezetőségében, a szakszervezet élén állók pedig ösztönösen megharagudtak annak értelmeli szerzőire. Akik valamennyire is ismerik a Hisztadrut struktúráját, egy pillanattal sem csodálkoztak afellett, hogy ilyen javaslat nem találkozhat a pártvezetőség szimpátiájával. A Hisztadrut nem engedheti meg magának a „szabad” bérmozgalmakat, annál is kevésbé, miután maga is szerteágazó gazdasági tevékenységet fejt ki az országban és a nemzetgazdaságra gyakorolt befolyása is döntő súllyal bír.

Ennek ellenére, az elmúlt hónapok tapasztalatai azt bizonyítják, hogy azok, akik szakszervezetileg, vagy pozíciójuknál fogva elég erősek, ha nem is „de jure”, azonban „de facto”, kicsikarták a bérémelet.

Elég, ha példaképpen megvizsgáljuk az orvosok, vagy mérnökök új fizetési osztályait. Egy évvel ezelőtt aligha merne volna valaki azt jósolni, hogy a diplomások fizetését 40, 50, 60, 100 fonttal fogják felemelni. Ez a „gátszakadás” közvetlenül a választások előtt kezdődött és utána fokozottabb mértékben folytatódott. A fizetések felemelésének ideológiai alafestése az volt, hogy tagítani kell a fizetésbeli differenciát a diplománélküli és diplomával rendelkező közalkalmazottak között. Azonban ebben a kérdésben sem volt, és nincs ma sem határozott vonal a Mápájban. A vélemények nagyon is megoszlanak.

A szakszervezeti téren hangadók, ha hivatalosan mást is mondanak, szívük mélyén meg vannak győződve a mérnökök és orvosok nagyarányú fizetésemelésének igazságtalan mivoltáról. Ezzel szemben Eszkol pénzügyminiszternek, aki közelről tapasztalta a „tehetséges” fiatalok menekülését a kormányhivatalokból, nem volt kifogása az ellen, hogy az első fizetési osztályban lévő állami mérnökök fizetését havi 200 fonttal felemeljék. Amikor azonban a kollektív szerződés megújításáról, vagyis az ipari, építő és mezőgazdasági munkások zöméről van szó, meghúzza az inflációs vészharangot. Am, az infláció mumusa, amely eddig megtette a hatását a szakszervezeti vezetők, ma hatástalannak mutatkozik. A szakszervezeti vezetők felfogása szerint ugyanis, ha „egyiknek adnak, a másiknak is adni kell”. Ha az orvosokkal és mérnökökkel kesztyűs kézzel bántak, a munkásokkal sem lehet más képp banni. Ugyanazon a napon, amikor Eszkol kijelentette, hogy Nassernek küllönb ajándékot nem is nyújthatnánk át, mint általános bérémelet és a nyomában jövő inflációt, az építőmunkások szakszervezete elhatározta a bérék felemelését... Ugyanazon délelőtt (november 6.), amikor az új kormány első minisztertanácsán Jeruzsálemben Eszkol jeremiái intelmeket intézett a miniszterekhez, a Hisztadrut ügyvezetősége Tel-Avivban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a Hisztadrut alkalmazásában álló 15.000 tisztviselő fizetését az állami alkalmazottakéhoz igazítják. A vita már csak akörül folyik, hogy az új fizetések 1955 júliusától birjanak-e érvényesül, vagy pedig csak 1956 január 1-től...

Ne legyenek hát senkinek illúziói. Amíg a Hisztadrut jelenlegi vezetői tartják kezükben a gyepőt, nem lehetnek horribilis különbségek magasállású és alacsony beosztású tisztviselők között, sem a diplomás és a diplománélküli alkalmazottak között. A Hisztadrut vezetői meg vannak győződve arról, hogy a nagy fizetésbeli differenciák osztályregegeződéshez vezetnek a szervezeten belül, amely végzetes veszélyeket rejt magában a Hisztadrut népe. „Inkább távolodjanak el tőlünk a magasrangúak, akik úgy érzik, hogy nem képviseljük eléggé érdekeiket, semminthogy a munkások fordítsanak nekünk háttal.” Ez ma az uralkodó felfogás, amelyet más megfontolások aligha dönthetnek meg.

A baloldali pártok koalícióba lépése által, a kormányának, a bér kérdésének eldöntésében sokkal jelentősebb szerep jut, mint eddig. Ez azonban még inkább megnehezíti a Mápáj helyzetét. A munkáspártok közötti verseny színtere ezúttal csak kibővült, miután „kilép” a szokott hisztadruti keretből és benyomul a minisztertanács és esetleg a Kneszet ülésére is. A Mápáj és Achdut Avodá, a Mápáj versenytársai a Hisztadrutban, nem adtak fel régi koncepciójukat, amely szerint a bérémelet nem von maga után inflációt, a kormány ellenőrzésébe a vállalati haszon felett, vagyis, ha megakadályozza azt, hogy a termelők áthárítsák a bérémeletből fakadó termelési költségterhet a fogyasztóra. A Mápáj és az Achdut Avodá szószólói eddig azt hangoztatták, hogy az árak emelkedésében a pénzügyminisztériumnak is jelentős része van, amennyiben a legelemből létszükségleti cikkeket, valamint a legfontosabb nyersanyagokat is nehéz illetekkel terhelni. A jelekkel arra lehet következtetni, hogy a koalícióban való részvételük nem fogja megakadályozni ezeket a pártokat elveik által tozatlan formában való hangoztatásában. Ezek a szempontok tehát valószínűleg igen erősen dominálni fognak a Hisztadrut új bérpolitikájának megszabásában. Eszkol bizonyára nagy harcra készül a Mápájban belül az alapberek emelése ellen, de végül is kénytelen lesz meghátrálni saját pártjának szakszervezeti szakértőivel és a többi munkáspártok egyöntetű követelésével szemben, akik ma koalíciós partnerei.

Az is valószínűnek látszik, hogy az alapberek emelésének mérve nem lesz olyan mérsékelt, mint a milyen az a dolgozó intelligencia esetében volt. Nem tévedünk sokat, ha azt állítjuk, hogy a bérémelet 10-20 százalékos között mozog majd és ennek keretében akarják majd kielégíteni az összes igényeket. Kérdés, hogy mi lesz azután? Tény, hogy az inflációs nyomás az utóbbi évek alatt nem volt olyan erős, mint most, annak ellenére, hogy az alapberek befagyasztották. Lehet, hogy a mérésélt bérémelet is meggyorsítja ezt a folyamatot és ennek a bonyolult kérdésnek a megoldása lesz talán az új kormány első nagy erőpróbája. A jelenlegi belpolitikai konstellációban azonban az inflációs veszély tudatának ellenére az alapberek felemelése elkerülhetetlennek látszik.

HUCKEL-ROSSI
és más elsőosztályú
nyulszőrkalapok
FLEISIG és SCHMERLING-nél
TEL-AVIV, ALIJA-UTCA 7.
SPECIÁLIS KALAPOK
ESŐS IDŐSZAKRA.

Nyilvános árverés
Villa felosztásából, a diplomáciai testület tagjainak és másoknak vagyontárgyaiból nyilvános árverésre kerülnek gyönyörű, nagy értékű bútordarabok, mint például: teljes szobaberendezések és egyes darabok, szőnyegek, képek, műtárgyak, stb., a legelőbbet igérnek. A nyilvános árverés időpontja:
KEDD, 1955. NOVEMBER 22.
d. e. 10-11, d. u. 4-9-ig.
A TÚZOLTÓSÁG HELYSÉGEBEN, TEL-AVIV, BASEL-U. 35.
A nyilvános árverésre kerülő tárgyak megtekinthetők, a következő napokon:
holnapután, vasárnap 1955. november 20-án, d. e. 10-től este 7-ig. Holnap, szombat, 1955. nov. 19-én, d. e. 10-től este 7 óráig, hétfőn, 1955. november 21-ikén, d. e. 10-től, d. u. 4 óráig. Alkalmot kínálunk értékes tárgyaknak mélyen értékükön aluli való megvásárlására.
A NYILVANOS ÁRVERÉS VEZETŐSÉGE
A. GRUNPETER
műtárgykereskedő és nyilvános árverésvezető.
TEL-AVIV, ROTSCILD 142.

Maison Meublée

vagy Mademoiselle Rose dicsérete

Igazi bohémnek kell lenned ahhoz, hogy ne lásd sívárnak a kis párizsi hotelek vagy maison meublées szobáit, ahol százazernyi menekült és zsidó tengeti életét. A mult század végén ezrével épültek fel ezek az intézmények, ezres szériákban készült, primitív bútorokkal, azonos kilincsekkel és halálisan hasonlító mequette szönyegekkel. Sívár és reménytelen az élet ezekben az apró szobákban, ahol, ha becsukod ablakodat, azonnymában elmúlt korok rossz illata árad. Minden szürette, egérrágtá, minden hiányos, semmi sem működik. Mosdó csapja, mint száz év előtt, csak akkor folyik, ha nyomod, s a halvány világot szénszálas, füstös villanykörte adja, biztosan még Edison idejéből való.

Ez azonban nem volna tragikus. Mert, ha besüt az ablakon át a gyöngye napfény vagy ajtódon át lép egy párizsi leány, mindjárt világos lesz az interieur és hangulatos a szobád. Elfelejtetted a lámpát, a kilincseket, a rejtelmes csövek fantasztikus hörgését és a párból majszolt vacsora királyi lakoma lesz. Közben leszál az est és a nagy város messzi, verlainéi morája, az ablakon behulló apró fények — úgy érzed — egyszerre romantikussá teszik sívár szobádat.

Nagyobb baj, hogy a sors vak akaratából a kis párizsi hoteleket és maison meubléeseket majdnem kivétel nélkül mogorva, savanyú concierge-ek vagy kérelhetetlen vénlányok kezelik. Reggelente, ha elindulsz végtelen utjaidra, el kell készülnöd egy második fejmosásra. Te, szegény idegen, csak ritkán érted meg a szóáradatot, amely feléd viharzik, de ha hosszú olallájk hangzanak ki belőle, biztos lehetsz, hogy valami baj

Irta: Dr. Kenedi Ferenc

van. Bizonyára te hagyta nyitva tegnap is a lift ajtaját és a közsényes franciának emiatt az ötödik emeletre kellett felmásznia. Bizony, megint kiégetted cigarettáddal a lepedőt vagy magaddal vitted a szoba kulcsát. Ismét főzni mertél az alkoholos lámpán és a biffek vagy karfiol szaga beivódott a pompás szönyegekbe. Mert itt tilos főzni, tilos nadrágot vasalni. — Jaj, ha tudnák a nagyvilágban, mit érez az idegen, ha elektromos vasalója újból kiverte a biztosítékot, pedig csak a mult héten ígerte meg felmondás terhével, hogy soha többé nem fog vasalni. Hiába minden, valamit mindig elkövetés és ilyenkor riadtan, szemlesütve suhansz el az iroda előtt. De hiába igyekszel, a Concierge szemre olyan, mint a fotocella.

A párizsi concierge-ek mindent tudnak rólad, figyelik leveleidet, a telefonjaidat, gyanakodva néznek, ha nem nyelvükön beszélsz. De ezt nemcsak egyéni szemvedélyből teszik. Amióta a Forradalom félelmetes minisztere, Fouchet megszerzte a párizsi rendőrséget, minden házmasterből a rendőrség egy-egy ügynöke lett. Így van aztán, hogy a prefekturán minden idegennek vastag, hizott dossziéja van, amely a legintimebb titkádat is tartalmazza. Te, a legártatlanabb is, akinek soha semmi dolga nem volt flickel, megdöbbenél, ha látnád, micsoda könyvet vezetnek rólad. Oh, nem nagyon zavarnak, ez igaz. Ha papírjaid, amelyeket néha hajnali órákban kénytelenek elvinni az inspecteurok rendben vannak, semmi bajod nem lesz. De tudd, hogy mindent tudnak rólad.

Nekem kivételes szerencsém volt. Amikor egy havas januári éjszakán útevel nélkül beszöktek Párizs falai közé, a város védőszónya, St. Genevieve reám mosolygott. Már Salzburgban tudtam, hol fogok kikötni. Már ott hallottam, hogy az Etoile mellett az egyik kis utcában egy jó tündér él, aki meleg ágát vet a menekült zsidóknak. Amikor beléptem a hotelbe, amely három éven át volt buváhelyem, ott ült a portán Mademoiselle Rose, hófehér ondulát frizurával, estélyi ruhában és macskával az ölében. Nem nézte, hogy koffer nélkül jövök, nem kérdezett ki, van-e pénzem, csak ezt mondta: — Ma csak egy fürdőszobás szobát tudok adni, men-

jen fel, fürdjön meg, vascsorát felküldök, holnap majd átmegeg egy másik szobába.

Később megtudtam, hogy mindekkivel ezt tette. Anyásan előbb kényelembe tette gyermekeit. Mert Mademoiselle Rose vén lány volt, régen elmúlt 70 éves és nem voltak gyermekei. Ezeket kereste és találta meg a hotelvendégekben. Ósfrancia volt, de valami különös, titkos szenvedélyből, talán déli szívének meleg kényeszeréből a zsidók mellé állt. A hotelben, ahol direktisz volt, a háboru alatt német tisztak laktak, de ő a pincében négy zsidót rejtett és ápolta, a felszabadulásig. Csodálatosképpen nem volt anyagiassal, ezzel szemben részletesen kellett elbeszélni a kalandokat, a veszélyeket és a szerencsés menekülést, hogy aztán üdvözülten sirhasson. „Most már nincs baj — szokta mondogatni — Párizs most már megvéd titeket.” Mademoiselle Rose a zsidók barátja volt és a zsidók összegyűltek, többségben voltak a hotelben. Ő mindent elnézett és mindenben segített. Szemrebbenés nélkül állította ki a hamis lakbizonylatokat, a rendőrségnek hízog információkat adott a valutáról és még arról is, aki nem tudott pontosan lakbért fizetni. Pedig ez a legfőbb bűn Párizsban.

Mademoiselle Rose assan-ként belépett családjainkba. Közvetlen kapcsolatban állott Izráellel, Amerikával és könnyeztet a vasfüggöny mögöttiekért. Komolyan izgult a menekültek sikeréért és ha valaki lebukott, rendőrtiszt-rokna révén kiharja a szabadságot. Ha meg hívtuk, mint jó anya tanyította barbár, keleti gyermekeit, hogyan és mit kell enni, hogyan, melyik kézben kell tartani a boros, komolyakos üveget, melyik ételnek milyen bor, melyik évjárat, milyen szín felel

A „Nyomdász Brigád” visszavág

Hogy miért akarja lapunk jótollu humoristája a mi cipőnkbe szorítani a krokijában előfordult hibát, nem értjük. Nem értjük pedig azért, mert Kishont Ferenc igen gyakran forog az ördögös masina körül, amely az ő kézírását is nyomtatja a szedőre bízva, aki bizony törheti a fejét, hogy mit is szedjen a rosszul leírt szó helyett és ilyenkor megtörténhetik a zagyvaság. De van olyan eset is, hogy a masina truccol és amikor a szedő — aki gyorsan ütögeti a billentyűket — nem veszi észre, hogy amikor a billentyű „r” betűjét akarja kihozni a gépből, a masina nem engedelmeskedik és elhagyja a billentyű akaratát és nem adja ki az „r” betűt és így lesz a „ régi” helyett „égi”. Mi megértjük, ha Kishont ilyenkor bosszankodik és az ő általa írt humorosok értelmét veszti. De nem értjük meg azt, hogy Kishont nem oda adresszálja humoros formában helyreigazító sorait, akik ebben „ludasok”.

Csodáljuk a szerkesztőséget is, hogy az ilyen helyreigazító soroknál nem védi meg nyomdászait és nem mutat rá, hogy nem ők a hibások és nem ők okozták ezt az értelmetlenséget, ha-

meg? A raffinált francia élet minden titkába bevezetett.

Mademoiselle Rose túlságosan okos és túlságosan szép volt ahhoz, hogy fiatalon nem mehetett férjhez. Sejtettem, valami mély passzionális dráma izzik még lelkében és ez a trauma úzi felénk, a zsidók, az elesettek felé. De nyilván ugyanez keltette azt a szenvedélyes vágyát is, hogy az összeálló hotellakokat párosítsa. Fantasztikus cselekedet volt az ősszeállított motort, hogy azok jó negyedórát kettesben bezárva maradjanak és a közös baj közelebb hozza őket. Máskor szándékosan elcsereilt kulcsokat adott nekik. Igazi tündér volt Mademoiselle Rose.

Aztán hirtelen jött a vihar. Feje felett eladták a hotelét és az új tulajdonosok brutális kézzel nyitlak bele a melegágyba. Új kegyetlen rend következett, egyszerűen minden tilos, szigorú lett, mint Párizs ezer másik hasonló házában. A hotel meleg hangulatát elsodorta a vihar és Mademoiselle Rose szerencsétlen lett. Ebben a hotelben akkor már 35 éve dolgozott és az általa felépített liberális rezsim egy rongyos, bélyeges papir alapján összeomlott. A régi vendégek, akik nem tudták elviselni a terrort, menekülni kezdtek és ez volt a kezdete a jöbi csapásoknak, amelyek barát-nőket érték. Leestek, kitor- te a lábát, amire aztán ki is dobták a hotelből.

Engem is elűztek onnan az idők. Most már későn értesülök a Mademoiselle haláláról. Már nem mehettem ki a pantini nagy temetőbe, ahol hideg papok szenteltek a hideg gödörbe. De a csernovitzi Gartenberg, Weiss, a valutás és a textiles Meilen a III. emeletről biztosan kinn voltak az őri- as-temetőben. — Remélem, hogy valami kádísfiélet mormoltak a menekültek párisi zsidók egyik tündére után... (Párizs)

A tizenhatodik olimpiai versenyről (V.)

Melbourne, Stockholm, Cortina d'Ampezzo

Irta: Dückstein Zoltán

A téli olimpia céljaira épült jégstadion Cortina d'Ampezzóban elkészült. Megfeszített munkával még a fagyok beállta előtt sikerült a patkóalakú pompás építkezést befejezni. Az olasz olimpiai bizottság elnöke, Giulio Onesti, színdús ünnepség keretében adta át a jégstadiont a téli olimpia rendezésével foglalkozó bizottságnak.

A hatalmas betonépület olyan hűtőberendezéssel készült, hogy még a legmelegebb nyári napon is lehetséges a jégpálya üzemben tartása. A játéktér 80 x 70 méter, ami két jégkorong mérkőzés egyidejű lejátszására elegendő. A betonfelület alatt 58 kilométer hosszú hűtőcső hálózatot helyeztek el. A tízezer néző részére méretezett tribünöket ultravörös sugarakkal melegítik, míg a hóhullás ellen fémfóliával védik a nézőket. Ebben a stadionban rendezik a téli olimpia megnyitó- és záróünnepélyét, továbbá a műkorcsolyázók és jégkorong olimpiai bajnokságokat.

A Misurina-tó még Alma-Atánál is túlsz

A szovjet gyorskorcsolyázók az elmúlt években futszalagon gyártották a világrekordokat. Csodálatos eredményeket azonban csak Alma-Atában érték el, míg más versenypályákon — amelyek szintén a legjobbak között végeztek — nem tudták ugyanazokat a kiemelkedően jó időket produkálni. Alma-Atában nagy-szerű körülmények kedveznek a korcsolyázóknak. Hosszú, hideg tél, szelmentes versenypálya; megfelelő magasságban, tiszta hegyi levegő futnak a szovjet versenyzők abban a jégpáradicsomban.

Rekord nevezés a téli olimpiára

1956 január 25-én nyitják meg a VII. téli olimpiai játékokat Cortina d'Ampezzóban és február 5-én zárják a versenyeket. A versenyre 39 nemzet küldte be nevezéseket, ami kilencel haladja túl az 1952. évi rekordot, az oslói téli verseny nevezéseinek számát. A beküldött nevezések a következő országokból érkeztek: Anglia, Ausztrália, Argentína, Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Dánia, Finnország, Franciaország, Görögország, Irán, Izráel, Japán, Jugoszlávia, Korea, Kína, Lengyelország, Lichtenstein, Luxemburg, Magyarország, Monaco, Kanada, Norvégia, Románia, Saarvidék, Spanyolország, Svájc, Szovjetunió, Törökország, USA, Portugália, Hollandia, Olaszország, Libanon, Németország, Izland, Svédország.

Ausztráliában 2750 futó viszi a fákylát

Queensland északi kikötője, Cairns, lesz a kiinduló pontja az olimpiai stafétának, amelyik a fákylát Melbourne viszi. Az utvonat 2750 egyenlő részre osztották be; minden futóra fél angol mérföld távolság esik. Eredetileg úgy számították ki, hogy átlagosan 730 perc szükséges egy-egy futónak a félmérföld végfutamára, minthogy nem specializáltak vesznek ebben a stafétában részt. A mult hónapban Sidneyben próbafutást rendeztek és akkor kiderült, hogy 630 perc elegendő még a laikusoknak is ehhez a futáshoz. A staféta kezdőidejének végleges megállapítása előtt még négy futópróbát terveznek. Azt sem döntötték meg el, hogy kit tisztelegjen meg az utolsó traktus megtételével, aki a fákylát a stadionba viszi és ott az örök-lángot meggyújtja. A megnyitó ünnepség 1956 november 22-én lesz.

Sok magánlakást ajánlanak a látogatóknak

A melbournei olimpia külföldi érkező látogatóinak szállást és étkeztetést a felajánlott 80 százaléka ázsiai látogatót kíván megvendéglenni. A Nobel-békedíj ezévi je-löltjei között a Nemzetközi Olimpiai Bizottság is szerepelt. A díjat odaítélő norvég bizottság a hozzá beküldött javaslatot nagy megértéssel bírálta el.

Az NOB elnöke tiszteletbeli doktor

A csikagói George Williams-egyetem tiszteletbeli jogi doktorátussal tüntette ki Avery Brundage-t, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökét. Az indoklás egybe- jelentés érkezik a szervező bizottsághoz. November elejéig már 14.000 körül járt a felajánlott magánlakások száma. Számosan díjtalanul

MOSE DAVID IMPRESSARIÓ

BEMUTATJA A VILÁGHÍRŰ JIDDIS SZINMŰVÉSZPART:

BEN-CION WITTLER SHIFRA LEHRER

ÚJ CSILLAGOKAT A JIDDIS SZINJÁTSZAS TERÉN.

PREMIER: AZ ÉNEKES KOVACS

Zenes Komédia 3 felvonásban. Irta: Z. HOFF Karmester: MARCEL KREISLER.

Nov. 24.	Nov. 25.	Nov. 26.	Nov. 27.	Nov. 28.	Nov. 29.	Nov. 30.
RAANANA	KIRJAT-MOTZKIN	JAFFA, ZLIL	HVATAJIM NOGA	TEL-AVIV ZOA-HAZ	RANLE AJLON-MOZI	HAIFA

Kecskeméti Mária szerzői estje Natanján

A natanjai HOH rendezésében Kecskeméti Mária köl-tőné szerzői estet tart nov. 21-én, hétfőn este fél 9 órai kezdettel, a Bét Házszochárim termében. — Bevezető: Dr. Berg József: A T'nach szerepe Kecskeméti Mária verseiben. — A verseket a szerzőné és Simó Erika szavalják. — Konferál Lampel Tamás.

O H E L

Tel-Aviv, november 19., szombat, 7 és 9.15-kor: ELDORÁDO

VÁMMENTES IKKA csomagok Magyarországra

TÖBBEK KIVÁNSÁGÁRA megkíséréljük a novemberi (II. csoportban) feladott, illetve feladandó megrendeléseket már december 20-ika körül kiosztani. Ez csak úgy lehetséges, ha a megrendeléseket még e hó végén továbbítjuk Budapestre, és ezért arra kérjük, hogy **A 11-ES CSOPORTBA SZÁNT MEGRENDELÉSEIT MÉRIS ADJA FEL A MEGRENDELŐHELYEKEN:** JERUZSALEMBEN: WEISS börtöndés (Vajda Mose) Sion Cion Málk (Princess Mary)-u. 15., d. u. 4-6-ig. TEL-AVIVBAN: „O R I G I N A L” TEXTILÜZLET, Merikáz Bázil Meláchá 3. sz. (6-os, 13-as autóbusszal szemben) délelőtt 10-12 és délután 5-7 óra között. HAIFAN: GISZKALAY KLARI költőnkönyvtárban, Nordau-utca 21. szám. vagy levél útján: Eng. G. KEMÉNY, JAFFA, POB. 8118. IKKA az egyetlen vámmentes csomagküldési lehetőség Magyarországra.

APRÓHIRDETÉSEK

DELBEN CSAK RAERI KOZMETIKA - PEDIKUR 87. Eckmann mellett.

ADAS - VÉTEL

SINGER VARROGÉP VESZÉLAD: Ing. Hirschensohn, Jaffa, Buzstruss-u. 12., tel. 82543.

VARROGÉP-ekadás, esere, javítás, részletek, KLEIN és FIA (azelőtt Kassa), Jaffa, King George 20.

Kerékpár Rádió Lemezek
RÉSZLETFÉLTESRE IS, NÁLAM!
Brender
TEL-AVIV, Kikár Hámósvai (Derech Tel Aviv-Jaffa) 60.

AMERIKAI RUHAK nagy választékban, különösen jutányosan, eladók. Spieler, Tel-Aviv, Gordon-utca 9. (udvarban).

VARROGÉPEK kedvezményes részletekre kaphatók. Használt gépeket jutányosan beveszik. Singer F., Natania, Ritz-vel szemben.

ASZTALOS - KARPITOS BUTOL, Wagenberg, T.A., Rambam-u. 8. Raktárban: dupla reklám, hírlap, könyvszekrények, asztal, székek, fotelok, egyes bútordarabok. - Tervek kivitelezése 12 havi részletfizetéssel.

ATADÓ MESEK - 2 SZOBA, konyha, mellékhelyiségek. Kozma, Mosáv Jád Nátán.

ANTIK TÁRGYAKAT, aranyat, ezüstöt, szőnyegét megbízásból vásárol: WALLERSTEIN, Tel-Aviv Allenby 90, II. em. Telefon 66137.

FESTÉKUZLET, jól bevezetve, megelhetést biztosít, elutasítás miatt átadó. Cim a kiadóban.

KIVALÓ, 3 hónapos, pedigris boxer eladó. - Dr. Schosberger, Jeruzsálem, Kfar Saul.

OKTATÁS

Uj kurzusok
kezdődnek nov. 23 és 24-én, 3 hónapos tartammal:
- Varrás, szabás kezdőknek.
- Varrónőknek és konfekciósoknak gyorsított szabás- és modellező tanfolyamok.
Modern amerikai és francia módszer. Mérték és konfekció.

LEONORE
SZABÁS- és VARRÓISKOLA
T. A., Slomo Hámélech 72. (Alatkertnél)
Magyarul beszélünk.
Beiratkozás naponta: 9-1, 4-8 óra között.

KOZMETIKAI ESTI KURZUSOK, szakmai kiképzés külf. diplomás kozmetikusnőknél. - Jutányos árak. Alef-Alef frizetthetőség. „SOFY” Tel-Aviv, Frischmann-utca 30. sz. Arckezelés. - Tartós hajeltávolítás (diatermia) 9-6 órakor.

Könyvek - Könyvtárak

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAKNAK bérbeadók magyar, román, német, lengyel könyveket, választás szerint. Uj könyvtárakat építesnek. Magyar, román könyveket veszek. Kérjen prospektust: „SZIFRÉNU” Ludá, Mem-u. 35.

JO ES UJ KÖNYVET olvashat a Jambor Eliseva köleskönyvtárából. Tel-Aviv, Allenby 84, udvarban. Könyveket a legmagasabb áron veszek.

Levelzés -- házasság

KOMOLY ÜZEMMEL bírő 55 éves diplomás férfi nőfelte. Intelligens, közele háztartást vezető nőt keres. „Házasság” jellegre, Tel-Aviv, POB. 4227.

47 ÉVES, állásban, megismerkedne házasság céljából lakással rendelkező nővel. „1998/55” jellegre a kiadóban.

BAJOS, fiatalos, intelligens, 50-60 lakással és keresettel rendelkező örvénygyárosny nővérem részére hozzáillő koru, intelligens, rendezett, keresettel bíró férjet keresek. „Jólelkü” jellegre a kiadóban.

TISZTVISELŐ, fix állásban, párcerrel, kereset esinos, középtermésű, nagyanyanyitástól leány ismeretségét házasság céljából, 29-ig. Levelket „5888” jellegre, Gershon Ben hírdetőirodából, Tel-Aviv, Allenby 51., címre kér.

AUSZTRALIAI TURISTA keres magyarul beszélő, 22-27 éves nőt, házasság céljából. „Ausztrália” jellegre a kiadóban.

ALLAS FOGLALKOZAS

ÖZERETEKET, házvezetőnőket metapleteket keres, udvoit: Erna David, állasközvetítő, Tel-Aviv, Ben Jehuda u. 218., délelőtti 10-12, délután 4-6-ig.

Manikürösniót
KERES, JO FELTETEEKLEKKEL
BÓSI SZALON
TEL-AVIV, PINSKER-U. 8.

Perfekt AUTO-VILLANYSZERELŐ állandó munkát találhat Fohrer és Kirsh autóelektronosnál, Tel-Aviv, Mázgér-u. 1.

RAJZOLÓNÉ, aki kerámia- és üvegfestésben is gyakorlott, elhelyezkedne Tel-Avivban. „2011-55” jellegre a kiadóban.

Elsőrendű VARRÓNŐKET angol és francia munkához azonnal felvesszünk. Fried Nővérek, Ramat-Gan, Hámátmid-u. 18.

Fűző tudó ÖZERETET KERES bentlakással (két szoba) két személyes háztartás. Hajdu, Tel-Litvinszki - Tel-Aviv, POB 1112.

A „DEBRECEN” MÉSZAARSZEK JAZURBAN
Kvis 172.
felvez magyarajkú, jó házból való
TANULÓFIUT.

Telefonáljon: 5 376, „RUTH” IRODA, T.A., Merkáz Báálé Melácha-u. 5., és küldjön alkalmazzott(nő)t mindenféle munkára.

Tanuló lányt
felvez:
BAER-GOLDSCHMIDT
fodrász-szalón, Tel-Aviv, Ben Jehuda 45., II. emelet

TANULÓ LANYT keresünk pedikúr-szalónba. Ugyanoda géppel rendelkező szemfényű nő keresünk. - Schwartz, Tel-Aviv, Allenby 16.

Keresünk **KOSARFONOKAT,** Ajánlatokat „Szál” jellegre a kiadóba kérünk.

BESZERZÉS

LASZLÓ BLUZ TÖBB, mint csak egy bíró. Tel-Aviv, Allenby 122.

PAPLANT, PARNAT A KÉSZITŐNÉL
Paplant, párna-átdolgozás, töltéztetés. - Pelyhet, tollat a legmagasabb áron veszek. Babajavitást vállalok.

WEINGARTEN
TEL-AVIV, KING GEORGE 9.

AGYNEMU, pelyhepaplant, vattapaplant, tökéletes munka, gyönyörű hímzésmiták, monogramok, hosszú anyagból is. Pelyhet, tollat veszek, eladók. - Weismann, Tel-Aviv, Dizengoff-u. 118.

„MABUA”
VILLANYBOYLEREKET
5 éves garanciával szerel
GYENES
T. A., Sheinkin 61. Tel. 67080.
Ugyanott ajánlók és háztartási cikkek oriasi választékban

KULONFELE

HASKO MERNOR CIANZO olcsón, garanciával szál, polokát. Tel-Aviv, Hámélech Kórea u. 16, Jehuda Házévi-Sheinkin sarokánál. Telefon délelőtti 11.30-ig: 24357. Speciális zongora-cianozás.

KOZMETIKA, SZORTALENITÉS! Legújabb amerikai típusú rövidhullám-géppel művára néző nők megv. Davidovits-Darlet, Galyam G., Sikum Telber 322, Jaffa mellett.

AGYTOLLTISZTITAS, Erte megvünk és hazaviszük. Featherindustry, Tel-Aviv, Merkáz Wolowelsky 5/14, tel. 83415.

ISMERT KERESKEDŐ, üzlet tulajdonos Európába utazik. Vállalja baleset és privát ügyek elintézését. Cim: Tel-Aviv, POB. 5150.

OSILLAR-CSERE! Régi csillárját becsorolj, vagy átalakítja: Csillár-ek és Villágítás, Tel-Aviv, Házarkon 122. (Gordon-Mapu között).

FIGYELEM! MINDENFAPTA KARPITOSMUNKAT jól és jutányosan vállal, vődében is, Herzi hártios-dekoratőr, Bné-Brák, Akiba-u. 41.

LAKAS-BERLET

KÉTSZOBAS LAKAS, mellékhelyiségekkel, JAZURBAN ATADÓ. - Cim a Weisz kávéházban, Jazur, vagy a kiadóban.

LAKASORAT, ÖZLETEKET Tel Avivban, Ramat Ganban és környékén bérbeadó és készímet Ringel-Iroda, Nachlat Benjamin utca 39. Telefon 5713.

LAKAS, ÖZLETHELYISEG a közismert „Express” irodá utján, Tel Aviv, Merkáz Báálé Melácha 5. sz. Tel. 6376. (10-1, 4-6.)

LAKASAT, ÖZLETHELYISEGET bérbeadjuk, eladjuk gyorsan. For dultól bizalommal a „Hámekáser” irodából, Tel-Aviv, Merkáz Báálé Melácha-utca 12. Telefon: 4923. (10-1, 4-7-ig.)

S. J. BAUM
BÉRBEADÓ: 1 szobás lakás, luxusházban, III. em. Cífon 3.500.-
Olcsó 2-szobás lakás, Cífon, 4.200.-
Tel-Aviv, Allenby-ut 108. sz. Telefon: 6127, 10-1, 4.30-6-ig. Irodájának után tel. 26227.

S. J. BAUM
LAKASAT bérbeadjuk, eladjuk gyorsan és kedvezően Münz Elenberg és Esa útján, Tel Aviv, Javne 34. Telefon: 62514.

1 SZOBA, különkonyhás lakás, nagy utcai terrasszal, 1600 fontért azonnal kiadó. Értekezni naponta, szombaton is, d. u. 1-9-ig: Ahronsohn-u. 29. sz., 5-6 lakás. (Geula mellett.)

MHELYNEK ALKALMAS kis helyiség Tel-Aviv-Cífonban azonnal átadó. „1000” jellegre, Tel-Aviv, POB. 4227.

Atadó **MÁSFÉLSZOBAS LAKAS,** a város központjában, új bútort, frigidáire-rel. Megtekinthető: péntek d. u. 4-8-ig és szombat d. e. 9-1-ig. - Kohen, Tel-Aviv, Montefiore-u. 16/a., IV. emelet.

1/2 SZOBAS cáfoni öröklakómat eladnám vagy elcserelelném ramat-gani hasonlóval. „2007/55” jellegre a kiadóban.

Amerikai fiatal ember KERES
1 vagy 2 szépen bútorozott szobát, v. lakást
„Csakis külön bejáratú” jellegre a kiadóhivatalba.

KÉTSZOBAS HAZAT TEL-AVIV KÖRNYEKEN kuleszpénzt keres személyesen házaspár „Mérnök” jellegre, Haifa, POB. 4094.

KERESÉSEK

FRIEDLENDER ERNŐT keresi (tanuskodás véget) Jäger Zeév, Jaffa, Jeruzsálim-u. 29.

AUSCHWITZ, Nürnberg, Holleichen-i (Hollischov) légtársaságot kerem, közlék címkéket közös igazolásért. Donath, Kibue Kfar-Gilád.

HAJDUNANASRÓL 107-es gépkeszlettel velem indult muszok hájtársakat keresek közös igazolásért. - Márkus Georg, Haifa, Máon David 9.

NYIRBATORBÓL keresem Weismann Miklóst, vagy Stark Ottó főtisztviselőt. Blau (068) Avram, Haifa, Sikum Ironi, Jud-Tet 4.

NATANJA központjában lakással, géppel rendelkező önálló VARRÓNÓ társulna nagy ismerettséggel bíró, perpekt szabónéval. Ajánlatok „Gyves” jellegre, Uj Kelet, Natania, Ráv Kuk 12.

HAIFAI apróhirdetéseik
BEVEZETETI TEJKIHORDAS ES TNUVA-KESZITMENYEK kiostása, risajonnal, Tibériáson, átadó. Bővebbet: Uj Kelet, Haifa.

ZONGORAT, a legjobb gyártmányoktól, részlete is eladó: Gottesmann, Haifa, Nordau-u. 6. szám. Telefon: 67122.

Teljesen megbízható nő elváltan egyedülálló úriember, vagy KÉTSZEMELYES HAZTARTAS vezetése. Polák, Nővé Sámán, Trumpeldor 7.

Rifogástalan „VITOS” SZEM-FELSZEDTUT vennék. - Haifa, Jozsef-u. 40., Mosdón.

Gyakorlott **SZALON-VARRÓNÓ** házakhoz ajánljuk. - Tefner, Haifa, Censaria 21.

AMERIKAI TELIKABATOR eladók. Weisz, Haifa, Hechaluce-utca 53., földszint.

KÉTSZOBAS, KOMFORTOS CRF eladó. Markus, Neser 55., Nurok fűszere mellett.

Írás- és tenyer-tudós
SANNIRA
TEL-AVIV, SZIRKIN-U. 4./I.
Vasárnaptól-csütörtökig
10-2, 4-7-ig.

Női kabátok
KESZEN ES MERTEK UTAN, a legújabb modellek szerint, KÜLÖNÖSEN JUTÁNYOSAN.
PARNES, T.A., Allenby 83., (udvarban). Saját kabátüzem.

A Hitachndut Oléj Hungária közlemvelei:
HAIFA
November 21-én, hétfőn Herzlián-u. 24 sz. alatt (Bélyeggyűjtők egyesületének helyiségében) este 8 órakor, Dr. Heller Imre ad elő. „Ami elvégzettünk” címmel.
JERUZSALEM

Uj ívrit tanfolyamok kezdődtek. A Bét Eszterben (Tel Arzá) új héber tanfolyamok kezdődtek. Hetenként kétszer tanulnak úgy a kezdők, mint a haladók. Az órák este fél 8 és 9 óra között vannak. Beiratkozni lehet vasárnap és kedd este Kaufheil Ernő tanárnál a fenti időpontban.

A Chorév iskolában, (Strauss utca, a Fischer könyvkereskedés szemében) is felvesszünk meg néhány tanuló a kezdő és haladó tanfolyamra. Beiratkozások naponta 6 és fél 8 óra között.

NATANJA
A natanjai HOH szft utrkárságának fogadóórája 6-7-ig, mindenképp részre. Markovits könyvelő Iroda, Ritz szálló mellett.

KECSKEMETI MARIA SZERZŐI ESTJE NATANJAN
A HOH natanjai kulturbizottsága közli: Teik kultur-szeminariumunk második előadásán, november 21-én hétfő este 8 óra között a „Bét Hászocharim” teremében Kecskeméti Maria (Malká Neser) szerzői estét tarti héber és magyar verselőketek megjelenése alkalmából. A költőnőn kívül Jampel Tamás előadása, Simor Erika szaval. Kötésghozzájárulás 500 pruta személyenként.

RISON LEICION
Folyó hó 19-én szombaton TEA-ESTET rendezünk Rotschild 52. sz. a. klubhelyiségünk kertjében. Elsőrendű bufférol gondoskunk. Kérjük a chavérok minél számszerű megjelenését. Vendégeket szívesen látunk. - Minden szerdán klubest, minden szombaton tea-est.

CHOLON
D. Hermann Dező „Aktuális problémákrol” címen tart előadást november 23-án, szerdán este 8.30 órakor a „Savoy” kávéházban megtartandó kultúrúesten.

T. tagjainkat a vendégeket szívesen látunk.

„Rádió”
Az izraeli rádió magyar adása péntek este 9 órakor: Hírek. Sajtószemle; szombat este 9 órakor: Hírek. - Hétfélig krónika. Az adások a 407 és 460 m. közép- és 333 és 43.9 m. rövidhullám-hosszon hallhatók.

PENTEK
6: A haifai rádió adása, 6.30: Mán tovu, 6.35: torna, 6.45: zenélelő óra, 7: hírek, 7.15: hanglemezek, 12: déli zene - „A három hó” - énekszámok közreműködésével, 12.30: katonazene-kerék, 12.50: a kórházak kívánság-műsora, 13.30: hírek, 13.45: hangmezek, 13.50: kábálát sábbát műsor, 16: ifjúsági műsor, 16.50: klasszikus zene kívánság-műsora (Chopin; Nocturno, e-moll; Arthur Rubinstein zongoraelőadása; Bach: Hattúrján; „Gayane” - balettszvit; Glazunov; Szimfónia, Esz-dúr), 18: hírek, 18.15: hírek könnyű héber nyelven, 20.45: péntekesti hangverseny (Bruckner: Nyitány, g-moll; Glóre; Hártaverseny, Duloa előadásában; Ravel: „A bohós reggeli fohász”; Reger: Szerenád, 22.30: a Koi Jiszraél zenekarának könnyűzene hangversenye, 23: hírszefoglalás.

SZOMBAT
7.30: Adón olám és hanglemezek, 8.30: hírek, 8.40: izraeli dalok, 9: Rossini: Szonáta (hegedű, cselló és nagybőgőre); Beethoven: német táncok; Fauré: „Dolly”; szvit; Barber: zenekari esszé, - 9.45: operett- és filmzene, 10.45: Mozart: Concertante és Rondo; - Mozart: zongoraverseny, d-dúr, - Frank Pelleg előadásában, 11.30: „A függöny felgördül”; - 12.15: könnyű zene, 12.30: héber dalok kívánság-műsora, - 13: film- és színházzemle, 13.30: hírek, 13.45: cházándalok, - 15: modern zene: Farbermann és Chavez műveiből, 15.40: könnyű zene, 15.50: „Hang és próza” (Kán-Kán - zenés színmű), 16.35: Verdi: Traviata II. felvonása, 18: hírek, 18.15: hírek könnyű héber nyelven, 19.35: néptáncok, 19.50: kérdés feleletek, - 20.15: Táfék-részletek (Smuel II. 5-6.), 20.30: hírek, 21: Meláve Malká műsor, 21.30: Allegro con brio, 22: néptáncok, 22.20: tánczene, 23: hírszefoglalás, 23.05: tánczene, 24: Hatikva.

Más nevére szóló engedéllyel hozott be 20 tonna textilárut

A bíróság 8000 font pénzbüntetésre ítélte az alkalmi importőrt

A telavivi uzorabíróság tegnap 8000 font pénzbüntetésre ítélte Koppel Salzhauer 45 éves telavivi lakost 20 tonna textiláru engedély nélküli behozatala miatt. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy egy délafrikai oléno vagyontmentés címén nagy-mennyiségű textiláru behozatalára kapott engedélyt. Ezt az engedélyt Salzhauer 4000 fontért megvásárolta és az abban feltüntetett árakat külföldről behozta.

Noach Brand, a vádlott védője azzal érvelt, hogy az árut nem engedély nélkül hozták be, mert szerinte a hatóságok számára mindegy hogy kinek a nevére van a behozatali engedély kiállít-

A kenyérárak azonnali emelését követelik a pékek

Csak az elavult üzemek dolgoznak ráfizetéssel - mondja a kormány

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A süködetulajdonosok érdekképviselete tegnap memorandumot juttatott el az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben a kenyérárak rendezését sürgeti. A szervezet közölte, hogy legfeljebb december elsejéig hajlandó várni a kormány határozatára, különben rendkívüli eszközökhöz folyamodik. A pékek a kenyérárak azonnali felemelését követelik.

Kizárják a kommunistákat a Hisztadrut szerveiből?

Namir: „Mégfontolás tárgyaá tesszük a kérdést”

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A Hisztadrut ügyvezetőségének legközelebbi ülésén javaslatot terjesztettek elő a kommunista pártiak a központi vezetősegből, valamint a munkastanácsokból való kizárására. A javaslat konkrét formában a Hisztadrut központi vezetőségének legutóbbi ülésén merült fel először, amikor a Mápáj több vezetője kérdést intézett Namir főtitkárhoz, hogy a biztonsági kérdésekben elfoglalt álláspontja miatt, van-e a Makinak helye a Hisztadrut központi szerveiben? A főtitkár a kérdésre a következőket válaszolta: „Mégfontolás tárgyaá tesszük ezt a kérdést és minden oldalról meg fogjuk vizsgálni.”

A kommunisták 1942-ig a Hisztadruton kívül álltak. Abban az évben Meír Will-

Árviz elleni biztosítás lehetőségét tervezi az Amidar

Kitartozzák az esők által Hádár Jozsefban és Ros Háájban megrongált házakat

Az utóbbi hetek árvizei különösképpen Hádár Jozsef és Ros Hááj alacsonyfekvésű területén épült házak lakóinak okoztak komoly károkat. Hádár Jozsefben 40, Ros Háájban pedig 80 család meredt máról-holnapra hajléktalan. Az Amidar üresen maradt házaiba költöztette át a fedél nélkül maradt családokat és a költözködéssel járó kiadásokat is fedezte. Ros Háájban a megint megígerte a kérdés teljesítését.

Beritem ismerőseimet és vevőimet, hogy
órás- és ékszerész
üzletemet
Haifáról áthelyeztem
TEL-AVIV-ba
ALLENBY 27.
(Pinsker 2. passzázs)
(Azélt):
Gelb Henrik
Nové Zámky-Bratislava)

Jeruzsálemi mozik műsora

EDISON: GOND, REMENY, SZERELEM
STUDIO: CARRY KISSAZONY

Washingtonban mondják:

Ez év végéig fogják „tanulmányozni” Izrael fegyverkeresését

Ugy hírlik, hogy bizonyos fegyvereket törölni fognak a listából

Washington (UP). - Kormánykörökből származó értesülések szerint, Amerika minden jel szerint hozzájárul Izrael kereséséhez, hogy lássa el olcsó áron fegyverrel. Három hónappal ezelőtt az Egyesült Államok még elutasította volna annak lehetőségét is, hogy kedvezményes árakat szabjon Izrael számára, azóta azonban a helyzetben jelentős változás állott be. Ugy látzik, az egyiptomi diplomácia tisztában van ezzel a lehetőséggel és Nasser ezért nyitott tárgyalásokat az amerikai kormányval, közvetlenül azután, hogy Aza Even átújította a fegyverlistát.

Alaposan fogják tanulmányozni...

Az amerikai kormány már elkezdte a lajstrom tanulmányozását. A listát előbb a hadügyminisztériumhoz küldték át és Dulles külügyminiszter csak Genfből való visszatérése után fogja látni. Charles Wilson hadügyminiszter sajtófogadáson bejelentette, hogy bár még nem látta az izraeli jegyzéket, az Egyesült Államoknak nagy rezervái vannak mindazon fegyverekből, amelyekre Izraelnek szüksége lehet.

A washingtoni kormány magasrangú tisztviselői közölték, hogy az izraeli kérést alaposan át fogják tanulmányozni, amíg végleges határozatot hoznak felőle. Az Egyesült Államok min-

denekelőtt biztos akar lenni abban, hogy a fegyver csak védelmi célokra fog szolgálni. Amerika pontosan tudni akarja az Egyiptomnak küldött kommunista fegyver mennyiségét, annak megállapítása céljából, hogy azáltal valóban megingatták-e a közelkeleti erőegyensúlyt az arabok javára. Az amerikai mérlegelések további tényezője az lesz, hogy Izrael hozzájárul-e az UNO-nak a határviellongások megszüntetésére vonatkozó javaslatához. Mindezen kérdések tanulmányozási időt igényelnek és így nem lehet arra számítani, hogy az Egyesült Államok gyorsan fog határozni az izraeli fegyverszállítási kérés felől. Egyes tisztviselők azt jósolták, hogy Amerika válaszára legalább az év végéig várni kell.

Sok mindent törölni fognak a listából

Washington, (STA). Amerikai kormánykörökben azt közölték, hogy az Izrael által átnyújtott fegyverlista egyáltalán nem szerény és az illetékes kormányhivatalokban sok mindent törölni fognak belőle. A lista olyan átfogó, hogy az a három amerikai fegyveres szolgálat vezetőinek tanulmányozását kívánja meg. A listát Izraeli kívánságára tartják titokban nem tagadják azonban, hogy lökhajtásos repülőgépeket, hadihajókat, valamint a szárazföldi fegyverek sokaságát, köztük nehéz tankokat is magában foglal. Izrael fenntartotta magának a jogot, hogy további kiegészítő listát is benyújtson.

Megbeszélés a nyugati hatalmak között

Washington, (AFP). - Az izraeli fegyverszállításra vonatkozó kérés megbeszélés tárgyát fogja képezni Washington, London és Páris között, az 1950 évi háromhatalmi garanciányilatkozat szellemében, amely a közkeleti status quo biztosítja. Megbízható hírek szerint az Egyesült Államok még az izraeli lista benyújtása előtt Francoországhoz fordult és elkérte azoknak a fegyvereknek a listáját, amelyeket a francia kormány hajlandó szállítani a Közelkeletnek, köztük Izraelnek is.

Nasser újabb fenyegetései

Kairó, (AFP). - Nasser egyiptomi miniszterelnök tegnap újabb nyilatkozatot adott a közelkeleti fegyverkeresésről és ismert szövegét hangoztatva, azt állította, hogy Izrael sokszoros fegyveres fölénye kényszerítette Egyiptomot a csehszlovákiai fegyvervásárlásra, mert Amerikától éveken keresztül hiába kért fegyvert. Nasser azzal vádolja Amerikát, hogy most újra fegyverrel akarja ellátni Izraelt és ezzel „támogatja Ben Guriont, aki az arabokra akarja kényszeríteni a békét és a saját kénye-kedvének akarja kitenni az arab világot. Az Izraelnek irányuló fegyverszállítások — mondotta Nasser — további támadásokra fogja készíteni ezt az államot az arab világ megsemmisítésére az izraeli vezetők politikai vonalának megfelelően, akik a cionizmusnak a Nilustól az Eufratig való kiterjesztését ígrik”. Végül kijelentette hogy valahányszor Izraelnek sikerül fegyvert kapnia, Egyiptom is onnan fog fegyvert beszerezni, ahonnan erre lehetősége nyílik.

A kanadai külügyminiszter nyilatkozata

Ottawa, (UP). - Lester Pearson kanadai külügyminiszter, aki visszatért világszerte utjáról, első sajtónyilatkozatában a közelkeleti kérdéssel foglalkozott.

Pearson kijelentette, hogy tartózkodni kell a közelkeleti fegyverkezési verseny fokozásától és „Kanada nem akarja az Egyiptomnak küldött kommunista fegyver mennyiségét, annak megállapítása céljából, hogy azáltal valóban megingatták-e a közelkeleti erőegyensúlyt az arabok javára. Az amerikai mérlegelések további tényezője az lesz, hogy Izrael hozzájárul-e az UNO-nak a határviellongások megszüntetésére vonatkozó javaslatához. Mindezen kérdések tanulmányozási időt igényelnek és így nem lehet arra számítani, hogy az Egyesült Államok gyorsan fog határozni az izraeli fegyverszállítási kérés felől. Egyes tisztviselők azt jósolták, hogy Amerika válaszára legalább az év végéig várni kell.

A Nasserrel való tárgyalásairól szólva kijelentette, hogy az egyiptomi miniszterelnök nem tett neki célzást fegyvervásárlásokról. Kanada a multban Egyiptomnak és Izraelnek is szállított fegy-

A luddi munkásság vezetői ülésztrajot kezdtek a munkügyi minisztériumban

A luddi munkaközvetítőhivatal és a munkástanács képviselői többször fordultak a munkügyi minisztériumhoz és kérték a munkanélküliek foglalkoztatását Végre ígéretet kaptak száz munkás foglalkoztatására, akiket el is küldték a munkahelyekre, de ott tudomásukra adták, hogy nincs munka számukra. Az elkezdett munkások visszatértek a munkaközvetítőhöz, amely azonban nem tudott segíteni rajtuk.

A munkügyi minisztérium eljárásában a luddi munkásság vezetői a kapott ígéret megszegését látták és ezért a luddi munkástanács és a munkaközvetítő hivatal hét képviselője tegnap a munkügyi minisztériumban ülésztrajkot rendezett és kijel-

vert és nem lehetetlen hogy a két állam részéről a jövőben is fognak kérést intézni hozzá ilyen irányban. „Nagyon valószínű, — tette hozzá Pearson, — hogy Izrael a közeljövőben fog fegyvert kérni.” Pearson végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a közelkeleti ellenfelek békés úton fogják rendezni ellentéteiket.

Washington (UP). Zein Eddin, Szíria amerikai nagykövete kihallgatásán jelent meg George Allennel és bejelentette a szíriai kormány tiltakozását az ellen, hogy Amerika fegyvert küldjön Izraelnek. — A kihallgatás után a nagykövet is sajtónyilatkozatot adott, amelyben támadó szándékkal vádolta Izraelt.

A sztrájkolók kihallgatást kértek Golda Meíron munkügyi minisztertől és a minisztérium államtitkártól.

De miután mindketten Jeruzsálemben kívül tartózkodtak, a sztrájkoló munkásvezérek elhagyták a minisztérium iródtát és kijelentették, hogy az ülésztrajkot vasárnap folytatják.

Ma a sztrájkolók a munkügyi minisztérium tel-avivi iródtát fogják felkeresni városuk munkanélkülieinek foglalkoztatásának biztosítása érdekében.

Egységes nyugati álláspont

(Folyt. az 1. oldalról)
Egyelőre nem akarnak nyilatkozni Dávid Ben Gurion miniszterelnök Kneszet-beszédéről, amelyben a leghatározottabban elutasítja Sir Anthony Eden követítő javaslatát. A külügyminisztérium vezető tisztviselői azon magánélményüknek adtak kifejezést, hogy nagyon nehéz lesz rendezésre jutni az izraeli-arab viszályban, ha a felek nem mutatnak hajlandóságot a kiegyezésre, ahogyan az angol miniszterelnök javasolta.

Washingtonban elégtelenség fogadtak volna békülékesebb gesztust Izrael részéről, de azt nem mondták meg, hogy milyen gesztusra számítottak. Mint ismeretes, Sir Anthony Eden azt javasolta, hogy Izrael végső határait a fegyverszüneti határvonal, valamint az 1947-ben az UNO által megállapított határok között állapítsák meg.

Az amerikai külügyminisztérium szóvivői teljes hallgatásba burkolóznak a probléma ügyében és kijelentették, hogy nem tudnak semmit a legutóbbi 48 óra során keringő hírekről, hogy Izraelnek és Egyiptomnak már konkrét javaslatokat adtak át.

Washington, (STA). — Dr. Ahmed Husszein, Egyiptom amerikai nagykövete tegnap hosszas megbeszélést folytatott George Allennel, a külügyminisztérium közelkeleti osztályának vezetőjével. A kihallgatás után dr. Husszein kijelentette, hogy közölte az amerikai külügyminisztériummal Abdul Nasser czerdes személyi véleményét Eden angol miniszterelnöknek az izraeli területi engedményekre vonatkozó javaslata felől.

Az inditványt az egyiptomi miniszterelnök pozitíven tekinteli, „szemben Ben Gurion elutasító magatartásával”. Az egyiptomi nagykövet még elmondotta, hogy felhívta Allen figyelmét „azokra az állítólagosan jótékony célt szolgáló” hatalmas öszszegre, amelyek több, mint évi 100 millió dollárt tesznek ki és amit Izrael ja-

HIREK

5716. Kiszlév 3. péntek
1955. november 18.
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 4.02
Tel Aviv 4.30
Haifa 4.99

5716. Kiszlév 4. szombat
1955. november 19.
Hétiszakasz: Tüledot
Háttár: Málacsi, 1-2, 7.
Szombat kimennele:
Jeruzsálem 5.18
Tel Aviv 5.12
Haifa 5.13

— Abessziniába utazott a külügyminisztérium két főtisztviselője. Artur Lurie, helyettes államtitkár, Daniel Levin, a külügyminisztérium ázsiai osztályának vezetője társaságában a kereskedelmi kapcsolatok kibővítésének tanulmányozása céljából tegnap Abessziniába utazott. Velük együtt utazott M. Ben Nátán, az Incode-társaság igazgatója, valamint Ráfáel Ben Szuszán, a Háárec közgazdasági munkatársa is.

— Utazók az „Israel-Swiss Lloyd Ltd.” ismert utazási irodával, Tel-Aviv, Rothschild Blvd. 20., tel. 5921. Hajó- és repülőjegyek hivatalos árnyamon Braziliába, Ausztráliába, USA-ba, Uruguayba. — Díjtalan információk. — Az igazgatóság magyarul beszél.

— Einstein-emlékbélyeg. — A postaiügyi minisztérium szóvivője szerint a kormány elhatározta, hogy Einstein professzor emlékére bélyeget bocsát ki. A szóvivő szerint az emlékbélyeg 350 pruta névértékű lesz és 1956 január havában fogják forgalomba hozni. A bélyeggel kapcsolatos további részleteket a közeli napokban fogják közzétenni.

— Angora, tweed, corduroy, angol boucle, smoking, stb. divatkülönlegességek. Polliák textil, T. A., Ramban-u. 9.

— Gerő Osterer díjtalanul ad felvilágosítást, elintézi európai és amerikai utazó sok minden formalitását — Tevel-nél, Tel-Aviv, Lillienblum 42. Telefon 67551.

— Csak tudni kell noi! „Hadash”-nál vannak a legjobb könyvek! — „Hadash” kölcsönkönyvtár, könyvesbolt, Tel-Aviv. Hájárkon — Két transzjordán katoná behatolt Izrael területre. A hadsereg szóvivője közli: Kedden délelőtt egy izraeli járőr tüzet nyitott két fegyveres transzjordániai katonára, akik Kfár Kászemnél behatoltak izraeli területre. A transzjordánok a határon túra menekültek és onnan löttek az izraeli járőrre. A mi oldalunkon nem történt sebesülés.

— Fáj a lába? Forduljon bizalommal Samir (Szmuk) ortopéd cipészhez, Tel-Aviv, Ibn Gabriol-u. 7. Tel. 20606.

— Új, modern tánckurzusok. Vogel táncanár, aki visszatért második amerikai tanulmányútról, ahol részt vett a táncanárok világkongresszusán, — új kurzusokat indít vasárnap kezdőknek és haladóknak. Csoporthoz és egyéni oktatás. Ebben a hónapban szezon előtti — árengedmény. — Beiratkozás: Vogel, Tel-Aviv, Allenby 116.

— Fedezetlen csekkel fizették a vízdíjat. A Meko-rot társaság 15.963 fontról szóló keresetét nyújtott be tegnap a jeruzsálemi törvényszékhez Jáchini, Klíbuc Gát, Gávim, Gvár Am és Sáfir települések ellen, mert többszöri felszólítás ellenére, nem fizették ki a vízdíjakat. A beperelt községek az utóbbi év folyamán különböző dátumokra szóló csekkekben fizették a vízdíjakat, a csekkek lejártánál azonban kiderült, hogy azokra nincs fedezet. Miután a települések többszöri halasztás után sem tettek eleget fizetési kötelezettségüknek, a társaság most bíróság útján próbálja behajtani a követelést.

DUNNA — PARNÁ
PAPLAN
jól és olcsón
csak a szakértőnél.
AGYNEMUSZAKÜZLET
és **TOLLTISZTÍTÓZEM**
(Alapítva: 1918.)
L. SCHOTTEN
T. A., Sion Hámleleh u. 2.
(King George sarok) Tel. 21891

Téli felöltők
Gabardin- és esőköpenyekre szóló különleges ajánlatunk: trenchcoat, kifőrdő minőség 26.500. Öltönyök méretük után: kammarn 48.—, eredeti angol 95.— Sport-zakkok, kis hibával, 10.— fonttól. Selyem esőköpenyek kis hibával — eredeti svájci árú, csak 15.—
ROEMER
T. A., MOHLEVER-U. 49.
Nachlat-Benjamin Rambanál

— A középosztály ellenzi Tel-Aviv város tervezett adóemelését. A középosztály országos szervezetének vezetősége kihallgatást kért Chájim Levánon tel-avivi polgármestertől a tervezett városi adóemelésrel kapcsolatosan. A különböző adóemelési tervekkel kapcsolatosan megjelent hírek a középosztály általános elkeseredését váltották ki. Az újabb adóemelés felmérhetetlenül suttan a városban a középosztályt, amit lehetőleg meg akarnának akadályozni. A középosztály szervezetének elnöksége a közeli napokban országos gyűlést tart, melynek egyetlen napirendi pontja az adóprobléma lesz.

Nehéz ezt a toborzás

Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától.) Külföldi lajtosítókól szerzett értesülés szerint az arab országokban egyiptomi ügy-nyökök és a katonai attasék, a Fadain, az úgynevezett öngyilkos szervezet részére toboroznak embereket. A transzjordán katonai attasának Kairóba érkezett legutóbbi jelentése azt panaszolja fel, hogy mostanában mind nehezebb válik a toborzás, ami- nek okát az izraeli kormányban abban az elhatározásában látja, hogy az elfogott fadainistákat nem kezelik többé a gonfi hadifogoly-egyezmény szellemében, hanem közönséges gyilkosoknak és kémeknek fogják tekinteni.

Vásároljon MOLNÁR MOSEK KÖLNIVIZET.

Minden üveghez kérjen mintadüveget. — Elkészítettek álltak sorozásra. Eszter Náchmáni és Ávrahám Bord jeruzsálemi lakosok a sorozásn való meg nem jelenés miatt kerültek a jeruzsálemi járásbíróság elé. A 19 éves Eszter Náchmáni azzal védekezett, hogy nem tudta pontosan hadkötelezettségének idejét, de közben már sorozás alá állt. A 29 éves Ávrahám Bord különböző betegségeire és feleségének várandós állapotára való tekintettel nem jelent meg az orvosi vizsgálaton, de időközben ő is jelentkezett sorozásra. Az enyhítő körülményeket tekintve véve, a bíróság mindkét vádlottat egyhavi feltételes elzárásra ítélte.

Fontos közlemény!
A chetoni petróleumtársaság nem fedezik egyelőre szükségleteinket. A téli bekészítésével a petróleumfogyasztás is növekszik. Az állam az import kibővítésére kényszerül. Hátaszonny! Mentse meg devizairományunkat azáltal, hogy minden 10 liter nethez adjon hozzá CALOR-t. A megtakarított devizákat fegyverkezésre használjuk. Ezer és ezer háziasszony győződött meg a CALOR előnyéről: növelt a nettó kalóriáját, több meleget ontva ki ezáltal magából, gyorsítja a forrási folyamatot és közömbösíti az egészségre ártalmas kellemtelen szagot és gázt.

Nagy eredmények kis költséggel

Egy csomag CALOR ára 250 pruta

ÖRÜLÜNK,

hogy különösen olcsó ajánlatunk sokszor vezető lepte meg. Nagyon sajnáljuk, hogy a délutáni órákban sok hölgyet nem tudunk úgy kiszolgálni, ahogy azt tőlünk megszokták.

BOCSANATOT KÉRÜNK

és — saját érdekében — kérjük őket, hogy bevásárlásukra a délelőtti órákat használják fel.

RAKTÁRUNKAT FELTÖLTÖTTÜK

a legújabb DIVAT-ANYAGOKKAL, amelyeket a mi ismert, utóérhetetlenül olcsó árainkon árunkunk.

Férfiszervek és halton-selyem nagy választékban.

F. TESSLER

HAIFA, 4
Smarjahu Levin-u.